X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 34)**

z dnia 16 lipca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 34)

16 lipca 2024 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Śliza (Polska2050-TD)**, przewodniczącego Komisji oraz **Patryka Jaskulskiego (KO)**, zastępcę przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk nr 253) – kontynuacja;

– rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym (druk nr 254).

W posiedzeniu udział wzięli: **Dariusz Mazur** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Stanisław Zdun** wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa oraz **Tomasz Zalasiński** członek Zespołu Ekspertów Prawnych Fundacji im. Stefana Batorego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski** i **Ewa Kwiatkowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Michał Gajewski**, **Karina Parśniak** i **Przemysław Sadłoń** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przepraszamy za spóźnienie.

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Witam państwa posłów. Witam także zgłoszonych gości z Ministerstwa Sprawiedliwości – podsekretarza stanu pana Dariusza Mazura, dyrektora Departamentu Prawa Karnego pana Michała Harę, głównego specjalistę w Departamencie Prawa Karnego prokuratora pana doktora Pawła Burzyńskiego. Witam wiceprzewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa pana sędziego Stanisława Zduna. Witam także przedstawiciela Fundacji im. Stefana Batorego pana doktora Tomasza Zalasińskiego.

Na podstawie listy obecności członków Komisji stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje w pkt 1 kontynuację rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druk 253) oraz w pkt 2 – rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym.

Powracamy zatem do rozpatrywania projektu.

Proszę, pan poseł Kaleta. Słucham?

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Zanim przejdziemy do dalszego procedowania tego projektu, który sam w sobie budzi wątpliwości, chciałbym złożyć wniosek formalny o przerwę do…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To, jeśli można, panie pośle, mam prośbę, czy tych wniosków z państwa strony jest więcej?

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Dwa wnioski.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To proponuję, żeby były dwa wnioski po 2 minuty, żebyśmy się razem szanowali.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Tak. OK. Dobrze, przedstawimy, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bo mamy pracować na temat tej ustawy. To dwa wnioski po 2 minuty. Dziękuję.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Nawet nie wiem, czy w drugim nie będzie w tej sprawie… Część mojego wniosku uzupełni pan poseł Bogucki, zaznaczam to na wstępie.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, od wczoraj mamy sytuację precedensową w naszym kraju, mianowicie prokuratura przetrzymuje, pozbawia wolności posła na Sejm RP pomimo chroniącego go immunitetu. Oczywiście w piątek Sejm zdecydował w swoim zakresie, niemniej wiemy z informacji również medialnych przedstawionych przez pełnomocnika pana posła Romanowskiego, że chroniony jest również immunitetem Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy. W sprawie wypowiadają się pod nazwiskiem eksperci w tej sprawie, wskazując, że ten immunitet nie został uchylony i ta „pokazówa", którą wczoraj zaprezentowano, służy tylko i wyłącznie realizacji zemsty politycznej i siłowego prześladowania opozycji.

Natomiast mam wniosek formalny o przerwę, żeby obecny pan minister Mazur zasięgnął informacji w Ministerstwie Sprawiedliwości i przekazał Komisji Sprawiedliwości – panie przewodniczący – i Praw Człowieka, kto jest autorem treści opinii, na które powołuje się prokuratura, kto za te opinie zapłacił, kiedy zlecono ich sporządzenie i kiedy i przez kogo zostały sporządzone.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Panie sędzio, proszę się nie bawić telefonem.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Nie może być sytuacji, w której pozbawia się wolności posła na Sejm na podstawie jakichś anonimowych w tym momencie opinii przez prokuraturę siłowo przejętą przez waszą ekipę. Panie przewodniczący, to jest wniosek o przerwę w tym celu, żeby ministerstwo, pan minister przedstawił Komisji tę sprawę.

Pan poseł Bogucki tylko uzupełni, bo w debacie jedna kwestia budzi wątpliwość od kilku godzin. Pan poseł Bogucki zacytuje ten przepis.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

W uzupełnieniu wniosku pana posła Kalety, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, bo wiele takich nieprawdziwych informacji... Art. 15 porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów jasno przyznaje w sposób niebudzący żadnych wątpliwości immunitet panu posłowi Romanowskiemu. W związku z tym, że został zatrzymany, to zatrzymanie i pozbawienie wolności jest całkowicie bezprawne. To nie jest kwestia interpretacji, ponieważ zarówno regulamin do porozumienia ogólnego, jak i wytyczne do tego porozumienia – będę cytował, żeby nie było, że to są moje słowa – w sposób jednoznaczny rozstrzygają, że ten immunitet jest aktualny, jak czytamy w tych dokumentach.

Jeżeli chodzi o wytyczne. W regule 73.1. wytycznych wskazano, że „członkowie Zgromadzenia Parlamentarnego korzystają z immunitetu przewidzianego w art. 15 podczas posiedzeń zgromadzenia. Termin «podczas posiedzeń» obejmuje cały rok parlamentarny ze względu na ciągłą działalność zgromadzenia i jego organów". Koniec cytatu.

Dalej, odwołując się do regulaminu do porozumienia, reguła ta została potwierdzona w regulaminie. Zgodnie z regułą 73.1. regulaminu i tu cytat „członkowie zgromadzenia korzystają z przywilejów i immunitetów przewidzianych w układzie ogólnym w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy z dnia 2 września 1949 r. i jego protokole dodatkowym z dnia 6 listopada 1952 r." Niezwykle ważne – „immunitety te przyznane

są w celu zachowania integralności zgromadzenia i ochrony niezależności jego członków w sprawowaniu ich urzędu europejskiego".

Ten immunitet, mając na uwadze zacytowane przepisy ratyfikowane przez Polskę 1993 r., jest immunitetem odrębnym od immunitetu parlamentarnego, immunitetu poselskiego, dlatego że ma zupełnie inne cele – zachowanie integralności zgromadzenia i niezależności członków, a takim członkiem zgromadzenia jest pan poseł Romanowski w sprawowaniu urzędu europejskiego, więc wszystkie opowieści, że immunitet uchylony panu posłowi Romanowskiemu przez Sejm jest jednoznaczny z uchyleniem immunitetu europejskiego, są po prostu kłamstwem. Wzywamy obecnego tutaj wiceministra, pana sędziego, żeby stanąć w prawdzie i stosować prawo międzynarodowe, nie łamać prawa międzynarodowego, które ma zastosowanie w tym przypadku. Myślę, że to jest ostatni moment, żebyście państwo się wycofali z tego bezprawnego działania i deptania już nie tylko prawa krajowego, ale brutalnego deptania prawa międzynarodowego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Jedną minutę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jedną minutę i kończymy ten wątek, tak jak się umawiałem z panem posłem Kaletą.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Żeby było łatwiej zrozumieć to tym, którzy nie są prawnikami, podobnie jak w polskim systemie, mamy immunitet w dwóch płaszczyznach – materialny i formalny. Materialny dotyczy w tym wypadku pracy związanej ze Zgromadzeniem Parlamentarnym, a immunitet formalny to w czasie zgromadzenia ktoś, kto jest członkiem, nie może być zatrzymany ani tymczasowo aresztowany bez zgody Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy. Nie żaden organ polski o tym decyduje, tylko Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy może, tak jak w polskim przypadku Sejm, tam też ten organ może uchylić immunitet. Nawet, jeżeli naszym organom się wydaje, czy są pewni co do tego, że to nie jest objęte immunitetem, to ten formalny wniosek musi być złożony i takie uchylenie immunitetu powinno mieć miejsce.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Jeszcze wniosek przeciwny.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Mam wniosek przeciwny i chciałbym tutaj wyrazić swoją opinię. Faktycznie sytuacja jest bez precedensu, bo po 8 latach bezprawia dla ludzi Zjednoczonej Prawicy w końcu wszyscy są równi wobec prawa. Wiem, że was to bardzo mocno boli, ale powoli wracają rządy prawa i każdy za swoje czyny będzie odpowiadał przed niezależną prokuraturą i niezależnym wymiarem sprawiedliwości. Narracja, którą próbujecie budować w ostatnich godzinach tak naprawdę jest trochę niespójna, bo z jednej strony mówicie, że w piątek sam się stawił pan już były minister Romanowski do prokuratury, a z drugiej strony dzisiaj szukacie tutaj podważenia słuszności aresztu tym immunitetem związanym z pracami w Radzie Europy, gdzie warto podkreślić już – nie brał czynnego udziału, bo na poprzednich dwóch posiedzeniach nie był obecny.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

To nie ma znaczenia.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Też państwa pouczę, państwo to doskonale wiedzą i też pełnomocnik pana Romanowskiego wie o tym, że może złożyć zażalenie na działania prokuratury. Składam wniosek przeciwny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Poseł Michał Wójcik (PiS):

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie, nie, nie. Umawialiśmy się z panem posłem Kaletą.

Poseł Michał Wójcik (PiS):

Ale jedno, nie będzie żadnego wniosku.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie. Umawialiśmy się z panem posłem Kaletą na dwa wnioski. Takie wnioski zostały zrobione. Dotrzymałem słowa.

Przechodzimy w takim razie… Jest wniosek przeciwny.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Ale nie wie pan w ogóle…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Proszę, przystępujemy do głosowania nad wnioskiem formalnym o przerwę.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

Panie przewodniczący, to jest jeden wniosek.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników. Głosowało 25 posłów. Za – 11, przeciw – 14, nikt się nie wstrzymał.

Przechodzimy do prac nad ustawą.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Drugi wniosek, bo oni złożyli wniosek. Oni złożyli teraz jeden wniosek.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Wniosek formalny.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

To jest ten drugi wniosek, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze. To dobrze. Dotrzymuję słowa. Słucham uprzejmie. Tylko trzymamy się czasu 2 minut.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, wnoszę o odroczenie obrad dzisiejszego posiedzenia do czasu wyjaśnienia sytuacji, która doprowadziła do tego, że w ogóle procedujemy ten projekt złożony formalnie, ale niezgodnie z prawdą, jako projekt poselski. Na poprzednim posiedzeniu Komisji pan przewodniczący przyznał to, jak również kilku innych posłów, że projekt został napisany poza Sejmem Rzeczypospolitej Polskiej.

Fundacja im. Stefana Batorego, której przedstawiciel jest tutaj obecny, zamieściła w ubiegłym tygodniu oświadczenie na swojej stronie internetowej, w którym wprost przyznaje, że ten projekt jest jej autorstwa. Oczywiście pojawiają się tam określenia o obywatelskiej trosce o los prawa w Polsce, o Trybunał Konstytucyjny. Piękne słowa, tylko doskonale państwo sobie zdajecie sprawę, że dla projektów obywatelskich jest przewidziana ścieżka w naszej konstytucji i w ustawie o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli. Ta ścieżka nie została tutaj wykorzystana. Projekt został przyniesiony z zewnątrz, przekazany do podpisu posłom, którzy jak pokazał przebieg poprzedniego naszego posiedzenia w ubiegłym tygodniu, nawet nie znali treści poszczególnych przepisów. Na bieżąco go czytali i dopiero wtedy dowiadywali się, co w nim jest.

Mieliśmy zatem do czynienia z naruszeniem procedury legislacyjnej, być może także z poświadczeniem nieprawdy i chciałbym poinformować pana przewodniczącego i Wysoką Komisję, że w ubiegłym tygodniu złożyliśmy z grupą posłów Prawa i Sprawiedliwości zawiadomienie o tym do ministra spraw wewnętrznych odpowiedzialnego

za prowadzenia rejestru organizacji prowadzących zawodową działalność lobbingową, o tej sytuacji, dlatego że Fundacja im. Stefana Batorego z siedzibą w Warszawie, pomimo prowadzenia właśnie takiej działalności w tym zakresie, to znaczy oddziaływania na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie stanowienia prawa, realizując oczywiście interesy innych osób, które były tutaj w ten proces zaangażowany, nie złożyła wniosku o wpis do tego rejestru.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę zmierzać do końca, panie pośle.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Wnoszę zatem, panie przewodniczący, o odroczenie prac Komisji do czasu, aż minister spraw wewnętrznych przedstawi informację na ten temat, na temat roli Fundacji im. Stefana Batorego…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

…w tej działalności lobbingowej, która tu była prowadzona. Przypominam, że mieliśmy do czynienia już z taką jedną ustawą dotyczącą wiatraków…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję, panie pośle. Miały być 2 minuty.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

…gdzie również rola lobbystów była oczywista i projekt został wycofany.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Jest jakiś wniosek przeciwny? Pani poseł Karolewska, proszę uprzejmie.

Poseł Iwona Karolewska (KO):

Tak. Składam wniosek przeciwny i chciałabym jakąś argumentację do tego użyć. Przypomnę rok 2017, kiedy tworzono skandaliczną ustawę „lex Szyszko", która często pozbawiała nas dziedzictwa przyrodniczego. Wówczas sam prezes PiS Jarosław Kaczyński mówił, że w tym projekcie widać lobbing i lobbing prowadzony przez osoby prowadzące działalność gospodarczą. A przecież prezes podobno nigdy się nie myli. Taka jest właśnie różnica między tą ustawą, która była tworzona przez organizację społeczną, konsultowana przez 48 innych organizacji, prace nad nią trwały do 2019 r. W 2022 r. była już umieszczona na stronach fundacji, przekazana wszystkim klubom do Sejmu. Ponadto Fundacja Batorego nie prowadzi działalności lobbingowej, ponieważ takowa jest, przeczytam tutaj dokładnie „zarobkową działalnością prowadzoną na rzecz osób trzecich w celu uwzględnienia w procesie stanowienia prawa interesów osób". Taka jest różnica pomiędzy standardami pracy legislacyjnej. Nikt tutaj nie ukrywał, że ten dobry projekt ustawy o Trybunale Konstytucyjnym był tworzony przy współpracy Fundacji, a tym co stworzyliście w 2017 r., czyli przepisami „lex Szyszko". Dziękuję bardzo. Sam prezes przyznał, że nie wiadomo, kto był lobbystą, my też do dzisiaj nie wiemy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, pani poseł.

Przechodzimy do głosowania nad wnioskiem formalnym. Bardzo proszę. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 26 posłów. Za było 11, 15 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. Dziękuję państwu.

Możemy wreszcie przejść do pracy nad ustawą. Powracamy do rozpatrywania projektu nr 253. Na poprzednim posiedzeniu w tej sprawie zatrzymaliśmy się na art. 17. Przypomnę, iż Komisja przyjęła uwagi redakcyjno-legislacyjne sporządzone przez Biuro Legislacyjne oraz upoważniła Biuro do naniesienia ewentualnych dalszych koniecznych poprawek o takim charakterze. Pamiętajmy, że głosujemy tylko i wyłącznie nad poprawkami. Nie głosujemy poszczególnych jednostek redakcyjnych.

Przechodzimy zatem do art. 18. Czy ktoś z pań i panów posłów ma uwagi? Proszę uprzejmie, panie pośle.

Poseł Michał Wójcik (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, jesteśmy Komisją Sprawiedliwości, jest pan sędzia. Pan minister Mazur jest uczestnikiem tej Komisji. W kontekście tego co powiedział pan poseł Kaleta i pan poseł Bogucki, mam prośbę, żeby pan minister odniósł się do tego mocnego wniosku.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, bardzo przepraszam, powiedziałem, że składacie państwo dwa wnioski i przystępujemy do pracy. Nie chciałbym korzystać z kompetencji art. 155, więc bardzo prosiłbym... Czy ma pan uwagi do art. 18? Widzę, że pan nie ma. Czy ktoś z pań i panów posłów? Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Poseł Michał Wójcik (PiS):

Mam, bo to jest niekonstytucyjne, więc w ogóle nie będę nad tym głosował.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję. Przemysław Sadłoń, Biuro Legislacyjne. Przy okazji art. 18 chcielibyśmy wywołać jedną kwestię. To jest przepis, który określa procedurę zgłaszania kandydatów na sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Wydaje nam się, że ze względów takich doprecyzowujących, aby procedura została domknięta – zresztą w uzasadnieniu do projektu ustawy wskazuje się na tego rodzaju skutek, o którym za chwilkę powiem – w ramach procedury marszałek wszczyna postępowanie sprawdzające i w ramach tego postępowania weryfikuje, czy zgłoszenia zostały dokonane zgodnie z wymogami określonymi w ustawie. Natomiast projekt nie odpowiada na pytanie, co w sytuacji, jeżeli marszałek w toku procedury sprawdzającej dojdzie do wniosku, że zgłoszenia zostały nadesłane z naruszeniem wymogów, które ustawa przewiduje. Wobec tego w ocenie Biura Legislacyjnego zasadnym jest uzupełnienie art. 18 o dodatkowy ustęp, z którego wyraźnie wynikałoby, że „w sytuacji, gdy” – i tu należy zebrać te wszystkie przypadki.

W naszej ocenie jest to dokonanie zgłoszenia przez nieuprawniony podmiot, wniesienie po upływie terminu, niespełnianie wymagań, o których mowa w ust. 4 oraz zgłoszenie takiego kandydata, który nie spełnia wymogów określonych w ustawie, aby ten przepis dawał marszałkowi Sejmu podstawy do odmowy przyjęcia zgłoszenia i to w naszej ocenie, tak jak powiedziałem na wstępie, niejako domknęłoby procedurę, która jest opisana w art. 18. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy w związku z powyższym jakieś poprawki?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan poseł Pyrzyk.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Może odczytam tę propozycję, tak?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan poseł Pyrzyk się zgłaszał.

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak, zgłaszałem się…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

…chcąc poprzeć to, co mówił mój przedmówca. Uważamy za zasadne, żeby dodać ust. 6 w art. 18, który faktycznie doprecyzowuje przesłanki odmowy przyjęcia

zgłoszenia i są to te cztery przypadki, o których była mowa. Dlatego proponujemy przyjęcie poprawki w takim zakresie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jeśli można formalnie ją złożyć, panie pośle.

Czy strona rządowa ma jakieś uwagi do tej poprawki?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Dariusz Mazur:

Nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Mam pytanie do posłów wnioskodawców o zakres tego kręgu podmiotów uprawnionych do zgłaszania kandydata na sędziego trybunału. Dlaczego on został ograniczony wyłącznie do niektórych zawodów prawniczych czy do ciał reprezentujących niektóre zawody prawnicze? Nie ma tutaj mowy o Krajowej Radzie Notarialnej, nie ma mowy o Krajowej Radzie Komorniczej i przede wszystkim, dlaczego, skoro projekt jest rzekomo społeczny i obywatelski, uprawnienie to nie przysługuje bezpośrednio grupie obywateli? Na przykład, tak jak to jest w ustawie Krajowej Radzie Sądownictwa, gdzie grupa 2 tys. obywateli może zgłosić takiego kandydata.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę wnioskodawcę.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Panowie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, dzień dobry, panie pośle, ten projekt bardzo poszerza krąg wnioskodawców, którzy mogą zgłosić przedstawicieli, znaczy mogą zgłosić kandydatów na sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Uważamy, że takie poszerzenie jest zasadne. Jeżeli pan uważa, że należy rozszerzyć go o dodatkowe ciała przedstawicielskie kolejnych grup społecznych, może pan oczywiście złożyć taką poprawkę.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Tak nie uważam.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, proszę.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Uważam, że ten projekt jest fatalny i nie należy go po prostu uchwalać. Natomiast zastanawiam się…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To będzie pan miał taką okazję pod koniec projektu. Dziękuję.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący, odnoszę się do wypowiedzi pana posła wnioskodawcy. Zadałem pytanie, dlaczego ograniczyliście ten krąg, jeśli rozszerzacie to tylko na część zawodów prawniczych, dlaczego nie na wszystkie i przede wszystkim właśnie, dlaczego nie ma tego uprawnienia dla obywateli? Bo chciałbym zrozumieć, czym się kierujecie jako wnioskodawcy i autorzy tego projektu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Wnioskodawca zajmuje stanowisko czy nie widzi takiej konieczności? Zajmuje. Proszę.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Zostały ujęte w projekcie ustawy najbardziej reprezentatywne środowiska prawnicze, mające najistotniejsze znaczenie dla stosowania prawa w Polsce i dlatego są to te organizacje. Tak jak mówię, jeżeli pan uważa, że tutaj jest błąd wnioskodawców, może pan oczywiście przedstawić poprawkę i ją uzasadnić. Natomiast, biorąc pod uwagę aktualny stan prawny określający bardzo wąsko krąg podmiotów, które mogą zgłosić kandydatów

do Trybunału Konstytucyjnego, uważamy, że tak istotne rozszerzenie jest bardzo dużą zmianą. Zobaczymy, jak to będzie funkcjonowało, być może za jakiś czas stwierdzimy, że należy to bardziej rozszerzyć. Natomiast w tej chwili, w projekcie został określony nasz krok w zakresie rozszerzenia podmiotów uprawnionych do zgłoszenia kandydata do Trybunału Konstytucyjnego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Jakieś poprawki do tego artykułu? Nie widzę. Przechodzimy więc do głosowania nad poprawką, aby w art. 18 dodać ust. 6 w brzmieniu: „Marszałek Sejmu odmawia przyjęcia zgłoszenia w przypadku, gdy: 1 – zostało dokonane przez nieuprawniony podmiot, 2 – zostało wniesione po upływie terminu na jego wniesienie, 3 – nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 4, dotyczy kandydata na stanowisko sędziego trybunału, który nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 17”.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę podanie wyników. Głosowało 23 posłów. Za – 15, przeciw – 3, 5 się wstrzymało. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do kolejnej jednostki redakcyjnej, art. 19. Jakieś uwagi Biura Legislacyjnego? Proszę.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak. Jeżeli chodzi o art. 19, to jest ciąg dalszy procedury postępowania w sprawie wyboru kandydatów na sędziów trybunału i tutaj też mamy kilka sugestii takich o charakterze doprecyzowującym.

Po pierwsze, jeżeli chodzi o ust. 3, proponujemy, aby termin, który jest określony w projekcie, który odnosi się do dnia posiedzenia Sejmu, to znaczy nie później niż 14 dni od dnia posiedzenia Sejmu, a chodzi o zarządzenie wysłuchania publicznego kandydatów, aby odnieść go właśnie nie do posiedzenia Sejmu, a do upływu kadencji sędziego trybunału. Wydaje nam się, że to będzie termin bardziej pewny – taki, który nie będzie podlegał zmianom w trakcie tej procedury. To jest pierwsza sugestia.

Druga sugestia dotyczy ust. 4. To jest w przypadku, kiedy wybór sędziego trybunału dokonywany jest powiedziałbym nie w takich standardowych warunkach, to znaczy w związku z upływem kadencji urzędującego sędziego, tylko w przypadku, jeżeli kadencja wygaśnie przedwcześnie. Wówczas proponujemy, aby w przepisie wyraźnie odnieść się do wysłuchania publicznego, o którym mowa w ust. 3, ażeby przesądzić, że wysłuchanie jest w takim przypadku zarządzane niezwłocznie przez marszałka.

Trzeci element, o który proponujemy uzupełnić art. 19, to jest dodanie na końcu na roboczo ust. 5, to jest przepisu, który wskazywałby, co się dzieje w przypadku, jeżeli po wyczerpaniu tej procedury Sejm w końcowym głosowaniu nie dokona wyboru, bo większość kwalifikowana przewidziana w projekcie nie zostanie uzyskana i aby z przepisu wynikało wprost, że procedura musi być rozpoczęta na nowo. To znaczy, że marszałek musi ogłosić rozpoczęcie procedury, że musi wyznaczyć na nowo termin zgłaszania kandydatów oraz że czynności, które są opisane w art. 18 i 19, konkretnie chodzi o terminy na wykonywanie różnych czynności, że te czynności przeprowadza się niezwłocznie. Chodzi na przykład o przedstawienie kandydatur KRS-owi czy posłom, czy znowu zarządzenie wysłuchania publicznego.

Tak jak wskazałem, to są poprawki o charakterze doprecyzowującym. Oczywiście one wymagają ewentualnego przejęcia przez posłów.

Jeszcze jedna rzecz, na którą chcę zwrócić uwagę. W art. 19 w ust. 2 przewidziane zostało opiniowanie przez Krajową Radę Sądownictwa kandydatów na stanowisko sędziego trybunału. W związku z tym, że to jest nowa kompetencja KRS-u, to znaczy taka, która nie wynika obecnie z ustawy o KRS-ie, to widzimy potrzebę dokonania nowelizacji w ustawie o KRS. Takim minimalnym czy podstawowym zakresem tej nowelizacji będzie przewidzenie w katalogu kompetencji KRS-u właśnie kompetencji do opiniowania kandydatów na sędziego trybunału. Być może należy przewidzieć jakieś bardziej szczegółowe proceduralne elementy w ustawie o KRS. Natomiast, tak jak wspomniałem,

tym minimalnym elementem jest wskazanie tej nowej kompetencji w ustawie o KRS-ie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Jabłoński.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Chciałbym zwrócić uwagę na pewną wątpliwość, która może pojawić się w związku ze sformułowaniem z ust. 3 tego artykułu, który przewiduje, cytat: „Otwarte wysłuchanie publiczne kandydatów z udziałem posłów i organizacji społecznych". Wydaje się, że to wysłuchanie publiczne musiałoby się co do szczegółowej procedury opierać na przepisach z regulaminu Sejmu, z art. 70a i następnych, które mówią o wysłuchaniu publicznym i przewidują szczegółową procedurę, kto może brać w tym wysłuchaniu udział i jaki jest krąg dopuszczanych podmiotów. Tutaj jest mowa o organizacjach społecznych. Tymczasem art. 70b regulaminu Sejmu mówi o tym, że prawo wzięcia udziału w wysłuchaniu publicznym dotyczącym projektu ustawy – ale zakładam, że intencją projektodawców było zbliżenie tego wysłuchania do tej procedury regulaminowej – mają podmioty, które po ogłoszeniu projektu w formie druku itd., itd., co najmniej na 10 dni przed dniem wysłuchania się zgłosiły, w tym także dotyczy to podmiotów, które są zgłoszone do rejestru lobbingowego. To jest ust. 2.

Tak naprawdę to jest pytanie, sugestia dla wnioskodawców, że może należałoby po prostu, jeśli waszą intencją jest realizacja takiego wysłuchania publicznego w trybie typowym dla wysłuchań publicznych, należałoby tu po prostu zawrzeć odniesienie do odpowiednich przepisów regulaminu Sejmu. Dlatego, że jeśli będziemy mieć inne sformułowanie ustawowe o otwartym wysłuchaniu publicznym z udziałem posłów i organizacji społecznych może pojawić się rozbieżność interpretacyjna czy procedura jest taka sama jak w regulaminie Sejmu. Taka byłaby sugestia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Zanim udzielę głosu legislatorom, do strony rządowej będę zwracał się bezpośrednio w razie zgłoszonych poprawek, a jeżeli do jednostek redakcyjnych strona rządowa miałaby jakieś uwagi, to bardzo proszę o zgłaszanie się. Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak. Odnosząc się do wątpliwości pana posła, to znaczy instytucja otwartego wysłuchania publicznego przewidziana w projekcie na pewno jest odrębną w odniesieniu do tej, która jest uregulowana w regulaminie Sejmu i odnosi się do projektów ustaw, więc tu nie ma na pewno podstaw do tego, aby nawet posiłkować się tymi przepisami, które w tej chwili są zawarte w regulaminie Sejmu.

Jeżeli marszałek Sejmu albo grupa posłów uprawniona czy inne podmioty uprawnione do zgłoszenia regulaminu Sejmu, dojdą do wniosku, że regulamin Sejmu należy w tym zakresie uzupełnić, że tu potrzebne są jakieś rozwiązania bardziej szczegółowe, które będą określały zasady przeprowadzania tego otwartego wysłuchania publicznego, to wówczas regulamin Sejmu będzie musiał być znowelizowany. To będzie też ze strony służb prawnych Kancelarii Sejmu wymagało dodatkowej analizy. Jeżeli w toku takiej analizy dojdziemy do wniosku, że przepisy regulaminu Sejmu wymagają uzupełnienia w tym zakresie, to pewnie będziemy to oczywiście zgłaszać. Na tym etapie nie ma takiej możliwości. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wyjaśniło to panu posłowi wszystko?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

To znaczy dziękuję bardzo przedstawicielem Biura Legislacyjnego, że rzeczywiście tak jest, że to jest po prostu odrębna instytucja. Pytanie do wnioskodawców, czy taka właśnie była intencja, żeby to była odrębna instytucja od tego, co jest w regulaminie Sejmu, bo jeśli tak, to należałoby albo w ustawie doprecyzować procedurę, albo rzeczywiście równolegle złożyć projekt zmiany regulaminu Sejmu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Pan poseł Jabłoński się zgłaszał.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):
Jaskulski.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Jaskulski. Przepraszam bardzo.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):
Tak, dokładnie taka była intencja, składam taką poprawkę.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):
Jaką?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
To znaczy treść poprawki. Odpowiedział – tak, taka była intencja, czyli odpowiedź na pana pytanie i zgłasza poprawkę.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):
Czyli jaką?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Przejmuję poprawkę, o której mówiło Biuro Legislacyjne.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):
Zgłosiłem na papierze.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Aby w art. 19 w ust. 3 wyrazy „wskazując jego termin na dzień nie późniejszy niż 14 dni przed dniem posiedzenia Sejmu, na którym ma zostać dokonany wybór sędziego trybunału", zastąpić wyrazami „wyznaczając jego termin na dzień przypadający nie później niż 14 dni przed upływem kadencji sędziego trybunału". Ust. 4 nadać brzmienie: „W przypadku, o którym mowa w art. 18 ust. 3 marszałek Sejmu niezwłocznie przedstawia posłom, Krajowej Radzie Sądownictwa i opinii publicznej kandydatury spełniające wymagania, o których mowa w art. 17 i art. 18 ust. 1 i 4 oraz zarządza wysłuchanie, o którym mowa w ust. 3". W lit. c) dodaje się ust. 5 w następującym brzmieniu: „Jeżeli głosowanie nie zakończyło wyborem sędziego trybunału…

Legislator Przemysław Sadłoń:
Się.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
„Się", tak. …sędziego trybunału marszałek Sejmu niezwłocznie ogłasza rozpoczęcie postępowania w sprawie wyboru kandydata na stanowisko sędziego trybunału, w tym wyznacza termin na zgłaszanie kandydatów. Przepisy ust. 1-3 oraz art. 18 stosuje się odpowiednio z tym, że czynności określone w tych przepisach podejmuje się niezwłocznie". Jakieś uwagi Biura Legislacyjnego?

Legislator Przemysław Sadłoń:
Poza tą taką redakcyjną kwestią, to jest uzupełnieniem o wyraz „się" w proponowanym ust. 5 na tym etapie nie zgłaszamy. Natomiast, jeżeli na etapie przygotowywania sprawozdania pojawią się jakiś redakcyjne konieczne modyfikacje, to oczywiście w ramach upoważnienia je naniesiemy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Jabłoński.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):
Ta poprawka, jak rozumiem, odnosi się do tego co mówił wcześniej przedstawiciel Biura Legislacyjnego. Natomiast ona nie sanuje tej rozbieżności, która pojawiła się w odniesieniu do regulaminu Sejmu. Stąd ponawiam pytanie do wnioskodawców, czy taka właśnie była intencja, żeby to była procedura zupełnie odrębna, bo jeśli tak, to należałoby ją szczegółowo doprecyzować, albo w formie projektu zmiany regulaminu,

albo w formie dodatkowych przepisów ustawowych, które będą regulowały przebieg i procedurę przygotowania tego wysłuchania. Moim zdaniem najprościej czysto legislacyjnie byłoby to wprost odnieść do art. 70a i następnych regulaminu obecnie obowiązującego, bo wydaje się, że nie ma uzasadnienia dla tworzenia odrębnego typu wysłuchania publicznego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze. Pan poseł Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Tak jak wcześniej przedstawiałem to już przy okazji podmiotów, które są uprawnione do wskazywania kandydatów na sędziów Trybunału Konstytucyjnego, że celem projektu jest rozszerzenie tego kręgu, wówczas pan poseł Jabłoński pytał, dlaczego nie szerzej. Tak teraz, kiedy projekt zakłada, że to wysłuchanie publiczne będzie możliwie otwarte, dlatego jest użyte sformułowanie „otwarte wysłuchanie publiczne", aby proces wyboru sędziego Trybunału Konstytucyjnego był jak najbardziej jawny, przejrzysty i z udziałem czynnika społecznego, dlatego dopuszczamy, że w takim wysłuchaniu mogą brać udział posłowie i organizacje społeczne, a więc wszystkie organizacje społeczne, które zgłoszą się przed datą wysłuchania publicznego o udział w tym wysłuchaniu. To wynika z literalnego brzmienia przepisu. Jeżeli organizacja społeczna jest zainteresowana udziałem w wysłuchaniu publicznym, wystarczy, że zgłosi się przed wysłuchaniem i weźmie w nim udział.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie pośle…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Sekundka. Teraz pan poseł Smoliński.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Natomiast, tylko dokończę panie przewodniczący, natomiast pana sugestia odwołania się do obowiązującego regulaminu Sejmu ona w sposób naturalny ograniczałaby liczbę tych podmiotów, ponieważ musiałyby one odpowiednio wcześniej zgłosić się, nie do samego…

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Na 10 dni przed. Co to jest za ograniczenie?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Zawsze jest.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan poseł Smoliński, bardzo proszę. Panie pośle, dziękuję bardzo. Pan poseł Smoliński.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Jednak nie wszystko. Uważam, że te wątpliwości, które zgłasza pan poseł Jabłoński, są słuszne, bo pamiętajmy o jednym, zgodnie z wcześniej uchwalonym przepisem z art. 18 mamy 10 organizacji czy grup, które mogą zgłaszać kandydatury. Nie jest określona jakaś maksymalna liczba zgłoszonych kandydatur, więc nawet jeżeli zgłoszą tylko te przewidywane, czyli każdy zgłosi 15 kandydatów, to mamy 150 kandydatów. Teraz, 150 kandydatów…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Panie pośle, jest jakaś poprawka w tym zakresie jest?

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Nie. Ale chodzi mi o to, że wątpliwość zgłoszona, czy te poprawki zgłoszone przez posła Jaskulskiego, nie eliminują tych wątpliwości, bo w jaki sposób zrobić otwarte wysłuchanie publiczne w sytuacji, w której nie mamy żadnych zasad tego wysłuchania. Pan poseł tutaj wnioskodawca mówi, że przed wysłuchaniem, czyli jak 100 organizacji czy 500 organizacji zgłosi się minutę przed wysłuchaniem, to one będą dopuszczone? Czy 150 kandydatów – w jaki sposób dokonać wysłuchania 150 kandydatów? Przecież to musi być w jakiś sposób uregulowane…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo, panie pośle.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):
Można na Stadionie Narodowym.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Panie pośle Gosek, po raz pierwszy pana zobowiązuje do nieprzeszkadzania. Dobrze? Jeszcze nie ostrzegam, proszę z serca. Dziękuję.

Mam pytanie, czy pan poseł Jabłoński ma w tym zakresie poprawkę, czy nie?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):
Mam jeszcze jedną sugestię do wnioskodawców, bo zwracam uwagę, mam nadzieję rzeczywiście, że intencja jest taka, jak mówił pan poseł Ćwik, rozszerzenia, tylko też niech pan zwróci uwagę, panie pośle, skoro piszemy, że jest to z udziałem posłów i organizacji społecznych, jakby na to nie patrzeć Krajowa Rada Radców Prawnych, Naczelna Rada Adwokacka to nie są organizacje społeczne, to są inne podmioty, organy samorządu zawodowego, więc ten przepis tak naprawdę ograniczy możliwość udziału także Krajowej Radzie Komorniczej, także Krajowej Radzie Materialnej. W regulaminie Sejmu jest to określone „podmioty, które się zgłoszą", stąd de facto redakcja przepisu z art. 70b regulaminu Sejmu jest szersza niż to, co proponujecie. Taka sugestia dla was. Nie będę poprawiał waszej, a tak naprawdę nie waszej, tylko lobbingowej ustawy.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo, panie pośle.

W takim razie przechodzimy do głosowania nad poprawką zgłoszoną przez pana posła Jaskulskiego. Kto z pań i panów posłów jest za?

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):
Moment, moment.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Zdążymy, pani poseł. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 21 posłów. Za – 14, przeciw – 4, 3 osoby się wstrzymały.

Przechodzimy w takim razie do następnej jednostki redakcyjnej. Art. 20. Biuro Legislacyjne jakieś uwagi? Pan poseł Pyrzyk, proszę bardzo.

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):
Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałbym zgłosić poprawkę do tego artykułu, a mianowicie w ust. 1 po zdaniu pierwszym wprowadzić zdanie drugie w brzmieniu: „Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania «Tak mi dopomóż Bóg»". To o czym mówię, jest to opcja utrwalona w konstytucji w odniesieniu do ślubowania składanego przez pana prezydenta, przez parlamentarzystów, zawsze też była obecna w obowiązujących w wolnej Polsce ustawach o Trybunale Konstytucyjnym. Dlatego składam poprawkę, prosząc o jej poparcie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo. Bardzo prosiłbym formalnie. Pani poseł.

Poseł Iwona Karolewska (KO):
Jeżeli mogę zdanie przeciwne, ponieważ ustawa nie zabrania dodawania słów „Tak mi dopomóż Bóg", to może być zastosowane. Natomiast wydaje mi się, że jeżeli chodzi o sędziów Trybunału Konstytucyjnego, którzy tak naprawdę orzekają, tak jak wynika z uzasadnienia, między innymi na temat bezstronności władz publicznych w sprawach przekonań religijnych, myślę, że sugerowanie takiej religijnej końcówki ślubowania jest niepotrzebne, skoro i tak to jest możliwe do wykonania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Pani poseł, tu nie ma zdania przeciwnego, można na przykład głosować przeciw poprawce. Pan poseł Jabłoński do tej poprawki?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Pytanie do wnioskodawców o przyczynę modyfikacji redakcji tego przepisu w odniesieniu do obecnie obowiązującej ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego w dwóch zakresach. Jedno dotyczy właśnie tego, dlaczego zostało wykreślone to zdanie drugie, czyli ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania „Tak mi dopomóż Bóg". Czym się tu wnioskodawcy kierowali?

Druga kwestia, pierwsze słowa mówią w obecnym brzmieniu, że osoba wybrana na stanowisko sędziego trybunału składa ślubowanie. W projekcie sformułowano to, że sędzia trybunału wybrany przez Sejm jest zobowiązany do złożenia ślubowania. Na czym polega sens legislacyjny takiej zmiany? Co państwa zdaniem będzie się zmieniało wobec obowiązującego stanu prawnego w tym zakresie?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy wnioskodawca chce zabrać głos w tym zakresie, widzi konieczność? Proszę uprzejmie, panie pośle.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Jeśli chodzi o drugie pytanie, to w sensie prawnym nie zmienia to nic. To jest jedynie zmiana stylistyczna.

Jeśli chodzi o kwestię dodania słów „Tak mi dopomóż Bóg", zgodnie z treścią uzasadnienia wynikało to z tego, że sędziowie Trybunału Konstytucyjnego będą orzekali także w sprawach dotyczących rozdziału państwa od Kościoła. Tutaj była może kwestia, żeby tego nie podkreślać. Natomiast akurat podzielam zasadność złożenia poprawki zgłoszonej przez posła Pyrzyka w tym zakresie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To dziękuję bardzo.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Dlatego, że każdy z sędziów i tak może dodać te słowa. W związku z tym jak najbardziej, biorąc nawet pod uwagę systemowość prawa, tak jak przy innych okolicznościach…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy strona rządowa ma uwagi do tej poprawki?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie ma uwag? Dobra. Dziękuję bardzo. Przechodzimy więc do głosowania nad poprawką do art. 20 ust. 1. Po zdaniu pierwszym wprowadza się zdanie drugie w brzmieniu: „Ślubowanie może być złożone z dodaniem zdania «Tak mi dopomóż Bóg»". Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 22 posłów. Za – 14, przeciw – 4, wstrzymało się – 4. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy zatem do następnej jednostki redakcyjnej. Art. 21. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Proszę uprzejmie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak, jeżeli chodzi o art. 21, to mamy i uwagi, i propozycje poprawek w kilku obszarach. Może tak chronologicznie jednostkami tego artykułu. To znaczy pierwszy obszar, do którego chcielibyśmy się odnieść, dotyczy procedury stwierdzania trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego. To jest jedna z przesłanek wygaśnięcia mandatu sędziego. Teraz tak, z jednej strony nasza sugestia dotyczy samego sformułowania. Wydaje nam się, patrząc też na inne ustawy dotyczące sędziów i sądownictwa, w szczególności mam tutaj na myśli ustawę o Sądzie Najwyższym i Prawo o ustroju sądów powszechnych, że lepszym określeniem z kilku względów, do których za chwilkę się odniosę, będzie w pkt 3 ust. 1 brzmienie następujące: „Wydania przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych orzeczenia o trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego trybunału z powodu jego choroby lub utraty sił". To znaczy ta jedna

modyfikacja polega na wyraźnym odniesieniu się do instytucji lekarza orzecznika ZUS, tak w innych ustawach to funkcjonuje. Druga taka bardziej powiedziałbym redakcyjna modyfikacja dotyczy tych powodów, dla których może być orzeczona trwała niezdolność. W projekcie jest choroba, ułomność lub upadek sił. Proponujemy, wzorując się na Prawie o ustroju sądów powszechnych, posłużyć się czy zrezygnować z ułomności, tak to może określę i tylko odnieść się do choroby lub utraty sił. To jest jedna część tej uwagi.

Druga, w związku z tym, że to dotyczy, tak jak powiedziałem, procedury stwierdzania trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków, drugi element tej poprawki odnosi się do art. 42. Natomiast w związku z tym, że to są kwestie ze sobą powiązane, to patrzymy na nie w sposób taki całkowity, kompleksowy i przedstawiamy także propozycje w zakresie art. 42. To propozycja w związku z tym, że zaproponowany w projekcie artykuł budzi nasze wątpliwości, co do sposobu jego stosowania w praktyce czy potencjalnego stosowania w praktyce, ponieważ analiza ust. 1 w art. 42 może prowadzić do wniosku, że nawet w przypadku, jeżeli będziemy mieli do czynienia z uznaniem przez lekarza orzecznika trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego, sędzia nie będzie mógł być przeniesiony w stan spoczynku, tak powiem.

Wydaje nam się, że tak jak podkreślam, jest to kwestia charakterze merytorycznym, natomiast z punktu widzenia skuteczności tych przepisów i z takich systemowych względów, wydaje nam się, że procedurą, którą powinniście państwo wziąć pod uwagę, jest procedura następująca, to znaczy – w przypadku, jeżeli zostanie wydane orzeczenie o trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego, powinno to skutkować przeniesieniem w stan spoczynku. Kolejnym elementem procedury jest to, kto może wnioskować o zbadanie właśnie przez lekarza orzecznika.

Tutaj utrzymujemy to, co jest wskazane w projekcie, to znaczy, że z takim wnioskiem może wystąpić albo zainteresowany sędzia, albo zgromadzenie ogólne. Ust. 3 to jest nowy element tej procedury, ale wzorowany w zupełności na regulacji, która jest zawarta w ustawie o Sądzie Najwyższym i dotyczy on takiej sytuacji, to znaczy, jeżeli zgromadzenie ogólne zawnioskuje o to, aby sędzia był poddany badaniu pod kątem oceny zdolności do sprawowania tej funkcji i nie podda się temu badaniu, aby procedura przewidywała jakieś skutki z tym związane. Tak jak jest w ustawie o Sądzie Najwyższym, z tym, że tam oczywiście nie jest zgromadzenie ogólne, tylko kolegium i w przypadku, jeżeli bez uzasadnionej przyczyny sędzia nie podda się takiemu badaniu, o które wnioskuje zgromadzenie ogólne, wówczas daje to możliwość przeniesienia sędziego w stan spoczynku.

Oczywiście będzie decydowało o tym zgromadzenie ogólne. Co więcej, zgromadzenie ogólne będzie decydowało o tym, zgodnie z tą propozycją, większością kwalifikowaną, bo konsekwencją przyjęcia tej poprawki byłaby odpowiednia modyfikacja art. 7 ust. 2 i uzupełnienie katalogów, w których zgromadzenie ogólne orzeka. Gdyby państwo mieli oczywiście jakieś pytania do tej propozycji, zaznaczam, że jest to propozycja nie o charakterze czysto legislacyjnym, zaproponowanie tego było z pobudek legislacyjnych, natomiast to jest oczywiście propozycja o charakterze merytorycznym. Naszą intencją było, aby procedura była zamknięta i spójna z innymi podobnymi rozwiązaniami, które w tym zakresie funkcjonują w systemie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy ktoś z pań i panów posłów jeszcze w tym zakresie? Wnioskodawca?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Jest to poprawka ujednolicająca poszczególne artykuły czy zapisy poszczególnych artykułów ustawy. Dlatego proponujemy ją przyjąć, choć nie mam jej fizycznie. Prosiłbym o wydrukowanie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jest wydrukowana, panie pośle, jeśli można.

Dobrze, to w takim razie strona rządowa do tej poprawki jakieś uwagi?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie. Dziękuję.

Strona społeczna? Pozwolę sobie państwa nie wywoływać za każdym razem. Proponuję dla usprawnienia pracy, jakby strona społeczna miała jakieś uwagi, proszę uprzejmie o zgłaszanie się. Dziękuję bardzo.

Członek Zespołu Ekspertów Prawnych Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Dziękuję. Strona społeczna nie ma uwag.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jest więc propozycja poprawki, aby w art. 21 w ust. 1 pkt 3 nadać brzmienie: „Wydanie przez lekarza orzecznika ZUS orzeczenia o trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego trybunału z powodu choroby lub straty sił”. W lit. b) w art. 42 nadać brzmienie: „42 ust. 1 – sędzia trybunału przenosi się w stan spoczynku, jeżeli wobec sędziego zostało wydane przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych orzeczenie o trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków sędziego trybunału z powodu jego choroby lub utraty sił”. Pkt 2 „z wnioskiem o zbadanie zdolności do pełnienia obowiązków sędziego trybunału może wystąpić zainteresowany sędzia lub zgromadzenie ogólne”. Pkt 3 „sędzia trybunału może być przeniesiony w stan spoczynku, jeśli bez uzasadnionej przyczyny nie poddał się badaniu, o którym mowa w ust. 2 w przypadku, gdy z wnioskiem o zbadanie wystąpiło zgromadzenie ogólne”. Pkt 4 „uchwałę o przeniesieniu podejmuje zgromadzenie ogólne, w uchwale określa się datę przeniesienia sędziego trybunału w stan spoczynku, oznaczając zarazem zakończenie kadencji sędziego”. W art. 21 ust. 3 i 4 nadać brzmienie: ust. 3…

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie, panie przewodniczący. Ust. 3 i 4 to jest odrębna kwestia. Do niej się za chwilkę odniosę, bo tak jak powiedziałem w art. 21 jest kilka obszarów w odniesieniu do których byśmy…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Prosiłbym także do końca ten artykuł.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Wszystko?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Tak.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dobrze. To w takim razie dwie pozostałe uwagi dotyczące art. 21 też zgłoszę. Jeżeli chodzi o ust. 3 i 4, to jest procedurę podejmowania przez zgromadzenie ogólne uchwały w sprawie wygaśnięcia mandatu sędziego, to ust. 3 przewiduje obowiązek nałożony na zgromadzenie ogólne w każdym przypadku przeprowadzanie postępowania wyjaśniającego bez względu na to, jakie są przesłanki tego wygaśnięcia. Biorąc pod uwagę, że w większości przypadków to są takie obiektywne przesłanki, to wydaje nam się, że lepszym rozwiązaniem takim bardziej efektywnym i też tak jak wskazałem, takim spójniejszym, będzie modyfikacja ust. 3 w taki sposób, aby zgromadzenie ogólne miało możliwość przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, ono decydowałoby. Natomiast w każdym przypadku, jeżeli sędzia, ten zainteresowany sędzia, to znaczy sędzia, którego ta sprawa dotyczy, będzie wnioskował o to, wówczas zgromadzenie ogólne miałoby obowiązek przeprowadzenia takiego postępowania.

Modyfikacja w ust. 4 to jest kwestia czysto legislacyjna, podobnie jak propozycja skreślenia ust. 5 jako powtarzającego regulację zawartą w art. 42 ust. 1. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Tutaj jeszcze państwo legislatorzy zwrócili uwagę, że konsekwencją przyjęcia tej poprawki są także zmiany w art. 7 ust. 2. Czy w takim razie poprawki powinny być razem głosowane łącznie z art. 7 ust. 2, czy muszą być oddzielnie?

Legislator Przemysław Sadłoń:

To znaczy tak, widzimy to w następujący sposób, aby poprawki dotyczące art. 21 głosować tak jak one zostały zawarte w tym materiale, czyli odrębnie poprawka nr 3, taka dwuelementowa, która odnosi się do art. 21 ust. 1 pkt 3 i art. 42 z tą konsekwencją, o której jest mowa w ustawie, to już zostanie uwzględniona jako element poprawki czy konsekwencja przyjęcia poprawki. Odrębne głosowanie nad zmianami dotyczącymi ust. 3 i 4 i odrębne dotyczące skreślenia ust. 5.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. W takim razie przystępujemy do głosowania nad poprawką nr 1 dotyczącej…

Strona rządowa do tych poprawek uzupełnionych, przepraszam bardzo, jakieś uwagi?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. To przystępujemy do głosowania nad poprawką nr 1 dotyczącą art. 21 ust. 1 pkt 3 poprzez nadanie mu nowego brzmienia, a także art. 42 przez nadanie nowego brzmienia i art. 7 ust. 2. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę podanie wyników. Głosowało 21 osób. Za – 14, przeciw – 3, wstrzymały się – 4. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Głosujemy nad kolejną poprawką. W art. 21 ust. 3 i 4 nadać brzmienie nowe: „Przed podjęciem uchwały w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu sędziego trybunału zgromadzenie ogólne może przeprowadzić postępowanie wyjaśniające. Zgromadzenie ogólne przeprowadza postępowanie wyjaśniające na wniosek zainteresowanego sędziego, ust 4 – postanowienie albo uchwałę w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu sędziego trybunału prezes trybunału przekazuje niezwłocznie marszałkowi". Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę podanie wyników. Głosowało 20 posłów. 14 – za, przeciw – 2, 4 osoby się wstrzymały.

Kolejna poprawka, aby w art. 21 skreślić ust. 5. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę podanie wyników. Głosowało 20 posłów. Za – 13, przeciw – 2, 5 się wstrzymało.

To tyle poprawek, jeśli chodzi o art. 21.

Przechodzimy do kolejnej jednostki redakcyjnej. Oddział 3 – Prawa i obowiązki sędziów trybunału. Do tej nazwy ktoś z państwa? Nie widzę.

Art. 22, ktoś z państwa? Nie widzę.

To możemy przejść do następnego art. 23. Nie widzę.

Do art. 24 jakieś uwagi? Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak, art. 24 to jest artykuł, który dotyczy obowiązku składania oświadczeń o stanie majątkowym przez sędziów i w takim kształcie, w jakim on jest zaproponowany w projekcie, w ocenie Biura Legislacyjnego jest regulacją niekompletną i wywołuje wątpliwości przede wszystkim w zakresie tego, że nie wiadomo, w jakim reżimie sędziowie trybunału mieliby składać oświadczenia o stanie majątkowym, czy byłby to reżim właściwy dla sądownictwa powszechnego, czy dla Sądu Najwyższego, czy reżim ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez niektóre osoby pełniące stanowiska kierownicze. Tę kwestię należałoby z całą pewnością wyjaśnić. Nasza propozycja ma charakter merytoryczny, zakłada oparcie tego obowiązku, to znaczy składania oświadczeń o stanie majątkowym na przepisach dotyczących czy na zasadach, na których oświadczenia majątkowe składają sędziowie Sądu Najwyższego. Ta propozycja zakłada nadanie nowego brzmienia art. 24.

Zgodnie z propozycją, sędziowie trybunału składaliby oświadczenia majątkowe tak jak składają je sędziowie Sądu Najwyższego, z tym, że kompetencje w tym zakresie, które przysługują pierwszemu prezesowi Sądu Najwyższego, wykonywałby prezes trybunału. Jedyną odrębnością jest wyłączenie ze stosowania art. 45 § 2 zdanie drugie ustawy

o Sądzie Najwyższym. To jest przepis, który zakłada, że w przypadku, jeżeli pierwszy prezes Sądu Najwyższego na podstawie analizy oświadczeń, bo jest do tego uprawniony, poweźmie jakieś wątpliwości, to o tych wątpliwościach informuje prezydenta. W związku z tym, że zależność funkcjonalna Sądu Najwyższego czy sądownictwa powszechnego od władzy wykonawczej ma zupełnie inny charakter niż relacja trybunału i władzy sądowniczej, to proponujemy, aby ten przepis wyłączyć, to znaczy, aby prezes trybunału nie był zobowiązany do informowania o nieprawidłowościach w oświadczeniach majątkowych prezydenta. Będzie informował na zasadach ogólnych właściwe urzędy skarbowe czy naczelników właściwych urzędów skarbowych.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wnioskodawca. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Panie przewodniczący, jak najbardziej popieramy zmiany doprecyzowujące tryb składania oświadczenia o stanie majątkowym przez sędziów trybunału, doprecyzowanie komu czy na czyje ręce są składane i jest tu wyraźne również odwołanie do przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym, stąd proponujemy w formie poprawki przyjąć te zmiany. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Strona rządowa do tej poprawki?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Ktoś z pań i panów posłów? Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tylko jedną rzecz, jeszcze tak uzupełniająco do tego, co powiedziałem. Ta propozycja zakłada oczywiście odpowiednie stosowanie regulacji dotyczącej sędziów Sądu Najwyższego w zakresie składania oświadczeń. Natomiast w naszej ocenie, biorąc pod uwagę odrębności, o których wcześniej mówiłem, także te odrębności funkcjonalne od władzy wykonawczej, tu optymalnym rozwiązaniem byłoby chyba stworzenie w ustawie o trybunale czy w tym projekcie takiej regulacji odnoszącej się wyraźnie do sędziów trybunału. Natomiast przygotowanie takiej regulacji wykracza poza nasz mandat jako legislatorów. Taka regulacja wymagałaby dodatkowej analizy i szeregu przesądzeń o takim kierunkowym, merytorycznym charakterze. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy więc do głosowania nad poprawką. Art. 24 „sędzia trybunału jest zobowiązany do złożenia oświadczenia o stanie majątkowym". Ust. 2 „sędzia trybunału składa oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 prezesowi trybunału, a prezes trybunału pierwszemu prezesowi Sądu Najwyższego". Pkt 3 „oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 składa się na zasadach przewidzianych dla sędziów Sądu Najwyższego z tym, że przepisy art. 45 § 2 zdanie drugie ustawy z dnia o Sądzie Najwyższym nie stosuje się". Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 19 posłów. Za – 14, przeciw – nikt, 5 posłów się wstrzymało. Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 25. Nie widzę żadnych uwag.

26. Nie widzę żadnych uwag.

27. Nie widzę żadnych uwag.

28. Biuro Legislacyjne, proszę.

Legislator Karina Parśniak:

Karina Parśniak, Biuro Legislacyjne. Jeżeli chodzi o art. 28, to tutaj taka podstawowa wątpliwość Biura Legislacyjnego związana jest z przekazaniem kompetencji sądowi dyscyplinarnemu do wyrażenia zgody na pociągnięcie sędziego trybunału do odpowiedzialności karnej i też dyscyplinarnej. W naszej ocenie rozwiązanie to może budzić

wątpliwości w kontekście art. 196 konstytucji, który jednak wskazuje na zgodę Trybunału Konstytucyjnego.

Trzeba też pamiętać, że zgodnie z tym projektowanym projektem ustawy sąd dyscyplinarny będzie w tym przypadku orzekać w pierwszej instancji w składzie 5 sędziów, natomiast w drugiej instancji w składzie 7. Co nie zmienia jednak faktu, że jest to dużo mniejszy skład niż skład Trybunału Konstytucyjnego.

W związku z tym, jeżeli oczywiście intencją tutaj będzie przyjęcie tych sugestii zgłoszonych przez Biuro Legislacyjne, to wówczas proponowalibyśmy, aby w art. 28 w ust. 1 wyrazy „sąd dyscyplinarny" zastąpić wyrazami „zgromadzenie ogólne". W naszej ocenie to rozwiązanie wydaje się bardziej właściwe z punktu widzenia przepisów konstytucji.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

A co za tym idzie widzę konsekwencje dalszych tutaj – jakby pani była łaskawa.

Legislator Karina Parśniak:

Tak. W przypadku przyjęcia tej poprawki, to w art. 31, który dotyczy już tak naprawdę samego trybu związanego z wyrażeniem zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności, to tutaj również nie mówilibyśmy o zgodzie sądu dyscyplinarnego, tylko o zgodzie zgromadzenia ogólnego. Propozycja byłaby taka, aby w art. 31 skreślić ust. 1, dlatego że w obecnym brzmieniu przepis ten mówi „pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego trybunału oraz pozbawienie wolności sędziego trybunału może nastąpić za zgodą sądu dyscyplinarnego. Przepisy art. 35 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio". W naszej ocenie ta norma jest już w tym przypadku zbędna. Wystarczy, aby ten przepis regulował tylko kwestie samej zgody i pewnych czynności, które są podejmowane przez zgromadzenie ogólne przed wydaniem tej zgody.

Proponowalibyśmy, aby w art. 31 ust. 2 nadać brzmienie „zgodę na pociągnięcie sędziego trybunału do odpowiedzialności karnej oraz pozbawienie wolności sędziego trybunału podejmowało zgromadzenie ogólne", tak jak to zaproponowaliśmy przy art. 28. Tutaj zachowalibyśmy ten termin, który jest dotychczas wskazany „nie później niż w terminie miesiąca, licząc od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 29". Kolejna norma, że przed wydaniem zgody sędzia trybunału może złożyć wyjaśnienia zgromadzeniu ogólnemu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Tu zauważam również, że konsekwencją tego będą pewne zmiany w art. 7 ust. 2, w art. 9 ust. 3 i 5. Czy poprawki możemy łącznie głosować?

Legislator Karina Parśniak:

Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wnioskodawca.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Tak, przychylamy się do tego stanowiska.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Strona rządowa?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Bez zastrzeżeń.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bez zastrzeżeń. Ktoś z pań i panów posłów? Dziękuję.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Jeszcze pan sędzia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan sędzia, proszę uprzejmie.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

To ja mam pilnować?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie, chciałbym panu, panie pośle Gosek… Bardzo panu dziękuję za spostrzegawczość i uwagę, naprawdę dziękuję.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

Taki wniosek, żeby pan poseł Gosek był chociaż wiceprzewodniczącym…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

A to musicie państwo pana Wosia usunąć i zaprosić pana Goska, to już leży w państwa woli.

Panie sędzio, proszę uprzejmie.

Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa Stanisław Zdun:

Dziękuję, panie przewodniczący. Tylko krótko, w mojej ocenie, w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa rozwiązania pierwotne były w sposób już literalny… wykładnia językowa już wskazywała, że są niezgodne z konstytucją. Dlatego cieszę się, że ta poprawka została wniesiona, chociaż zgodnie ze stanowiskiem Krajowej Rady Sądownictwa więcej przepisów budzi wątpliwości, ale macie państwo do dyspozycji naszą opinię, więc cieszę się, że chociaż w tym zakresie państwo uwzględnili zastrzeżenia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie sędzio.

W takim razie przechodzimy do głosowania nad poprawką, której treść Biuro Legislacyjne w całości przedstawiło, łącznie z przyjęciem poprawki zmiany art. 7 ust. 2 oraz art. 9 ust. 3 i 5. W art. 7 ust. 2 należy dodać pkt 4a w brzmieniu, 4a „wyrażenie zgody na pociągnięcie sędziego trybunału od odpowiedzialności karnej lub pozbawienie wolności”. W art. 9 ust. 3 na końcu dodać wyrazy „a w sprawie, o której mowa w art. 7 ust. 2 pkt 4 większością bezwzględną ogólnej liczby sędziów trybunału”. W ust. 5 wyrazy „pkt 2 do 4” należy zastąpić wyrazami „pkt 2 do 4a”. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Bardzo proszę o podanie wyników. Głosowało 19 posłów. Za – 14, nikt nie był przeciw, 5 się wstrzymało. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do kolejnej jednostki redakcyjnej, art. 29. Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Mamy taką uwagę o charakterze prawno-legislacyjnym. W ust. 2 występuje w odniesieniu do radcy sformułowanie „Prokuratorii Skarbu Państwa”. Aktualnie ta instytucja nazywa się Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, więc naniesiemy to.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To można jako legislacyjną poprawkę…

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Legislator Przemysław Sadłoń:

To nie jest jedyne miejsce w projekcie czy nie jedyny przepis w projekcie, gdzie należy dokonać tego rodzaju zmiany i w ramach konsekwencji we wszystkich miejscach, gdzie to jest niezbędne, to naniesiemy w ramach upoważnienia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do kolejnej jednostki, art. 30. Nie widzę.

Art. 31. Nie widzę.

Art. 32. Nie widzę.

Przechodzimy do oddziału 4 – odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 33. Ktoś z pań i panów posłów? Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Karina Parśniak:

Jeżeli chodzi o art. 33, to w ust. 2 po wyrazach „urzędu sędziego trybunału" proponujemy dodać wyrazy „a okoliczności tego postępowania nie były znane w dniu jego wyboru". To jest przepis, który w obecnym brzmieniu mówi, że sędzia trybunału odpowiada dyscyplinarnie także za swoje postępowanie przed objęciem stanowiska, jeżeli uchybił obowiązkowi piastowanego urzędu państwowego lub okazał się niegodny urzędu sędziego trybunału. Proponujemy, aby przepis ten doprecyzować w tym zakresie i wskazać, że okoliczności tego postępowania nie były znane przed dniem jego wyboru. To jest…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przepraszam, bo wszedłem w zdanie.

Legislator Karina Parśniak:

Przepraszam, tak, to jest tylko to. Z kolei w ramach upoważnienia proponowalibyśmy, aby w art. 33 w ust. 6 wyrazy „ust. 4" zastąpić wyrazami „ust. 5", ponieważ tu jest nieprawidłowe odesłanie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Legislator Karina Parśniak:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Wnioskodawcy.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Myślę, że jak najbardziej jest uzasadnione, aby dodać właśnie w ust. 2 czy te okoliczności nie były znane w chwili wyboru, ponieważ jeżeli były znane, to taka mogła być wola posłów, aby mimo jakichś okoliczności wybrać sędziego. Tak że jak najbardziej za.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Zatem przechodzimy do głosowania nad poprawką. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki w brzmieniu przeczytanym przez Biuro Legislacyjne? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę podanie wyników. Głosowało 19 posłów. 14 – za, nikt nie był przeciw, 5 się wstrzymało. Stwierdzam, że poprawka została uwzględniona.

Przechodzimy do dalszej jednostki redakcyjnej, art. 34. Ktoś z pań i panów posłów? Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Karina Parśniak:

Jeżeli chodzi o art. 34, to zgodnie z ust. 1 wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec sędziego trybunału może złożyć prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, prokurator generalny, sędzia trybunału lub sędzia trybunału w stanie spoczynku. Mamy wątpliwości do tego przepisu w zakresie, w jakim uprawnienie to przyznaje prezydentowi i prokuratorowi generalnemu. Należy zwrócić uwagę, że podobne rozwiązanie było przyjęte na gruncie ustawy o trybunale z 2015 r., który wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego K 47/15 został uznany za niezgodny z konstytucją. W ocenie trybunału taką jedną z gwarancji niezawisłości trybunału jest jednak pozostawienie TK inicjatywy w zakresie realizacji odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów TK, a przyznanie takiej kompetencji prezydentowi i prokuratorowi generalnemu jako organom władzy wykonawczej narusza tę niezawisłość sędziowską. W związku z powyższym proponowalibyśmy, aby w art. 34, tak nam się wydaje, w ust. 2 w zdaniu drugim skreślić jednak wyrazy „prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, prokuratora generalnego".

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

W ust. 2 czy w ust. 1?

Legislator Karina Parśniak:

W ust. 1, przepraszam. W ust. 1 w zdaniu drugim. Przepraszam bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Wnioskodawca.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Przychylamy się do tego stanowiska.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Strona rządowa, proszę uprzejmie.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości Michał Hara:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, jeśli chodzi o kwestie związane tutaj z uprawnieniem prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, to całkowicie należy podzielić stanowisko Biura Legislacyjnego Sejmu. Pewne wątpliwości mam co do tego czy należy wykreślać z tego przepisu prokuratora generalnego. Tutaj możemy odnieść się do ustawy o Sądzie Najwyższym. Tam oczywiście kwestia wszczynania postępowania dyscyplinarnego jest trochę inaczej skonstruowana, bo tam podmioty mogą złożyć wniosek o przeprowadzenie czynności, na podstawie których rzecznik dyscyplinarny dopiero taką decyzję podejmuje, ale z takim wnioskiem, który jednocześnie właśnie jest żądaniem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, może wystąpić także prokurator generalny. Żeby zachować tutaj analogię, jeśli chodzi o uprawnienia tych podmiotów, przecież prokurator generalny jest zwierzchnikiem prokuratury w całym państwie, poddaję pod rozwagę zachowanie w tym przepisie kompetencji prokuratora generalnego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Michał Hara:

Chciałbym tylko dodać, że oczywiście w ustawie o Sądzie Najwyższym jest ta dość szczególna konstrukcja dająca prezydentowi prawo do wyznaczenia tego nadzwyczajnego rzecznika dyscyplinarnego. Natomiast pan mecenas z Biura Legislacyjnego już wspomniał, relacja pomiędzy Sądem Najwyższym a prezydentem Rzeczypospolitej ma jednak zupełnie inny charakter niż relacje pomiędzy Trybunałem Konstytucyjnym a prezydentem. Tak że wydaje się, że tutaj w ogóle ta ustawa nie przewiduje takiej kompetencji jak nadzwyczajnego rzecznika dyscyplinarnego. Wydaje się zatem, że nie ma tutaj za bardzo miejsca ustrojowego na kompetencje prezydenta Rzeczypospolitej, podczas gdy można zobaczyć taką kompetencję dla prokuratora generalnego. Dziękuję.

Dodam tylko, że planowane już są przepisy, które rozdzielają funkcje prokuratora generalnego i ministra sprawiedliwości, tak że tutaj do niezależności tej funkcji nie powinno być większych zastrzeżeń. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne chciało się jeszcze do tego odnieść? Tak, widziałem pana sędziego, dam możliwość zabrania głosu. Nie widzę. Pan poseł Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Myślę, że jeżeli będzie wchodziła ustawa o rozgraniczeniu funkcji ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego, to ona oczywiście może także zmienić przepisy ustawy o Trybunale Konstytucyjnym i wówczas wprowadzić takie uprawnienie prokuratora generalnego. Niemniej myślę, że możemy brać pod uwagę to, że postępowanie dyscyplinarne dotyczy jedynie wykroczeń, a więc nie jakichś poważnych przestępstw i w tym zakresie odpowiedzialność dyscyplinarna powinna pozostać w gestii samego trybunału.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan sędzia. Bo z posłów już nikt, tak? Dziękuję bardzo. Pan sędzia Zdun.

Wiceprzewodniczący KRS Stanisław Zdun:

Dziękuję bardzo. Tylko krótka uwaga. Chciałbym zauważyć, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym jest pewna różnica, bo tutaj wniosek można złożyć do rzecznika dyscyplinarnego Sądu Najwyższego i on dopiero wszczyna postępowanie dyscyplinarne, a tutaj inicjatorem już postępowania dyscyplinarnego, a nie jakiegoś poprzedzającego postępowania dyscyplinarne miałby być prokurator generalny, który w tym momencie jest jednocześnie ministrem sprawiedliwości, czyli można powiedzieć wprost – politykiem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Z trwogą, ale udzielam głosu panu posłowi.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Wreszcie twórczo.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Panie przewodniczący, chciałbym zapytać, bo wspomnieli państwo o rozdziale funkcji ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego. W związku z tym chciałbym zapytać, czy jest komuś wiadomo – jest obecny na sali pan minister, wiem, że może pozaustawowe pytanie, poza projektem ustawy – ale kiedy to nastąpi?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, myślę, że to nie na tę Komisję, jakby pan chciał zaprosić ministra sprawiedliwości…

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Ale…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jakby pan chciał zaprosić ministra sprawiedliwości, był przygotowany projekt planu na najbliższe pół roku, nie zgłosił pan takiego wniosku. Może pan też w pytaniach na posiedzeniu Sejmu, są różne drogi złożenia tego wniosku. Dziękuję bardzo. Panie pośle?

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Ale, bo… Raz, raz.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Mam tylko jedno pytanie, bo na tej sali są posłowie, którzy byliby gotowi zgłosić poprawkę zgodną z treścią postulatu Ministerstwa Sprawiedliwości, a jeśli są, to apeluję o niezgłaszanie tej poprawki, żeby pozwolić Ministerstwu Sprawiedliwości uniknąć zarzutu skrajnej stronniczości i hipokryzji przez zwalczanie kompetencji prezydenta i promowanie kompetencji ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, jak pan zauważył, to w poprawce jest poprzez skreślenie słów „prezydenta i prokuratora", tak brzmi poprawka, którą pozwoliłem sobie przejąć. Zresztą wszystkie poprawki, które przejąłem, wszystkie poprawki, które podpisałem, przejąłem z Biura Legislacyjnego. Dziękuję bardzo.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Jeszcze Biuro Legislacyjne.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie. Dziękuję, panie pośle, za pomoc. Chciałbym zwrócić uwagę, że to jest usprawiedliwienie za nieobecność. Panie pośle, w takim razie będę wzywał o szczegółowe uzasadnienie.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Biegunka, materiał dowodowy utracony.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Nie, naprawdę, błagam.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze. Przejdźmy do poważnej dyskusji. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Karina Parśniak:

W ramach upoważnienia udzielonego Biuru Legislacyjnemu proponujemy również w art. 34 w ust. 3 nadać brzmienie „podmiot składający wniosek może wnieść zażalenie na postanowienie, o którym mowa w ust. 2 do pełnego składu trybunału w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia wraz z uzasadnieniem". Obecnie redakcja tego przepisu jest troszkę inna. Proponujemy, żeby to zrobić analogicznie, jak jest w obecnym art. 34 w ust. 9 w zdaniu drugim. Poprawka ma na celu tylko ujednolicenie tych przepisów.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy możemy traktować to jako poprawkę legislacyjną?

Legislator Karina Parśniak:

Tak, tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Legislator Karina Parśniak:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Zatem przechodzimy do głosowania nad poprawką w art. 34 ust. 1 przez skreślenie wyrazów „prezydent Polski, prokurator generalny". Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję serdecznie. Proszę podanie wyników. Głosowało 20 posłów. 14 – za, przeciw – 3, wstrzymało się – 3. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy zatem do kolejnej jednostki redakcyjnej, art. 35. Czy ktoś z pań i panów posłów? Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję. W odniesieniu do art. 35 nie mamy żadnej propozycji. Natomiast mamy pewną wątpliwość dotyczącą składu sądu dyscyplinarnego. Zgodnie z ust. 2 art. 35 sędziów do składów orzekających wyznacza się w drodze losowania spośród sędziów trybunału oraz sędziów trybunału w stanie spoczynku. Tu w zakresie tej drugiej grupy, to znaczy sędziów w stanie spoczynku mamy wątpliwość krótko mówiąc, czy uwzględnienie wszystkich sędziów w stanie spoczynku w jakiś sposób nie uczyni tej procedury mało efektywną, ponieważ ono będzie obejmowało wszystkich sędziów, którzy przeszli albo zostali przeniesieni w stan spoczynku, często osoby w podeszłym wieku, bez weryfikacji tego, czy ta osoba krótko mówiąc chce także uczestniczyć, czy chce być ujęta w poszczególnych składach sądu dyscyplinarnego. Tak jak wspomniałem, może spowodować, że ta procedura nie będzie wystarczająco efektywna.

Tytułem przykładu można wskazać na taki przypadek losowania tych składów, gdzie do składu sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji wejdzie czterech sędziów w stanie spoczynku, którzy nie będą nawet zainteresowani, aby uczestniczyć w postępowaniu dyscyplinarnym. Projekt nie przewiduje rozwiązań takich rezerwowych w przypadku, gdyby taka sytuacja wystąpiła. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pani poseł przewodnicząca.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Mam takie pytanie, panie mecenasie, bo uważam, że sama formuła, żeby była szersza, znaczy, żeby można było losować nie tylko spośród aktualnych sędziów, ale także tych sędziów w stanie spoczynku, uważam że w tego rodzaju sądownictwie jest słuszna, ale przyjmuję pana argumentację. Ale zastanawiam się, czy na przykład, gdyby określić jakiś tryb, gdzie byliby to sędziowie, którzy wyrażaliby chęć co do dalszej aktywności w takim zakresie – bo rozumiem, że część osób może być chora, może też w stanie spoczynku mieć inne zajęcia, wyjechać, w ogóle nie być tym zainteresowana – czy przy takim

ujęciu, żeby ograniczyć to do osób, które powiedziałyby „OK. Wyrażamy zgodę na jakąś dalszą aktywność”, czy to wtedy już byłoby zbyt daleko idące, bo albo wszyscy, albo nikt?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie. To na pewno usunęłoby szereg tych wątpliwości, o których wspomniałem. Natomiast wymagałoby uzupełnienia tych przepisów właśnie o procedurę wyrażania zgody na udział w postępowaniu dyscyplinarnym przez sędziów w stanie spoczynku. Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan poseł Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Dziękuję. Miałbym pytanie do Biura Legislacyjnego i do ministerstwa, także do strony społecznej, czy byłby problem, gdybyśmy to zmienili w ten sposób, że w postępowaniu dyscyplinarnym orzeka sąd dyscyplinarny, pkt 1 – w pierwszej instancji w składzie 3 sędziów, pkt 2 – w drugiej instancji w składzie 5 sędziów i w ust. 2 – sędziów do składów orzekających wyznacza się w drodze losowania, które przeprowadza prezes trybunału spośród sędziów trybunału? Wówczas nie mamy tego problemu, że brakuje nam sędziów trybunału do skompletowania składów orzekających. Myślę, że zamykalibyśmy się oczywiście wtedy tylko wewnątrz samego Trybunału Konstytucyjnego. Rozumiem, że tutaj mógł być na początku trochę inny zamysł projektodawców ustawy. Natomiast to dotyczy jedynie postępowania dyscyplinarnego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy strona rządowa ma do tego jakieś uwagi?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Pozostawiamy do uznania wnioskodawców.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy strona społeczna chciałaby się wypowiedzieć? Proszę uprzejmie.

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Tak, oczywiście. Szanowni państwo, Wysoka Komisjo, jako strona społeczna chciałbym podkreślić, że przepis art. 35 ust. 2 w naszej ocenie ma kluczowe znaczenie dla przywrócenia funkcjonalności postępowania dyscyplinarnego przed Trybunałem Konstytucyjnym. W sposób zdecydowany opowiadamy się za tym, żeby ta regulacja pozostała w kształcie obecnym.

Chciałbym zwrócić uwagę na to, że całe postępowanie dyscyplinarne przed Trybunałem Konstytucyjnym zostało w pewnym stopniu zapożyczone z postępowania analogicznego przed Sądem Najwyższym i Naczelnym Sądem Administracyjnym. W tamtych przypadkach zgromadzenia ogólne liczą sobie jednak ponad setkę sędziów. W tym przypadku mamy jedynie 15 sędziów i teraz, jeżeli nawet dokonamy tej zmiany, o której mówił pan poseł wnioskodawca, to dalej poruszamy się w obszarze wysokiego ryzyka dysfunkcjonalności tego postępowania. Bowiem, co zrobić w sytuacji, w której analogiczny zarzut dyscyplinarny zostanie postawiony kilku sędziom? Co zrobić w sytuacji, jeżeli kilku innych sędziów zostanie wyłączonych z postępowania z mocy ustawy, a na przykład współpracowali z tym sędzią w jakimś aspekcie danej sprawy? Jeżeli do tego dodamy, że w sposób oczywisty wyłączony jest prezes trybunału. Bowiem prezes trybunału dokonuje losowania sędziów, wyznacza składy, spośród sędziów Trybunału Konstytucyjnego trzeba również wybrać rzecznika dyscyplinarnego, nagle istnieje wysokie ryzyko, czy może pojawić się wysokie ryzyko – i to jest całkowicie apolityczna kwestia, merytoryczna, funkcjonalna, gdy idzie o postępowanie dyscyplinarne – może dojść do sytuacji, że nie ma składu, zabrakło sędziów, aby wyłonić sąd dyscyplinarny drugiej instancji.

Nasza propozycja bazuje na tym, aby losowanie spośród sędziów odbywało się zarówno sędziów czynnych, jak i sędziów w stanie spoczynku. Rozumiemy sytuację, że część spośród sędziów w stanie spoczynku jest w stanie podeszłym, w stanie wieku takim, że być może nie będą mogli pełnić tych funkcji, ale od tego jest procedura losowania sędziów. Jeżeli prezes Trybunału Konstytucyjnego wylosuje skład sądu dyscyplinarnego, to sędziowie, którzy zostali wylosowani, będą mogli przedłożyć zaświadczenie lekarskie,

że nie mogą uczestniczyć, wówczas prezes trybunału będzie zobowiązany do dokooptowania do składu sędziego, który ten skład uzupełni. Nie dostrzegamy ryzyka…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Proszę zmierzać do końca.

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Tak. Nie dostrzegamy tego ryzyka, o którym mówił pan mecenas z Biura Legislacyjnego. Natomiast dostrzegamy, i bardzo wyraźnie podkreślamy, ryzyko stworzenia instytucji dysfunkcjonalnej, nie będzie można dokończyć postępowań dyscyplinarnych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Strona rządowa jeszcze coś chciała? Nie. Przepraszam, wydawało mi się, że zgłaszała się strona rządowa. Nie zgłaszała się. Dobra. Pan poseł Jabłoński, proszę uprzejmie.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Pan Szczucki.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Za bardzo…

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Pan przewodniczący brnie w zaułek pani poseł Gasiuk-Pihowicz, która ciągle też ma podobnie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie, nie, też mam ten problem, ale…

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Obydwaj macie brody.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proponuję, żeby na Komisję jeden przychodził w okularach, drugi bez, będzie łatwiej, albo jeden się golił.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Myślę, że jednak te różnice są dosyć istotne między nami, ale to już pozostawiam panu przewodniczącemu te kalambury. Mam pytanie do posłów wnioskodawców, bo przypominam sobie, ale czy może są, czy w systemie prawa są takie sytuacje, w polskim systemie prawa, żeby sędziowie w stanie spoczynku byli angażowani do funkcji orzeczniczych w czasie trwania właśnie tego stanu spoczynku? Czy taka regulacja nie zmienia w ogóle całej konstrukcji stanu spoczynku? Przecież jakieś prawa ci sędziowie nabyli właśnie takie, że w imię jakichś ograniczeń otrzymują wynagrodzenie sędziego w stanie spoczynku, ale nie wiąże się z jakimiś obowiązkami, które mają w tym czasie wykonywać. To jest taka swoista sędziowska emerytura. A tutaj, jak rozumiem pana doktora, przedstawiciela strony społecznej, wprowadzamy obowiązek orzekania w sądach dyscyplinarnych, bo jeżeli uwolnienie się od tego obowiązku miałoby być uwarunkowane przedłużeniem na przykład zaświadczenia lekarskiego, a nie tylko oświadczeniem, że „ja nie chcę orzekać w sądzie dyscyplinarnym", to jest to obowiązek. Ci sędziowie przechodzący w stan spoczynku nie mieli świadomości takiego obowiązku. Być może w ogóle przystępując do służby sędziowskiej, nie mieli świadomości, że takie obowiązki w stanie spoczynku będą mieli, to zupełnie inaczej kształtuje ich status w tym okresie. Apelowałbym więc o rozważenie, czy na pewno jest to…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Rozumiem ideę rzeczywiście, w mojej ocenie jak najbardziej słuszną, to jest jedna z tych głównych idei tego projektu ustawy. Ale czy wnioskodawca ma jakieś uwagi w tym zakresie?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Podzielam tę uwagę, panie pośle, dlatego zastanawiam się, czy jednak nie ograniczyć tylko do sędziów trybunału tego postępowania dyscyplinarnego. Tym bardziej, że zakładam jednak może idealistycznie, że nowy Trybunał Konstytucyjny, który funkcjonowałby pod rządami tej ustawy, a więc wybierany kwalifikowaną większością głosów w Sejmie, będzie pracował trochę inaczej i nie będziemy mieli problemu z takim upolitycznieniem trybunału, jaki mamy dzisiaj. Mówię to wprost. Dlatego myślę, że ograniczenie składów postępowania dyscyplinarnego będzie wystarczającym zabiegiem, aby wykluczyć ten problem braku możliwości wyłonienia składu i ograniczyłbym to jednak tylko do spośród sędziów trybunału. Tak że taką poprawkę…

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

A ma pan taką na piśmie?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Poprawka jest na piśmie?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Właśnie muszę przygotować.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pani poseł.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Ja też do pana posła wnioskodawcy, bo wszyscy zgadzamy się co do tego, że taka konstrukcja sądu dyscyplinarnego, czy bardziej postępowania dyscyplinarnego, powinna być, tylko rzeczywiście, biorąc pod uwagę to, co mówił przedstawiciel strony społecznej, żeby nie było takiej sytuacji, że potem w ogóle będzie sytuacja, ze względu na małą liczbę sędziów trybunału, że faktycznie takie postępowanie nie będzie mogło się odbyć ze względu na to, że albo sędziowie będą już zaangażowani w inną sprawę, albo będą musieli się wyłączyć. Ale zdaje się, że niczego w tej chwili nie wymyślimy, więc może dajmy sobie czas, bo problem niewątpliwie jest.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan… Już, sekundkę. Pan poseł Tomasz Zimoch.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Może da się pogodzić ideę, o której mówi przedstawiciel strony społecznej i uwag, które tutaj płyną – sędziowie w stanie spoczynku, o ile wyrażą na to zgodę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy ewentualnie wprowadzenie do tego przepisu zapisu – to do Biura Legislacyjnego pytanie – takiego zapisu „o ile wyrażą na to zgodę”? Pan sędzia dopiero po posłach wszystkich. Stąd widzę. Notuję, panie sędzio, notuję. Do Biura Legislacyjnego takie pytanie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

To część z tych wątpliwości pewnie usuwałoby. Natomiast pojawiają się nowe wątpliwości, na jakim etapie ma być ta zgoda. W tej chwili na gorąco trudno nam jest sformułować taką propozycję, która wychodziłaby naprzeciw z jednej strony wątpliwościom, które były podnoszone, a z drugiej strony uwzględniała intencje, które także były wyrażane. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Strona rządowa. Przepraszam, pan sędzia, bo strona rządowa już się wypowiadała. Przepraszam serdecznie.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Pan sędzia będzie kiedyś ministrem.

Wiceprzewodniczący KRS Stanisław Zdun:

Bardzo krótko odpowiem na pytanie, bo pojawiło się pytanie ze strony państwa posłów, czy sędziowie w stanie spoczynku pełnią funkcje orzecznicze. Z mojej wiedzy wynika, że nie, jedynie mogą być wizytatorami, czyli pełnią funkcje administracyjne. To tak gwoli informacji, żeby może tę wiedzę wykorzystać przy procedowaniu tej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Ktoś z pań i panów posłów zgłasza poprawkę do tego przepisu?

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Ja mam.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pani przewodnicząca.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Myślę, że jeżeli nie mamy jakiegoś lepszego pomysłu, to poprawka pana posła wnioskodawcy, która ograniczy liczbę składów sądów dyscyplinarnych, wydaje się w tej chwili najbardziej zasadna.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan poseł Tomczykiewicz.

Poseł Maciej Tomczykiewicz (KO):

Chciałbym zgłosić poprawkę poprzez dodanie słów „o ile wyrazi na to zgodę" po „sędziów trybunału w stanie spoczynku".

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, bardzo prosiłbym, mogę przejść do kolejnej jednostki redakcyjnej i powrócić do tej jednostki, ale prosiłbym o formalne przygotowanie tej poprawki na piśmie i złożenie z podpisem. Pan poseł Zimoch.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Ponieważ zgłosiłem to, to też chętnie się podpiszę pod poprawką.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. To państwo pozwalacie, że pójdziemy dalej, a wrócimy do art. 35?

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Tak. Bo on nie budzi chyba kontrowersji.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze, to wrócimy do tych ewentualnych poprawek do art. 35.

Przechodzimy do art. 36. Jakieś uwagi? Dziękuję.

Do art. 37? Biuro Legislacyjne do 37, proszę uprzejmie.

Legislator Karina Parśniak:

Do art. 37 w pkt 3 mamy poprawkę o charakterze legislacyjnym. Wyrazy „kara finansowa obniżenia uposażenia" zastąpić wyrazami „obniżenie wynagrodzenia zasadniczego" z tego względu, że takim sformułowaniem posługuje się projektowana ustawa o trybunale, w art. 22 jest mowa o wynagrodzeniu zasadniczym.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy możemy to traktować jako…

Legislator Karina Parśniak:

Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Art. 38. Proszę uprzejmie, pani poseł. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tu nie mamy żadnej propozycji, natomiast chcemy tylko zasygnalizować być może konieczność przeniesienia tego artykułu do oddziału 5. Mówię być może, bo to ostatecznie nam się wyjaśni, jak będziemy sporządzać sprawozdanie Komisji, gdzie on merytorycznie bardziej pasuje, więc żadnych uwag merytorycznych w obrębie art. 38 nie zgłaszamy. Sygnalizujemy, że być może on zmieni swoje oznaczenie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Patryk Jaskulski (KO):

Dziękuję bardzo. Teraz przechodzimy do art. 39. Czy są jakieś poprawki, uwagi Biura Legislacyjnego? Nie ma. Nie odnotowałem.

Przechodzimy do oddziału 5 – stan spoczynku, art. 40. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Karina Parśniak:

W art. 40 jest mowa o zakończeniu kadencji sędziego trybunału. Powiązane jest to z przejściem takiego sędziego w stan spoczynku. Zwracamy uwagę na to, o czym mówiliśmy przy art. 16. Jednak art. 16 mówi o upływie kadencji i tutaj dla nas ta relacja nadal jest niejasna. W art. 16 w ust. 2 jest mowa o tym, że sędzia trybunału po upływie kadencji pełni funkcję do czasu wyboru następcy, więc sam mandat wiążemy z upływem kadencji, a tutaj mamy zakończenie kadencji. Ale w tym zakresie nie mamy przygotowanej żadnej poprawki, zwracamy tylko uwagę.

Przewodniczący poseł Patryk Jaskulski (KO):

Czy strona społeczna chciałaby wyrazić swoje zdanie w tej sprawie?

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Strona społeczna nie ma uwag do tego przepisu, ale pragniemy podkreślić, że sędziowie w stanie spoczynku również odpowiadają dyscyplinarnie na takich samych zasadach, jak inni sędziowie i mają też szereg obowiązków wynikających z tego, że są sędziami Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku. To tak ad vocem do poprzedniego przepisu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jeszcze mam pytanie do Biura Legislacyjnego odnośnie do tej uwagi, którą pan poseł Szczucki zwrócił, co do sędziów w stanie spoczynku. Czy oni w ogóle mogą faktycznie orzekać?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Ale w ramach sądu dyscyplinarnego czy…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Tak.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Proponuję, przepraszam, panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jeśli można, przepraszam, wrócimy później, tak? Dobrze.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

W takim razie zostawiamy pkt 40, tak jak jest i mamy to na uwadze w dalszym toku prac.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Przepraszam, jeszcze z tego. Pan mecenas wspomniał, znaczy pani mecenaska, przepraszam, wspomniała art. 16. Tak, dobrze pamiętam? Nie można tutaj po prostu zrobić odniesienia do tego artykułu?

Legislator Karina Parśniak:

To nie jest kwestia, pani przewodnicząca, przeniesienia, tylko ujednolicenia terminologii, ponieważ wcześniej posługujemy się sformułowaniem „upływ kadencji”, a tu mówimy o zakończeniu kadencji, co mogłoby sugerować, że jest jakaś różnica pomiędzy.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Ale mnie bardziej chodziło o co innego, o pełnienie funkcji do czasu wyboru nowej osoby. Czy tutaj nie ma tego z art. 16?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Czy się nie wykluczają?

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Bo, jeżeli nie, to OK, ale tak zrozumiałam pani wątpliwość, że pani tutaj też miała pewną wątpliwość. Ale może źle zrozumiałam.

Poseł Mariusz Gosek (PiS):

Kasiu, ty nigdy nic źle nie rozumiesz.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy to ujednolicenie jest także w ramach państwa upoważnienia?

Legislator Michał Gajewski:

Panie przewodniczący, dziękuję, Michał Gajewski, Biuro Legislacyjne. Tutaj wątpliwość polega nie na samym ujednoliceniu terminu, tylko w związku z pozostawieniem art. 16 ust. 2 i pełnienia funkcji sędziego po upływie kadencji, jeżeli zostawimy w takim brzmieniu art. 40, to sędzia w stanie spoczynku literalnie będzie dalej pełnił funkcję sędziego trybunału. Dziękuję.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

O to właśnie pytałam.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Proszę, strona rządowa.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Michał Hara:

Dziękuję bardzo. Czy wobec treści projektowanego art. 16 ust. 2 ten art. 41 nie mógłby się odnosić „do czasu zakończenia funkcji", a nie „upływu kadencji"?

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

To chyba rozwiązywałoby trochę problem. Mnie się wydaje, że propozycja strony rządowej rozwiązuje problem. Tak mi się wydaje. Tylko jakby to brzmiało, jakby pan zechciał to bardziej wyartykułować.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Można o zdanie Biuro Legislacyjne prosić?

Legislator Michał Gajewski:

W takiej sytuacji art. 40, przykładowo, mówię w tym momencie z głowy, ale mógłby brzmieć, że sędzia trybunału po zakończeniu swoich funkcji przechodzi w stan spoczynku.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Co to znaczy?

Legislator Michał Gajewski:

W tym momencie można by dać odniesienie do art. 16 ust. 2.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Tylko nie wiem, czy zakończenie swoich funkcji nie jest takim zbyt kolokwialnym określeniem.

Legislator Michał Gajewski:

Tak jak mówię, nie jestem absolutnie przywiązany do tego określenia, to jest tak na gorąco.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan poseł Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Miałbym też jeszcze pytanie do legislatorów, czy ewentualnie zapis art. 40 w sposób „sędzia trybunału po zakończeniu swojej kadencji przechodzi w stan spoczynku z zastrzeżeniem postanowień art. 16 ust. 2”, żeby tutaj nie było wątpliwości?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Te wątpliwości dalej będą chyba występowały, mimo tego odesłania do art. 16, bo podstawowa wątpliwość jest taka, jaki jest status sędziego, który po upływie kadencji dalej będzie pełnił swoją funkcję. Czy on jest sędzią w stanie spoczynku już, czy jeszcze nie jest, od kiedy zaczyna być sędzią w stanie spoczynku? Ta propozycja, którą przedstawiciel MS zaproponował też chyba nie do końca wyjaśnia te wątpliwości, bo w ogóle przechodzimy na instytucję pełnienia funkcji sędziego, a tu chyba bardziej potrzebny jest uchwytny moment. Zastanowimy się jeszcze, czy da się to w jakiś sposób legislacyjny rozwiązać.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To zapisuję, że jeszcze powrócimy dzisiaj do art. 40.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

W kontekście art. 16.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Dobrze, przechodzimy dalej.

Art. 41. Ktoś z pań i panów posłów ma jakieś uwagi? Nie widzę.

42. Nie widzę.

43. Nie widzę.

44. Nie widzę. 44. Przepraszam, tak, Biuro Legislacyjne.

Legislator Karina Parśniak:

W art. 44 proponujemy skreślić ust. 2, który mówi, że utrata statusu sędziego trybunału w stanie spoczynku stwierdza zgromadzenie ogólne w drodze uchwały, z tego względu, że wynika to z art. 9 ust. 3 w związku z art. 7 ust. 2 pkt 4. To jest ogólny przepis kompetencyjny zgromadzenia ogólnego, w którym wskazuje się, że do kompetencji zgromadzenia ogólnego należy stwierdzenie utraty statusu sędziego trybunału w stanie spoczynku, o którym mowa w art. 44.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wnioskodawca.

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Skreślamy.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czyli przejmujecie państwo poprawkę, tak?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak jest.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze, więc głosujemy teraz nad poprawką nr 10, żeby w art. 44 skreślić ust. 2. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 18 posłów. Za – 12, przeciw nie był nikt, wstrzymało się – 6. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do art. 45. Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tu też wątpliwość na gruncie ust. 3. Ust. 3 wskazuje, że wypłata uposażenia sędziego w stanie spoczynku ulega zawieszeniu na czas zajmowania przez niego stanowiska, o którym mowa w ust. 2, to znaczy m.in. zasiadania w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej. To jest kwestia, która troszkę się wiąże z tą, o której była mowa w przypadku uwzględniania sędziów w stanie spoczynku w sądach dyscyplinarnych. Takie dodatkowe pytanie, czy sędzia w stanie spoczynku, który jest sędzią Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, także ma być uwzględniany przy orzekaniu dyscyplinarnym?

Troszkę więc w zależności od ostatecznego ukształtowania treści art. 35 te wątpliwości albo pozostaną aktualne, albo zostaną usunięte. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To proponuję zostawić ten artykuł na koniec dzisiejszych prac nad tą ustawą, piszę – 45.

Dobrze. W takim razie przechodzimy do art. 46. Nie widzę uwag. Są uwagi. Proszę uprzejmie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tu mamy wątpliwość redakcyjną, nie mamy propozycji poprawki. Przepisy projektów w szeregu miejsc posługują się takimi modalnymi formami czasowników. W związku z tym, że zaleceniem wynikającym z dobrych praktyk legislacyjnych jest jednak unikanie tego typu sformułowań, to tak i w tym miejscu, i w innych analogicznych, proponujemy, aby zamiast posługiwać się sformułowaniem „powinien zbadać", posługiwać się taką formułą jednoznacznie oznajmującą, że tak powiem, to znaczy „bada" – „trybunał w toku postępowania bada".

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy możemy to uznać jako w państwa upoważnieniu?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak, z tym zastrzeżeniem, że też będziemy ujednolicać pod tym kątem inne przepisy projektu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do art. 47. Dobrze, dziękuję.

48. Nie widzę.

49. Biuro Legislacyjne, proszę.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Jeżeli chodzi o art. 49, to mamy propozycję nowego brzmienia ust. 2 i 3. To znaczy ta propozycja… Nie jest naszą intencją dokonywanie jakichkolwiek zmian o charakterze merytorycznym, a jedynie zapewnienie jednoznacznej relacji pomiędzy tymi przepisami i tyle. Propozycję państwo macie na piśmie, ona ma charakter doprecyzowujący, legislacyjny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Wnioskodawcy – jakieś stanowisko?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Tak, przychylamy się do tego stanowiska.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze. Czyli państwo przejmujecie poprawkę, tak?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy rząd ma jakieś uwagi do poprawki? Nie widzę. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy więc do głosowania nad poprawką w art. 49 przez nadanie brzmienia ust. 2 „świadek lub biegły może być przesłuchany co do okoliczności stanowiących informację niejawną o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» po zwolnieniu od obowiązku zachowania tajemnicy przez uprawniony organ. Odmowa zwolnienia może być uzasadniona jedynie ważnym interesem państwa". Ust. 3 nadać brzmienie „świadek lub biegły nie może skorzystać z prawa odmowy złożenia zeznań, jeśli trybunał uzna odmowę zwolnienia z tajemnicy, o której mowa w ust. 2 za nieuzasadnioną, a złożenie zeznania za konieczne do rozstrzygnięcia sprawy". Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 15 posłów. 12 było za, nikt nie był przeciw, wstrzymało się – 3. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do następnej jednostki redakcyjnej, art. 50. Nie widzę. Widzę uwagi Biura Legislacyjnego.

Legislator Karina Parśniak:

Mamy uwagę o charakterze legislacyjnym. W ust. 1 w art. 50 proponujemy skreślić wyrazy „o których mowa w art. 49 ust. 1".

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Ale to jako legislacyjna?

Legislator Karina Parśniak:

Legislacyjna. Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Jakieś inne uwagi? Nie widzę.

Art. 51. Uwagi? Nie widzę.

Przechodzimy do oddziału 2 – składy orzekające trybunału. Art. 52? Biuro Legislacyjne.

Legislator Karina Parśniak:

W art. 52 również proponujemy poprawkę o charakterze legislacyjnym. W ust. 4 proponujemy skreślić wyrazy „w pełnym składzie trybunału". To jest przepis dotyczący wniosku o rozpoznanie sprawy o szczególnej zawisłości. To, że trybunał orzeka w pełnym składzie, to już wynika z ust. 1 z pkt 1 z literki „e" tego samego przepisu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Jakieś uwagi? Nie widzę.

Przechodzimy do art. 53. Nie widzę żadnych uwag.

Przychodzimy do oddziału 3 – wyłączenie sędziego. Art. 54, jakieś uwagi? Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Karina Parśniak:

Jeżeli chodzi o art. 54, to będziemy mieć tutaj uwagi, po pierwsze, o charakterze legislacyjnym, to jest powiedzmy taka mniejsza uwaga. W art. 54 w ust. 1 w pkt 3 w odniesieniu do mandatu posła lub senatora proponujemy posługiwanie się pojęciem „sprawując", a nie „pełniąc", bo taką terminologię przyjmujemy w ustawie o wykonywaniu mandatu posła i senatora.

Kolejna nasza uwaga dotyczy art. 54 ust. 1 pkt 4 i od razu ust. 2 pkt 2, gdzie mowa jest o doradcy uczestnika postępowania. Ze względu na to, że nie jest jasne, o jakie pojęcie w tym przypadku chodzi, o jakiego doradcę, proponujemy, aby ten przepis ograniczyć jednak tylko do przedstawiciela lub pełnomocnika.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy wnioskodawcy chcieliby zabrać głos?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Tak. Zgadzamy się z poprawką i ją przejmuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Ktoś jeszcze? To przechodzimy… Strona rządowa? Nie zgłasza uwag. Pan sędzia, proszę uprzejmie.

Wiceprzewodniczący KRS Stanisław Zdun:

Tylko krótko. To już jest wskazane w naszych pisemnych uwagach do tego projektu, że w istocie to wyłączenie w rozpoznaniu spraw dziesięcioletnie w istocie powoduje, że w Trybunale Konstytucyjnym nie będą mogły orzekać osoby, które sprawowały w tym okresie mandat posła czy senatora. Jest to sprzeczne z okresem czteroletniej karencji, więc tutaj jest taka wewnętrzna sprzeczność tych unormowań ustawowych. Chciałem na to zwrócić uwagę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo za uwagę, panie sędzio.

Proszę o zabranie głosu pana posła Ćwika.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Panie sędzio, tutaj nie ma żadnej sprzeczności. Oczywiście kwestia wprowadzonej karencji czteroletniej, która jest wymagana do w ogóle bycia sędzią Trybunału Konstytucyjnego, chodzi nam właśnie o to, z czym mamy dzisiaj największy problem, a więc z upolitycznieniem składu Trybunału Konstytucyjnego. Natomiast nie zamykamy całkowicie drogi do pełnienia zaszczytnej funkcji sędziego Trybunału Konstytucyjnego dla wszystkich, którzy uczestniczyli w ciałach ustawodawczych. Niemniej dopuszczamy możliwość tego wyłączenia, jeżeli brali udział w pracach nad konkretnym aktem prawnym, który później może być poddawany kontroli Trybunału Konstytucyjnego. Dlatego są takie, a nie inne zapisy art. 54, przy czym tutaj też są dwie sytuacje, kiedy podlega wyłączeniu oraz kiedy może być wyłączony, a więc w zależności od tego, jak bardzo uczestniczył w pracach nad danym aktem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przejdźmy więc do głosowania nad tą poprawką w art. 54 ust. 1 przez tak naprawdę wykreślenie „lub doradcą", zostawić „przedstawicielem lub pełnomocnikiem". Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do kolejnej jednostki redakcyjnej, art. 55. Jakieś uwagi? Nie widzę.

Sekretarz Komisji Daniel Kędzierski:

Proszę odczytać wyniki.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo przepraszam, rzeczywiście. Nad poprzednią poprawką głosowało 18 posłów. 14 – za, przeciw – nikt, wstrzymało się – 4. Dziękuję bardzo sekretariatowi za czujność.

Art. 55. Nie widzę.

Art. 56. Nie widzę uwag.

Przechodzimy do oddziału 4 – uczestnicy postępowania. Art. 57. Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Karina Parśniak:

W art. 57 w pkt 5 mowa jest o uczestnictwie marszałka Sejmu, marszałka Senatu i pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, a także prezesa Rady Ministrów. Są to podmioty wymienione jako uczestnicy postępowania. W naszej ocenie wydaje się, że te podmioty powinny uczestniczyć oczywiście w postępowaniu przed trybunałem, ale jeżeli one zgłoszą udział w takim postępowaniu, więc proponujemy po wyrazach „Rady Ministrów" dodać wyrazy „jeżeli zgłosili udział w postępowaniu".

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Wnioskodawcy?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak, jest to zasadna uwaga, aby dopisać te wyrazy na końcu tego punktu, czyli przejmujemy tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To prosiłbym tylko o dopełnienie formalności. Strona rządowa jakieś uwagi do poprawki? Dziękuję.

Przechodzimy zatem do głosowania nad poprawką, zgodnie z treścią wnioskodawców. W art. 57 w pkt 12 po wyrazach „Rada Ministrów" dodać wyrazy „jeżeli zgłosili udział w postępowaniu". Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników. Głosowało 17 posłów. 14 – za, nikt nie był przeciw, wstrzymały się 3 osoby.

Przechodzimy dalej. Art. 58. Czy jakieś uwagi? Nie widzę.

Art. 59. Jakieś uwagi? Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Karina Parśniak:

W art. 59 w ust. 6 w zdaniu drugim jest powiedziane: „W sprawach rozpoznawanych w innych składach uczestniczy prokurator Prokuratury Generalnej". Tutaj Prawo

o prokuraturze nie przewiduje w ogóle takiej jednostki i proponujemy, aby zdanie drugie miało brzmienie: „W sprawach rozpoznawanych w innych składach przedstawicielem prokuratora generalnego może być prokurator Prokuratury Krajowej”.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wnioskodawca?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Przychylamy się do takiego brzmienia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Przejmujecie państwo poprawkę, tak?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak jest.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To bardzo prosiłbym o dokonanie formalności. Dziękuję bardzo. Głosujemy nad poprawką, w art. 59 ust. 6 w zdaniu drugim nadać brzmienie: „W sprawach rozpoznawanych w innych składach przedstawicielem prokuratora generalnego może być prokurator Prokuratury Krajowej”. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników. Głosowało – 16. 14 posłów za, przeciw – nikt, 2 się wstrzymało. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy zatem do kolejnej jednostki redakcyjnej. Art. 60.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Panie przewodniczący...

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Tak, proszę.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Jeszcze tylko jedna kwestia dotycząca art. 59, to nie jest rzecz na poprawkę, tylko chcemy zasygnalizować, że w ramach upoważnienia, które zostało nam udzielone, tak jak w ust. 2, będziemy w przepisach mówić o sądzie pytającym, wcześniej w przepisach został wprowadzony skrót, więc aby konsekwentnie posługiwać się tym skrótem w ust. 2 i w innych przepisach, które tego wymagają, dokonamy stosownych korekt. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo serdecznie dziękuję. Zatem przechodzimy do art. 60. Jakieś uwagi? Nie widzę.

Oddział 5 – pisma procesowe. Art. 61. Jakieś uwagi? Nie widzę.

Art. 62. Proszę uprzejmie, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

W art. 62 w ust. 1 w pkt 3 proponujemy, aby dodać na końcu wyrazy „lub jego części” w kontekście kwestionowanego aktu normatywnego. To jest także element, o który w innych analogicznych miejscach projektowanej ustawy należy uzupełnić, tak aby konsekwentnie mówić o kwestionowanym akcie normatywnym lub jego części. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To jako legislacyjna, czy to musi być w formie poprawki?

Legislator Przemysław Sadłoń:

W formie poprawki.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Wnioskodawca?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Przejmujemy poprawkę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, więc przechodzimy do głosowania nad poprawką w zaproponowanej treści – przejętej przez wnioskodawców. Przepraszam bardzo. Strona rządowa. Bardzo przepraszam.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Michał Hara:

Przepraszam, że tak pozwalam sobie, ale poddaję pod rozwagę, czy taka redakcja trochę nie wprowadza w błąd, czy ta część nie będzie się odnosiła do obszaru całego kraju, czy nie będzie ten przepis rozumiany jako to, że organizacja ma działać na obszarze całego kraju lub jego części, czyli części kraju? Może jakieś bardziej jednoznaczne brzmienie, że chodzi o część aktu prawnego, a nie część kraju, jeśli widzą państwo moją wątpliwość? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To znaczy tutaj właśnie widzę, że „wniosek pochodzący od organu lub organizacji, o którym mowa w art. 191, powinien zawierać powołanie przepisu prawa, statutu lub regulaminu wskazujące, że organ lub organizacja działa na obszarze całego kraju lub jego części”, to wprost wskazuje, tak mi się wydaje. Nie wiem, czy dobrze rozumiem. Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Ale nasza propozycja dotyczy w ogóle innej jednostki. Proponujemy, aby w art. 62 w ust. 1 w pkt 3 w odniesieniu do kwestionowanego aktu normatywnego uzupełnić „lub jego części” – „aktu normatywnego lub jego części”.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Do tej poprawki strona rządowa?

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Aktu normatywnego. Pan spojrzał na niższy przepis.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Michał Hara:

Bo nie jest wskazany. Chodzi o ust. 1 pkt 3, tylko że po prostu jest wskazany pkt 3 w tej poprawce, stąd moja wątpliwość.

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Jest nieprecyzyjnie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Wprowadziło to w błąd. Rzeczywiście, ale to wiadomo, że nie ma pkt 3, czyli możemy dopisać tutaj w ust. 1 pkt 3 na końcu wyrazu „lub jego części”. Dobrze, to przechodzimy do głosowania nad tą poprawką. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Panie pośle, mam prośbę, bo słychać, jak idzie to nagranie, więc prosiłbym albo tam się udać, albo słuchawki założyć. Dziękuję bardzo. Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników. Głosowało 17 posłów. 14 – za, nikt nie był przeciw, wstrzymały się 3 osoby. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 63. Jakieś uwagi? Nie widzę.

64. Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Karina Parśniak:

W art. 64 w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia proponujemy zastąpić wyraz „rozstrzygnięciem” wyrazem „aktem”, tak jak jest w tym przepisie w ust. 3 w pkt 2, bo tu chodzi o akt, o którym mowa w ust. 2, a nie o rozstrzygnięcie, o którym mowa.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Poprawka legislacyjna?

Legislator Karina Parśniak:

Tak, zgadza się.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Jakieś uwagi państwa? Nie widzę.

Art. 65. Nie widzę.
66. Nie widzę.
67. Nie widzę.
68. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Jeżeli chodzi o art. 68, to podstawową wątpliwość, którą mamy względem tego przepisu, to jest zmiana w ogóle filozofii określania właśnie nie kwestionowanego przepisu w skardze konstytucyjnej, tylko kwestionowanej normy wynikającej z ustawy. Biorąc pod uwagę, że norma prawna jest takim powiedziałbym w odróżnieniu od przepisu bardziej abstrakcyjnym ujęciem, to mamy wątpliwości, jak ten przepis w praktyce będzie funkcjonował i co w praktyce będzie później podstawą orzekania przez trybunał. Proszę zwrócić uwagę, że skarżący ma określić normę prawną.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Bardzo dziękuję. Wnioskodawcy?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):
Zgadzamy się z tą poprawką.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Czyli przejmujecie państwo? Tak?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):
Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Prosiłbym o poczynienie formalności. Dziękuję bardzo.

Legislator Michał Gajewski:
Panie przewodniczący, nie zgłosiliśmy żadnej konkretnej propozycji brzmienia. To była uwaga o charakterze bardziej ogólnym do rozważenia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Ale jest zgłoszona poprawka w art. 68 ust. 1 pkt 2.

Legislator Michał Gajewski:
My mówiliśmy o pkt 1.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
A w pkt 2? Bo widzę, że jest przez państwa zgłoszona poprawka.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Tak, propozycja z pkt 2 ma taki skonkretyzowany charakter i tutaj proponujemy, aby to niejako doprecyzować. Natomiast uwaga zgłoszona w odniesieniu do pkt 1, w odniesieniu do tej kwestii, że w skardze należy wskazywać nie przepis, który się kwestionuje, który był podstawą rozstrzygnięcia, tylko na normę prawną, to tu wyrażamy wątpliwość, nie mamy oczywiście żadnej propozycji. Natomiast, tak jak powiedziałem, w naszej ocenie ten przepis budzi wątpliwości. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
To wróćmy do pkt 1. Czy jakieś uwagi, czy wnioskodawcy do pkt 1, bo przejęliście państwo poprawkę do pkt 2?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):
Nie. Faktycznie tutaj bardziej zwróciłem uwagę już na pkt 2, na poprawkę. Za chwilę jeszcze przeanalizuję pkt 1.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dobrze. To wrócimy.

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):
Panie przewodniczący, jeśli można.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Tak, bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

To znaczy pozostawiłbym te zapisy, ponieważ projekt przewiduje, że skarga konstytucyjna powinna wskazywać normę prawną stanowiącą podstawę ostatecznego rozstrzygnięcia organu władzy publicznej, a więc nie tylko przepis, który jest podstawą procesową rozstrzygnięcia, lecz także wszelkie regulacje prawa materialnego, które wpłynęły na treść danego rozstrzygnięcia w danej sprawie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy Biuro Legislacyjne lub strona rządowa? Strona rządowa widzę, że nie. Biuro Legislacyjne co do tych wyjaśnień? Pozostaje dalej przy swoim stanowisku? Dziękuję. Zatem nie ma zgłoszonych poprawek, za wyjątkiem poprawki do ust. 2…

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

1.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

…ust. 1 pkt 2 przez nadanie mu brzmienia „wskazanie konstytucyjnej wolności lub prawa, które zostało naruszone oraz sposobu jego naruszenia", więc głosujemy nad poprawką. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 17 posłów. 14 – za, nikt nie był przeciw, 3 osoby się wstrzymały. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do oddziału 6 – wszczęcie postępowania. Art. 69. Nie widzę.

Art. 70. Nie widzę.

Przechodzimy do oddziału 7 – wstępna kontrola wniosków, pytań prawnych, skarg konstytucyjnych. Art. 71, uwagi? Nie widzę.

Art. 72. Nie widzę.

Art. 73. Nie widzę.

Oddział 8 – rozprawy i posiedzenia. Proszę bardzo.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Troszkę się spóźniliśmy, ale tak, mamy wątpliwość dotyczącą art. 71 ust. 4, ten oddział, tak jak z tytułu oddziału wynika odnosi się do wniosków, pytań prawnych i skarg konstytucyjnych.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jeszcze raz, który artykuł, przepraszam?

Legislator Przemysław Sadłoń:

71 ust. 4. Ust. 4 odnosi się tylko do wniosku albo skargi konstytucyjnej. Pytanie, czy także powinien się odnosić do pytania prawnego, krótko mówiąc, czy na postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu powinno przysługiwać zażalenie do trybunału.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy wnioskodawcy chcieliby zająć w tym zakresie stanowisko? Strona rządowa? Dziękuję. Bardzo proszę.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Przepraszam, dopytam, czy dobrze zrozumiałem, bo wspomniał pan, że przysługuje tylko zażalenie od wniosku i od skargi, a nie od pytania, czy dobrze zrozumiałem?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak. Oddział 7 dotyczy wstępnej kontroli wniosków, pytań prawnych i skarg konstytucyjnych.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Tak.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Natomiast później część z tych przepisów odnosi się tylko i wyłącznie do wniosków i skarg, bo uprawnienia, które są przewidziane w tych przepisach, przysługują

wnioskodawcy lub skarżącemu, a nie sądowi pytającemu. Pytanie więc, na ile to jest zabieg świadomy, a na ile nieświadome pominięcie sądu pytającego w tych przepisach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy ewentualnie rozszerzenie tego katalogu przez wskazanie wnioskodawcy skarżącemu lub sądowi pytającemu byłoby tutaj wystarczające?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak, jeżeli merytorycznie o to chodzi w tych przepisach, to wówczas tak, należałoby część przepisów uzupełnić o sąd pytający, część o sformułowanie „pytanie prawne", tak jak na przykład miałoby to miejsce w ust. 7, który się odnosi nie do podmiotu, a do przedmiotu rozpatrzenia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Ale to wtedy byłyby poprawki już legislacyjne, tak?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Nie, nie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie, to jest kwestia o charakterze merytorycznym. Możemy zostawić to, panie przewodniczący, do namysłu i ewentualnie do powrotu z innymi kwestiami, które zostały pozostawione.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Myślę, że tutaj jest to właśnie trafna uwaga, że należy jeszcze sąd pytający. Ale wrócimy i rozważymy.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Tak, zaraz wrócimy. Dobrze. Art. 72, jakieś uwagi? Nie widzę.

Art. 73. Nie widzę.

Przechodzimy do oddziału 8 – rozprawy i posiedzenia. Art. 74. Nie widzę.

Art. 75. Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Karina Parśniak:

Do art. 74 tylko pytanie, bo tu mamy mowę o właściwym składzie orzekającym. Czy chodzi o ten wyznaczony skład orzekający?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Wnioskodawca? 74. Pytanie jest takie, że wniosek, pytanie prawne lub skarga konstytucyjna, którym trybunał nadał postanowieniem dalszy bieg, prezes trybunału kieruje do właściwego składu orzekającego. Czyli tego wylosowanego, tak?

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Tak.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Tak, tylko pytanie czy to należy… Bo przychodzi mi… To znaczy zastanawiam się, czy inny skład orzekający mi przychodzi do głowy niż ten, który wylosowany, bo oczywiście możemy się zastanawiać, czy ten właściwy skład orzekający to może dotyczyć ilości sędziów, ale to byłoby pod względem formalnym. Natomiast składem orzekającym w danej konkretnej sprawie jest skład wylosowany i wtedy już wskazany przez zgromadzenie ogólne, tak że tutaj rolą prezesa trybunału jest tylko skierowanie, bo skład wybiera zgromadzenie ogólne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Jakieś uwagi co do tego artykułu? Dobrze, nie widzę. Biuro Legislacyjne ma jakieś wątpliwości po wytłumaczeniu? Nie ma.

Art. 76. Nie widzę żadnych uwag.

Art. 77. Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Do art. 77 mamy uwagę i propozycję uzupełnienia tego przepisu i ma to związek z art. 57, który określa katalog uczestników postępowania. Jednym z uczestników postępowania jest Rzecznik Praw Dziecka, jeżeli zgłosi udział w postępowaniu, ale także w postępowaniu w sprawie skargi konstytucyjnej dotyczącej praw dziecka. Aby Rzecznik Praw Dziecka miał możliwość wzięcia udziału jako uczestnik w przypadku właśnie skargi konstytucyjnej dotyczącej spraw dziecka, wydaje się, że analogicznie do ust. 3 należałoby przewidzieć obowiązek doręczenia odpisu takiej skargi konstytucyjnej Rzecznikowi Praw Dziecka. Ta propozycja brzmi następująco: „Przewodniczący zarządza doręczenie odpisu skargi konstytucyjnej dotyczącej praw dziecka Rzecznikowi Praw Dziecka, który w terminie 3 miesięcy może zgłosić udział w postępowaniu i przedstawić pisemne stanowisko w sprawie”. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wnioskodawcy?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak jest, zgadzamy się, aby Rzecznik Praw Dziecka miał podobne uprawnienia w postępowaniu jak Rzecznik Praw Obywatelskich.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czyli przejmujecie państwo tę poprawkę?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak jest. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Prosimy tylko o poczynienie formalności. Strona rządowa co do tego?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Przychylamy się.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Przechylacie się państwo, dobrze. Ktoś z pań i panów posłów? Nie widzę, więc przechodzimy do głosowania nad poprawką w art. 77 w treści przejętej przez wnioskodawców. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 15 posłów. 11 – za, przeciw – 0, wstrzymało się – 4.

Przechodzimy zatem do następnej jednostki redakcyjnej, art. 78. Nie widzę uwag.

79. Nie widzę uwag.

80. Nie widzę uwag.

81. Dziękuję. Nie widzę uwag.

82. Nie widzę uwag.

83. Nie widzę uwag.

84. Nie widzę uwag.

85. Nie widzę uwag.

Przechodzimy do oddziału 9 – umorzenie postępowania. Art. 86. Nie widzę uwag. Przepraszam. Proszę.

Legislator Przemysław Sadłoń:

W art. 86 to jest kwestia, która zdaje się mieści się w ramach upoważnienia. W ust. 3 proponujemy jako taki naddatek redakcyjny skreślić wyrazy „o akcie normatywnym, który utracił moc obowiązującą przed dniem wydania orzeczenia”. Z samego przepisu, z istoty przepisu wynika, że to będzie dotyczyło właśnie takiego aktu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wnioskodawca?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Przychylam się do tego stanowiska.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czyli przejmuje pan poseł poprawkę?

Legislator Przemysław Sadłoń:
Nie, tak jak… Panie przewodniczący…

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):
Nie, nie, to w sumie nie w ramach poprawki, tylko zmiany legislacyjne.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Biuro Legislacyjne. Przepraszam.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Tak jak wspomniałem, to może być w ramach upoważnienia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję. Art. 88.

Legislator Przemysław Sadłoń:
87.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
87, przepraszam.

Legislator Przemysław Sadłoń:
W art. 87 w ust. 1 mamy propozycję, aby wyrazy „z dniem następnym" zastąpić wyrazami „z dniem następującym po dniu upływu kadencji Sejmu". Wydaje nam się, że to jest sformułowanie bardziej precyzyjne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo. Wnioskodawca?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):
Tak jest.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Przejmujecie państwo teraz tę poprawkę, tak?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):
To jest do ust. 1.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Ust. 1. Bo tak to usłyszałem, tak?

Legislator Przemysław Sadłoń:
Art. 87 ust. 1.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Ust. 1. Tak, tak. Dziękuję bardzo. Strona rządowa do tej poprawki? Nie zgłasza uwag. Ktoś z pań i panów posłów? Nie zgłasza. Przechodzimy do głosowania nad poprawką, w art. 87 ust. 1 wyrazy „z dniem następnym" zastąpić wyrazami „z dniem następującym po dniu upływu kadencji Sejmu". Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 14. Za – 13, przeciw – nikt, 1 osoba się wstrzymała.

Dobrze, przechodzimy do art. 88. Nie widzę uwag.

Przepraszam bardzo, oddział 10 – orzekanie w sprawach skarg konstytucyjnych. 88. Nie widzę uwag.

89. Nie widzę uwag.

90. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Karina Parśniak:
W art. 90 w ust. 3 w pkt 3 na końcu proponujemy poprawkę o charakterze legislacyjnym, bo tu chodzi o wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego z urzędu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo. Jakieś uwagi panów posłów, pań poseł? Nie widzę.

Art. 91. Nie widzę żadnych uwag.

Przechodzimy do oddziału 11 – rozstrzyganie sporów kompetencyjnych. Art. 92. Nie widzę uwag.

Art. 93. Nie widzę uwag.

Oddział 12 – badanie zgodności celów lub działalności partii politycznych z konstytucją. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Do samego tytułu oddziału nie mamy uwagi. Mamy uwagę czy dwie uwagi dotyczące art. 94. Pierwsza ma charakter redakcyjny i ona może być uwzględniona w ramach upoważnienia. Chodzi o pojęcie „stwierdza". Wydaje nam się, że tutaj bardziej odpowiednim będzie „ustala" – „osoby powołane do reprezentowania partii politycznej trybunał ustala na podstawie".

Natomiast druga kwestia dotyczy ust. 2 i końcowego fragmentu tego przepisu, to znaczy, co się dzieje, kiedy trybunał nie może ustalić właśnie osoby właściwej do reprezentowania partii, albo nie może nawiązać z nią kontaktu. Wydaje nam się, że ten przepis… To znaczy w związku z tym, że on odnosi się w tej końcowej części jedynie do jednego z obszarów rozpatrywania przez trybunał tych spraw, to znaczy badania zgodności działalności partii politycznej z konstytucją, w ogóle pomija kwestię badania zgodności celów.

Po drugie, że z takich względów czysto praktycznych może być trudne, aby w trybunale w sprawie partię reprezentowała osoba, która faktycznie kierowała partią być może długi czas temu. Z tych względów proponowalibyśmy, aby w art. 94 w ust. 2 skreślić wyrazy „w czasie podjęcia przez nią zakwestionowanej we wniosku działalności niezgodnej z konstytucją", co będzie oznaczało, że w każdym przypadku, jeżeli istnieją obiektywne trudności w ustaleniu osoby, która reprezentuje partię, nawiązania z nią kontaktu, za tę osobę będzie się uznawało osobę, która faktycznie kieruje partią w momencie, kiedy rozprawa przed trybunałem się odbywa. Wydaje nam się, że to jest rozwiązanie z tych względów, o których mówiłem, o wiele bardziej praktyczne i skuteczne w zakresie stosowania tej regulacji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo serdecznie dziękuję. Wnioskodawca?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Panie przewodniczący, też nam się wydaje, że jest to rozwiązanie bardziej czytelne i bardziej praktyczne.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czyli przejmujecie państwo poprawkę?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak jest.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To prosiłbym o dokonanie formalności. Bardzo dziękuję. Ktoś z pań i panów posłów uwagi do tego, do tej poprawki? Nie widzę. Strona rządowa?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie ma żadnych uwag. Dziękuję bardzo. Przechodzimy zatem do głosowania nad poprawką, w art. 54 ust. 2 skreślić wyrazy „w czasie podjęcia przez nią zakwestionowanej we wniosku działalności niezgodnej z konstytucją". Kto z pań i panów posłów jest za poprawką? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 14 posłów. Jednomyślność (14 – za). Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 95. Nie widzę uwag.

96. Nie widzę uwag.

97. Nie widzę uwag.

98. Nie widzę uwag.

Przechodzimy do oddziału 13 – postępowanie w sprawie stwierdzenia przeszkody w sprawowaniu urzędu przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz powierzenie marszałkowi Sejmu tymczasowego wykonywania obowiązków prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Jakieś uwagi? Nie widzę.

Art. 99. Nie widzę.

Art. 100. Nie widzę.

Art. 101. Nie widzę.

Art. 102.

101, tak? Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Karina Parśniak:

W art. 101 mamy poprawkę legislacyjną. Powinno być odwołanie do przepisu art. 99 zamiast art. 97.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Jakieś uwagi do tego? Nie widzę.

Dobrze, przechodzimy do art. 102. Nie widzę uwag.

103. Nie widzę uwag.

Rozdział 5 – orzeczenia trybunału. Art. 104. Nie widzę uwag.

Art. 105. Nie widzę uwag.

Art. 106. Nie widzę uwag.

Art. 107. Nie widzę uwag. Art. 107, proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Karina Parśniak:

W art. 107 proponujemy poprawkę o charakterze legislacyjnym, wykreślenie wyrazów „z uwzględnieniem art. 46 ust. 2 i 3".

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Ktoś z pań i panów posłów w tym zakresie? Nie widzę. Dobrze, przechodzimy dalej, art. 108. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Karina Parśniak:

W art. 108 proponujemy poprawkę mającą na celu z jednej strony inne sformułowanie tego przepisu, ale też z drugiej objęcie normą tego przepisu z art. 2 ust. 2 ustawy, tej ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, który mówi o takiej sytuacji, kiedy trybunał na wniosek prezydenta orzeka w sprawie zgodności z konstytucją ustawy przed jej podpisaniem. Po uwzględnieniu zakresu przedmiotowego przepis otrzymałby brzmienie, art. 108 ust. 1 „trybunał wydaje wyroki w sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt od 1 do 6 i ust. 2". Ust. 2 „trybunał wydaje postanowienia w sprawach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 7, ust. 3 oraz w sprawach niewymagających wydania wyroku".

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wnioskodawca?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak, przychylamy się do zmiany.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Przejmujecie państwo poprawkę?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak. Do art. 108.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Również prosiłbym o dopełnienie formalności. Bardzo dziękuję, panie pośle. Przechodzimy więc do głosowania nad poprawką, która została przejęta przez wnioskodawców o treści zaprezentowanej przez Biuro Legislacyjne. Kto z pań i panów posłów jest za poprawką w art. 108? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 14 posłów. Znowu jednomyślność (14 – za). Dziękuję bardzo. Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 109. Biuro Legislacyjne.

Legislator Karina Parśniak:

Nie, nie mamy uwag.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie mamy. Dobrze.

Art. 110. Nie widzę.

111. Nie widzę.

112. Nie widzę.

113. Nie widzę.

114. Nie widzę.

Przechodzimy do… Nie, 115 jeszcze, przepraszam serdecznie. Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Karina Parśniak:

Do art. 115 do ust. 2 mamy uwagę, ponieważ uzasadnienia sporządza się nie tylko do orzeczeń, ale także do zdania odrębnego. Proponujemy, żeby ten ustęp brzmiał „w zbiorze orzeczeń publikuje się orzeczenia i zdanie odrębne wraz z uzasadnieniami". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wnioskodawca?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak jest, myślę, że to jest zmiana legislacyjna. Tak?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Nie, nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo bym… Nie, nie, to jest jako poprawka.

Legislator Karina Parśniak:

Poprawka.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jako poprawka.

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Przejmujemy.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To bardzo prosiłbym o dopełnienie formalności. Przechodzimy do głosowania nad poprawką. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 14 posłów. Znów jednomyślność (14 – za). Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do rozdziału 6 – koszty postępowania. Jakieś uwagi? Nie widzę.

Art. 116. Nie widzę.

117. Nie widzę.

118. Nie widzę.

Rozdział 7 – kancelaria trybunału. Art. 119. Nie widzę.

120. Nie widzę.

121. Nie widzę.

122. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tu nie mamy żadnej propozycji, natomiast chcielibyśmy zgłosić uwagę co do prawidłowości rozdzielenia tej materii na ustawową i na taką podustawową. Szereg jak nam się wydaje istotnych elementów, które dotyczą zasad zatrudnienia w kancelarii, zostało delegowane na poziom podustawowy, w tym przypadku przede wszystkim statutu kancelarii i to może budzić wątpliwości. Ale tak jak wskazałem na początku, nie mamy żadnej propozycji w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jakieś uwagi wnioskodawców w tym zakresie? Czy nie ma uwag? Nie ma uwag. Dobrze. Uwagi jakieś pań i panów posłów? Nie widzę. Strona rządowa? Nie ma uwag. To przechodzimy do art. 123. Proszę bardzo.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Jeżeli chodzi o art. 123, też chcemy wskazać na jedną kwestię, też nie mamy gotowej propozycji w tym zakresie. W ust. 2 przewiduje się, że osoba zatrudniona na stanowisku związanym bezpośrednio z działalnością orzeczniczą trybunału i z pomocą w tym zakresie sędziom, po przepracowaniu 5 lat na takim stanowisku będzie mogła przystąpić do egzaminu sędziowskiego. Wydaje nam się, że patrząc na system, tego rodzaju rozwiązanie jest takim rozwiązaniem wyjątkowym. Z tego punktu widzenia może budzić wątpliwości, co do sposobu traktowania osób i przyznawania przywilejów, które wiążą się z możliwością przystąpienia do egzaminu sędziowskiego, poza taką powiedziałbym typową czy standardową ścieżką w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wnioskodawcy jakieś uwagi czy nie? Nie ma.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Zastanawiam się nad wykreśleniem tego.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

To się zastanawiaj.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To 123 zapisuję jeszcze, zaraz będziemy wracać do poszczególnych. Sekundka. Dobrze. Przechodzimy do 124. Nie widzę.

125. Nie widzę.

126. Nie widzę.

127. Nie widzę.

Rozdział 8 – przepis końcowy. Nie widzę.

Art. 128. Nie widzę.

Teraz wracamy do artykułów, które budziły wątpliwość w trakcie prac. Wracamy do art. 35. Tutaj mam złożoną poprawkę przez pana posła Tomczykiewicza i pana posła Tomasza Zimocha – zgłaszam poprawkę do poselskiego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, druk nr 253, w art. 35 ust. 2 po słowach „sędziów trybunału w stanie spoczynku" dodaje się słowa „o ile wyrażą na to zgodę". Czy jakieś uwagi pań i panów posłów? Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

To znaczy z jednej strony, tak jak już wcześniej wskazaliśmy przy dyskusji nad tym przepisem, rozwiązanie tych wątpliwości, na które wskazywaliśmy może przy takiej propozycji spowodować innego rodzaju wątpliwości. Natomiast w tej chwili chciałbym się odnieść tylko do takiego redakcyjnego aspektu tej poprawki. Dopisanie tych wyrazów na końcu może powodować, że one mogą być kolokwialnie mówiąc czytane także w odniesieniu do sędziów trybunału. Być może warto jest odwrócić kolejność w tym przypadku i spośród sędziów trybunału w stanie spoczynku, o ile wyrazili i sędziów trybunału, to pozwoli na uniknięcie tych wątpliwości. Dziękuję.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Można?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Już, sekundkę, panie pośle. Tak, proszę bardzo, pan poseł Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Tutaj oczywiście też jest kwestia, czy w samej ustawie powinniśmy określać tryb i formę wyrażenia tej zgody, czy ona ma być przed losowaniem, czy po losowaniu, a jeśli po losowaniu, to w jakim terminie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

To o tym, jeżeli mogę, o tym wcześniej wspominaliśmy, że rozwiązanie wątpliwości w jednym obszarze może spowodować w tym przypadku szereg innego rodzaju pytań i problemów, choćby tych, o których wspomniał pan poseł. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy tych kwestii, na przykład właśnie trybu składania tego oświadczenia, nie może określać zgromadzenie w regulaminie? Bo to byłoby uzupełnieniem.

Legislator Przemysław Sadłoń:

W takim przypadku wydaje nam się, że to będzie koniecznym zabiegiem, więc…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czyli tutaj prosiłbym o przeredagowanie może tej poprawki pana posła Tomasza Zimocha i pana posła Macieja Tomczykiewicza, tak żeby rzeczywiście ona brzmiała tak, jak sugeruje Biuro Legislacyjne. Art. 35.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Nie zmniejszamy składów przy okazji?

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Można na tamtej poprawce, panie pośle.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, ale można na tej poprawce poprawić sobie, proszę uprzejmie, żeby było mniej pisania. Może będzie łatwiej. Dobrze, to proszę przygotować, a my przejdziemy jeszcze do art. 40, bo to jest rzecz, która tu również nam pozostała. W związku z art. 16 chyba ust. 2, jak dobrze pamiętam…

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

40, to jest?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

O funkcji – sędzia trybunału po zakończeniu swojej kadencji przechodzi w stan spoczynku, a w art. 16 ust. 2 – sędzia trybunału kadencji pełni funkcję do czasu wyboru następcy.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Proponuję zmienić treść brzmienia art. 40 – „sędzia trybunału po zakończeniu pełnienia funkcji przechodzi w stan spoczynku”.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Funkcji?

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Pełnionej. Sędzia trybunału to jest…

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

A jest w innym miejscu ustawy taki termin jak „funkcji”?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Tak. Jest art. 16 ust. 2, panie pośle, proszę zwrócić uwagę. To się odnosi do czasu po zakończeniu kadencji, że sędzia trybunału po upływie kadencji pełni funkcję do czasu wyboru następcy.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Mogę?

Głos z sali:

Pełni swoją funkcję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Miałbym pytanie, czy ewentualnie możliwe byłoby takie brzmienie przepisu: „Sędzia trybunału po zakończeniu swojej kadencji przechodzi w stan spoczynku z zastrzeżeniem sytuacji określonej w art. 16 ust. 2, gdzie stan spoczynku rozpoczyna się po okresie zakończenia pełnienia funkcji"?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

To w jakiś sposób określałoby relacje pomiędzy tymi przepisami. My na gorąco też jeszcze między sobą tu rozmawiając mamy chyba podobną propozycję do tej, którą pan poseł zgłosił. Proponowalibyśmy uzupełnić art. 40 o zdanie…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Ale łącznie z tą poprawką, którą pan poseł zgłasza czy…

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie, nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

W innej formie. OK.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Czyli w art. 40 dodać zdanie drugie w brzmieniu: „W przypadku, o którym mowa w art. 16 ust. 2, sędzia trybunału przechodzi w stan spoczynku po zakończeniu pełnienia swojej funkcji".

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Będzie bardziej legislacyjnie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, przygotuje pan taką poprawkę? Dobrze.

W takim razie wracamy do art. 45. Jakbym mógł jeszcze raz prosić Biuro Legislacyjne o stanowisko w tym zakresie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nasze wątpliwości dotyczyły tego, czy sędzia w stanie spoczynku, który pełni funkcję sędziego na przykład w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest sędzią, który orzeka w postępowaniach dyscyplinarnych, ale te wątpliwości może wyjaśnić to uzupełnienie art. 45. Jeżeli taki sędzia nie wyrazi na to zgody, to wówczas nie będzie orzekał w postępowaniach dyscyplinarnych, więc ta wątpliwość w tym zakresie wydaje się, że jest do rozwiązania na poziomie stosowania przepisów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wnioskodawca? Potrzebuje jeszcze chwili.

Dobrze, to w takim razie wrócimy do art. 35. Poprawka zaproponowana przez pana posła Tomczykiewicza jest następująca… Chyba, że pan poseł Zimoch chciałby się tutaj dopisać, to zapraszam serdecznie. Art. 35 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „Sędziów do składów orzekających wyznacza się w drodze losowania, które przeprowadza prezes trybunału spośród sędziów trybunału w stanie spoczynku, o ile wyrażą na to zgodę oraz sędziów trybunału". Mogę prosić o zajęcie stanowiska Biuro Legislacyjne?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Czy możemy pana przewodniczącego prosić jeszcze raz o odczytanie, bo…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jasne, oczywiście. Art. 35 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „Sędziów do składów orzekających wyznacza się w drodze losowania, które przeprowadza prezes trybunału spośród sędziów trybunału w stanie spoczynku, o ile wyrażą na to zgodę oraz sędziów trybunału". Sekundka, panie pośle, już.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Odsyłamy do regulaminu od razu?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Wydaje nam się tak z odsłuchu, że tak, że taka redakcja pozwala na pewno uniknąć tych wątpliwości na gruncie redakcji, które zgłaszaliśmy.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy tu trafnie zauważył pan poseł Ćwik, czy to jest konieczne, żeby w tym zapisie wskazać również i odesłać do regulaminu, że sposób wyrażenia określa regulamin?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Wydaje nam się, że to nie jest konieczne…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie jest konieczne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

…patrząc na art. 13, który ma taką otwartą formułę kwestii, które mają być określone w regulaminie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

OK. Dziękuję.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Można to zrobić, natomiast to nie jest wymagane. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie jest to konieczne. Dobra. Dziękuję bardzo. To, żeby zamknąć… Pan poseł, proszę uprzejmie.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Tak. Mam pewną wątpliwość, czy nie trzeba będzie pytać wszystkich żyjących sędziów w stanie spoczynku, czy zgadzają się na udział w losowaniu w tej redakcji przepisu?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Nie, nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To będzie określał regulamin, w jaki sposób to oświadczenie będzie musiało być złożone.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Tak, a czy nie lepiej brnąć w ten model, wylosować, zapytać tych wylosowanych czy się zgadzają, jeżeli któryś się nie zgadza, to na to miejsce wylosować kolejnego?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jak najbardziej, tak.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Ta redakcja powoduje, że wszystkich, nie wiem, stu sędziów w stanie spoczynku przed losowaniem trzeba będzie o to zapytać. Przynajmniej ja tak to ze słyszenia…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie, nie, nie.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

To poproszę jeszcze raz przemyśleć i tutaj pytanie do Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Ale to będzie regulowane, powinno być uregulowane w regulaminie i tutaj już Trybunał Konstytucyjny ułoży regulamin, zgromadzenie ogólne sędziów ułoży regulamin jak najbardziej właściwy.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Mamy – „sędziów do składów orzekających wyznacza się w drodze losowania, które przeprowadza prezes trybunału spośród sędziów w stanie spoczynku, o ile wyrażą

na to zgodę oraz sędziów trybunału". „Spośród sędziów, o ile wyrażą zgodę na udział w losowaniu" – w moim przekonaniu, ale to jest oczywiście państwa projekt, to tylko uwaga na marginesie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Tak. Dobra. Dziękuję.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):
Rozważymy.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo. Przechodzimy do głosowania nad tą poprawką. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki, zmiany w art. 39 ust. 2? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 15 posłów. Jednomyślność (15 – za). Dziękuję serdecznie. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):
W ust. 1 nie zmieniamy?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Proszę, jeszcze raz.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):
Czy ewentualnie w ust. 1 nie zmniejszyć tam składów do trzy- i pięcioosobowych? Ale to już może teraz nie będzie takiej potrzeby.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo. Wracamy do art. 40. Czy pan poseł jest gotowy?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):
Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Czy jeszcze nie?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):
Już.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo. Poprawka, żeby w art. 40 dodać zdanie drugie „w przypadku, o którym mowa w art. 16 ust. 2, sędzia przechodzi w stan spoczynku po zakończeniu okresu pełnienia funkcji". Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi do tak brzmiącego przepisu? Jeszcze raz przeczytać?

Legislator Przemysław Sadłoń:
Nie. Wydaje nam się, że pojęcie „okres" nie jest tam potrzebne, po zakończeniu pełnienia funkcji. Natomiast to też jest taka uwaga zgłaszana na gorąco. Jeżeli Komisja upoważni Biuro…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Panie pośle, jeśli mógłby pan poprawić.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):
Popraw, bo to faktycznie…

Legislator Przemysław Sadłoń:
…do ewentualnych jeszcze jakichś korekt redakcyjnych w odniesieniu też do tych przygotowywanych teraz poprawek.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Tak, jasne, też jest upoważnienie, tak, jak najbardziej.

Legislator Przemysław Sadłoń:
To przy przygotowywaniu sprawozdania z takiego upoważnienia, jeżeli to będzie konieczne, będziemy korzystać. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy więc do głosowania nad… Strona rządowa jakieś uwagi do tej poprawki?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie ma, dziękuję. Przechodzimy do głosowania nad poprawką. Kto z pań i panów posłów jest za, aby dodać drugie zdanie w art. 40? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę podanie wyników. Głosowało 15 posłów. Jednomyślność (15 – za). Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 45 i tu prosiłbym wnioskodawców o uwagę, bo Biuro Legislacyjne po raz drugi tłumaczyło i państwo się nie odnieśli.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Panie przewodniczący, po przyjęciu tej poprawki dotyczącej art. 35 ta nasza uwaga wydaje się już bezprzedmiotowa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. To został nam art. 71.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak. W art. 71 zgłaszaliśmy wątpliwość czy pytanie o potrzebę uzupełnienia tych przepisów także o pytanie prawne albo sąd pytający w zależności od tego, jak przepis jest sformułowany. Krótko mówiąc, czy przepisy mają się także odnosić do pytań prawnych i sądu pytającego? Mam na myśli przede wszystkim ust. 4 i ust. 7 tego artykułu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pytanie do wnioskodawców.

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak, właściwe jest to poszerzenie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To w takim razie prosiłbym o przygotowanie poprawki w tym zakresie.

Przejdziemy w międzyczasie do artykułu ostatniego, który budził wątpliwości, jak dobrze pamiętam art. 123.

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Panie przewodniczący, a czy strona społeczna mogłaby się odnieść do…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jasne, prosiłem wielokrotnie, że jak strona społeczna ma jakieś uwagi, to bardzo proszę o zgłaszanie się. Proszę uprzejmie. Do którego artykułu strona społeczna się zgłasza?

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Zatem pozwoliłem sobie skorzystać. Do tego, który procedowaliśmy, odnośnie tego zażalenia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

71, tego pytania prawnego, tak?

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Tak, zgadza się.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Proszę wziąć pod uwagę, że w tym przepisie jest wskazane, że zażalenie może złożyć wnioskodawca lub skarżący. Sąd pytający jest pominięty rozmyślnie w naszej ocenie, bowiem pytanie prawne jest składane w toku postępowania przed sądem powszechnym, sądem administracyjnym i nie chcieliśmy powodować przewlekłości. Prawda? Jeżeli tutaj przyznamy sądowi pytającemu prawo do składania zażalenia, to może wywołać

przewlekłość w postępowaniu, która jest kluczowa dla obywatela, w ramach którego sąd wystąpił z pytaniem prawnym.

Natomiast, jeżeli sąd zwróci się z pytaniem prawnym do trybunału i otrzyma odpowiedź, że to nie jest kwestia konstytucyjna albo inne formalne rozstrzygnięcie, to jest zobowiązany do wzięcia jego pod uwagę w toku zawisłej przed nim sprawy. Natomiast wydaje się wątpliwe, by sąd pytający w takiej sytuacji składał zażalenie do Trybunału Konstytucyjnego, zważywszy, że ma bez zbędnej zwłoki rozstrzygnąć sprawę, która przed nim zawisła, sprawę dotyczącą obywatela, obywatelki, jej praw i wolności. Nie wiem, czy rozszerzając w tym zakresie krąg podmiotów uprawnionych do składania zażalenia niejako nieumyślnie nie zostanie wywołana podstawa do tworzenia przewlekłości w postępowaniach sądowych.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne chciałoby zająć stanowisko o tych wyjaśnień?

Legislator Przemysław Sadłoń:

To znaczy tak, jak mówię od samego początku, w ramach pewnej wątpliwości wskazywaliśmy, na ile te przepisy są kompletne. Pan mecenas wskazał na jedną stronę możliwej sytuacji. Natomiast odniosę się do takiej potencjalnej sytuacji, w której sąd pytający, występując z pytaniem prawnym, nie dopełnia jakichś wymogów formalnych. Wówczas trybunał odmawia na tej podstawie przyjęcia tego pytania prawnego i sąd pytający nie ma możliwości złożenia zażalenia.

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Ale jeśli mogę, to jest procedura uzupełniania braków. To jest coś innego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Wnioskodawca przygotowuje poprawkę w tym zakresie? Czy pozostawia brzmienie? Przygotowuje, tak?

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Tak.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Ale właśnie to zażalenie… Jeżeli mogę?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę uprzejmie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie, że polemicznie, natomiast warto jest tę sytuację wyjaśnić. To zażalenie, do złożenia którego uprawnia ust. 4, może być złożone w zakresie tej procedury uzupełnienia braków.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy strona społeczna jeszcze chciałaby zabrać…

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Naturalnie, że tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę uprzejmie, tylko bardzo prosiłbym merytorycznie.

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Krótko. Dobrze. Panie mecenasie, to są dwie procedury. Jest procedura w przypadku rozpatrywania formalnego, wstępnego wniosków i skarg, jest procedura uzupełnienia braków formalnych i następnie po uzupełnieniu na przykład braków formalnych jest postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu. W postępowaniu z pytania prawnego sąd będzie miał możliwość usunięcia braków formalnych, ale jeżeli zapadnie postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu, to ono jest niezaskarżalne w świetle projektu społecznego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Ale to, na co zwracał też uwagę pan z Biura Legislacyjnego, to w sytuacji, jeżeli trybunał uzna, że sąd pytający nie usunął braków, to wówczas sąd pytający nie będzie już mógł tego zażalić, a w sytuacji, jeżeli dodamy sąd pytający do ust. 4 będzie taką możliwość posiadał. Poza tym z jednej strony też zakładam oczywiście racjonalność działania sądu pytającego, szczególnie sądu i w sytuacji, jeżeli zadaje pytanie, a Trybunał Konstytucyjny uznaje w pierwszej chwili takie pytanie za bezzasadne, to może jednak należy właśnie sądowi pytającemu dać możliwość złożenia zażalenia i wykazania, dlaczego zostało to pytanie skierowane, będzie możliwość pogłębienia niejako argumentacji, dlaczego to pytanie jest istotne pod kątem właśnie działania Trybunału Konstytucyjnego. Dlatego rozważałbym, żeby jednak tę poprawkę przyjąć i rozszerzyć możliwość złożenia zażalenia przez sąd pytający.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. To, jeżeli wnioskodawcy przygotowują taką poprawkę, to jeszcze poczekam.

Wrócimy do ostatniego przepisu, a mianowicie do art. 123. Wpłynęła poprawka pana posła Macieja Tomczykiewicza, aby skreślić art. 123. Prosiłbym o uwagi Biura Legislacyjnego. Żeby skreślić ten artykuł. W międzyczasie, czy strona rządowa ma jakieś uwagi do skreślenia? Nie ma.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

W ogóle chyba inne przepisy określają wpis na listę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Też mi się tak właśnie wydaje.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Zgodnie z przepisami może przystąpić do egzaminu na radcę prawnego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Chyba nawet w ustawie, w poszczególnych ustawach jest to uregulowane. Proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

To jest niewątpliwie kwestia o charakterze merytorycznym, co podkreślamy od początku. Nasza uwaga dotyczyła tylko i wyłącznie ust. 2. Tutaj dopatrywaliśmy się tego swego rodzaju uprzywilejowania tych osób. Mam więc tylko wątpliwość, czy ta poprawka nie jest zbyt szeroka, eliminując z ustawy także ust. 1. To wymagałoby odrębnej analizy, w tej chwili jednoznacznie nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Rozumiem. Dobrze. Jest wniosek. Pan poseł Ćwik do tego wniosku?

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Myślę, że ten wniosek jest zasadny, dlatego że jeśli chodzi o ust. 1, on i tak odsyła do przepisów odrębnych, a więc te przepisy odrębne będą tę kwestię regulowały. Natomiast co do ust. 2, przystąpienie do egzaminu sędziowskiego, to tutaj zasadna myślę była uwaga Biura Legislacyjnego, żeby jednak było to rozwiązanie systemowe, a nie takie odstępstwa.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy więc do głosowania nad skreśleniem art. 123. Kto z pań i panów posłów jest za skreśleniem tego artykułu? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 16 posłów. 14 – za, 1 – przeciw, 1 osoba się wstrzymała.

Został nam ostatni artykuł w tej ustawie, art. 71. Bardzo proszę, wpłynęła, wpływa właśnie poprawka. Patrząc na zapis to długa. Dobrze. Poprawka dotycząca art. 71. Ust. 4 przyjmuje brzmienie: „Na postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu wnioskodawcy, sądowi pytającemu lub skarżącemu przysługuje zażalenie do trybunału w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia”. Ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„Trybunał, uwzględniając zażalenie, wydaje postanowienie o nadaniu wnioskowi, pytaniu prawnemu lub skardze dalszego biegu. Na postanowienie o nieuwzględnieniu zażalenia nie przysługuje środek odwoławczy”. Biuro Legislacyjne, jakieś uwagi? Dziękuję. Rządowa strona jakieś uwagi? Nie widzę. Bardzo proszę o… Panie i panowie posłowie? Nie widzę. Przystępujemy do głosowania nad ostatnim art. 71. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 16 posłów. Znowu jednomyślność (16 – za). Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Tym samym udało nam się skończyć pracę nad pierwszą ustawą.

Przechodzimy do głosowania nad całością projektu ustawy z druku nr 253. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy z druku nr 253 wraz z przyjętymi poprawkami? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 21 posłów. 16 było za, przeciw – 5, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję pana posła Jaskulskiego. Czy są jakieś inne kandydatury? Nie widzę. Pan poseł się zgadza?

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Absolutnie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Absolutnie nie czy absolutnie tak?

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Tak, zgadzam się.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że Komisja wybrała na posła sprawozdawcę pana posła Jaskulskiego.

Tym samym zamykam pkt 1.

Przystępujemy… Już, tylko rozpocznę. Przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 254. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przed rozpoczęciem dyskusji w tym punkcie, korzystając z obecności na sali pana wiceministra sprawiedliwości, chciałbym ponowić prośbę, z którą zwróciliśmy się na początku tego posiedzenia, dlatego że kilka…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, bardzo przepraszam, ale nie będziemy rozmawiać. Panie pośle, sekundka. Nie będziemy prowadzić rozmowy na temat inny niż projekt ustawy wprowadzającej ustawę o Trybunale Konstytucyjnym. Gwoli takiej dobrej współpracy wyraziłem zgodę, żebyśmy tę Komisję… Sekundę, skończę mówić, pan poseł będzie zgłaszał wniosek formalny. Prosiłem, żeby w takim szacunku wzajemnego do siebie i mam nadzieję, że ten szacunek dalej pozostaje z państwa strony i *pacta sunt servanda*, umów dotrzymujemy i na to liczę, że państwo dotrzymacie umów, a wniosek formalny będzie dotyczył posiedzenia. Proszę uprzejmie, panie pośle.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Wnoszę o zamknięcia tego posiedzenia, panie przewodniczący, dlatego że mamy w tej chwili do czynienia z sytuacją absolutnie bezprecedensową. Kilkanaście minut temu sekretarz generalna Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy poinformowała, że Rada Europy wystąpi do marszałka Sejmu w sprawie sprzecznego z prawem zatrzymania pana posła Romanowskiego. Apeluję do pana ministra, aby miał odwagę ujawnić te opinie prawne renomowanych ośrodków, które rzekomo macie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, dziękuję bardzo.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

A które się wstydzicie…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

W związku ze złożeniem wniosku formalnego przechodzimy do przegłosowania wniosku złożonego przez pana posła.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

Panie sędzio, trochę odwagi.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, nie udzieliłem głosu. Teraz rozpoczynamy głosowanie. Możecie państwo wyrazić swoje stanowisko przez głosowanie. Kto z pań i panów posłów jest za złożonym wnioskiem formalnym? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 21 posłów. Za było 7, 14 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że wniosek formalny nie został uwzględniony.

Przechodzimy do pracy. Ustawa – Przepisy wprowadzające ustawę o Trybunale Konstytucyjnym. Czy są uwagi do tytułu projektu ustawy? Nie widzę. Rozpatrzyliśmy więc tytuł projektu.

Przechodzimy do art. 1. Czy są uwagi? Nie widzę.

Rozdział 2 – zmiany w przepisach. Nie widzę.

Art. 2. Jakieś uwagi? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Jeżeli chodzi o art. 2, to mamy propozycję o charakterze legislacyjnym. Proponujemy inną technikę legislacyjną, zamiast przytaczania całego nowego brzmienia proponujemy akurat w tym przypadku skreślić we wskazanym przepisie wyrazy „w Biurze Służby Prawnej Trybunału Konstytucyjnego", bowiem na tym faktycznie polega zmiana w tym przepisie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Mam tylko pytanie, czy tutaj jako Komisja musimy również dać upoważnienie do tej ustawy?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak, aby formalności stało się zadość, o to miałem właśnie prosić pana przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Zwracam się więc, żeby Komisja wyraziła zgodę, aby uwagi redakcyjno-legislacyjne były sporządzone przez Biuro Legislacyjne oraz żeby Komisja upoważniła do naniesienia ewentualnych dalszych koniecznych poprawek o takim charakterze. Czy ktoś z pań i panów posłów jest przeciwny? Nie słyszę. Stwierdzam więc, że Komisja udzieliła zgody, upoważniła Biuro Legislacyjne do naniesienia ewentualnych zmian redakcyjno-legislacyjnych.

Przechodzimy do rozpatrywania art. 3. Kto z pań i panów posłów ma jakieś uwagi? Nie widzę.

Art. 4. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Michał Gajewski:

Panie przewodniczący, to jest podobna zmiana, proponujemy odrębną technikę legislacyjną i tej zmiany też możemy na upoważnieniu dokonać.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Jakieś uwagi panów i pań posłów? Nie widzę.

Art. 5. Nie widzę.

Art. 6.

Rozdział 3 – przepisy uchylające, przejściowe, dostosowujące i końcowe. Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie tyle do art. 6 co po art. 5, ale jeszcze w ramach rozdziału 2 proponujemy dodać poprawkę. Ta kwestia była wywoływana przy okazji rozpatrywania przepisów tego poprzedniego projektu. Chodzi o uzupełnienie projektu o nowelizację ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa i wskazanie nowej kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa związanej z opiniowaniem kandydatów. Zgodnie z tą propozycją, tak jak wspomniałem wcześniej, to jest taki wariant minimum, wydaje nam się, że zasadne jest uzupełnienie katalogu z art. 3 ustawy o nowy punkt w brzmieniu: „Przedstawienie marszałkowi

Sejmu opinii na temat kandydatów na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego”. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czyli nadać nowe brzmienie art. 5, tak? Tak to rozumiem.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie, nie. Poprawka polegałaby na dodaniu nowego artykułu po art. 5 chronologicznie patrząc na przepisy ustawy. Ten nowy artykuł…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Tak. 5a, tak, tutaj?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Może być oznaczony na roboczo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Tu mam taką poprawkę przesłaną przez Biuro Legislacyjne – w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r…

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie, to jest jeszcze inna poprawka, którą też będziemy zgłaszać. Tej poprawki nie mamy na piśmie przygotowanej, tej dotyczącej KRS-u. Możemy ją na szybko sformułować na piśmie, jeżeli…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To bardzo bym prosił.

Poseł Michał Pyrzyk (PSL-TD):

Panie przewodniczący, treść tej poprawki była sformułowana w uwagach dotyczących ustawy o Trybunale Konstytucyjnym i ona tam była sformułowana przez Biuro Legislacyjne, z odniesieniem, że będzie procedowana podczas prac nad ustawą – Przepisy wprowadzające.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Panie przewodniczący, jak dostaniemy dosłownie 2 minuty, to przedstawimy na piśmie tę propozycję. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To proszę uprzejmie.

Czy mogę prosić wnioskodawców o zabranie głosu co do tej poprawki, aby po art. 5 dodać art. 5a w brzmieniu: „W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa”, tutaj Dziennik Ustaw „w art. 3 po pkt 2a dodaje się pkt 2b w brzmieniu: 2b – przedstawienie marszałkowi Sejmu opinii na temat kandydatów na stanowisko sędziów Trybunału Konstytucyjnego”. Tutaj chylę czoła, pan poseł miał rację w tym zakresie. Panie pośle Pyrzyk, mogę tę poprawkę? Miał pan rację, dobrze pan wskazywał.

Zatem czy strona rządowa ma jakieś uwagi do tej poprawki? Nie widzę. Dziękuję. Proszę w takim razie, panie posłanki i panowie posłowie mają jakieś uwagi? Nie widzę. W takim razie przechodzimy do głosowania nad poprawką, aby po art. 5 dodać artykuł o treści, który przeczytałem. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Proszę o podanie wyników. Głosowało 15 posłów. Za – 14, przeciw nikt nie głosował, wstrzymała się 1 osoba. Stwierdzam, że przyjęliśmy poprawkę.

Przechodzimy dalej. Rozdział 3 – przepisy uchylające, przejściowe, dostosowujące i końcowe. Art. 6. Jakieś uwagi Biura Legislacyjnego? Proszę uprzejmie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak, jeżeli chodzi o art. 6, to mamy uwagi o charakterze legislacyjnym, one dotyczą ust. 1 pkt 2 pkt 3, konkretnie skreślenia pkt 3, skreślenia ust. 2, a także wynikowych zmian w art. 13 w ust. 5 i 4 i z tą propozycją wiąże się też propozycja…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
W którym artykule? Jakby pan był… W art. 6, tak?

Legislator Przemysław Sadłoń:
Tak, w art. 6 w ust. 1 w pkt 2 proponujemy skreślić wyrazy „z wyjątkiem przepisów, o których mowa w ust. 2". Proponujemy skreślić pkt 3, a w art. 13 jako wynikowe zmiany właśnie tych korekt w art. 6 to są zmiany w ust. 1 i w ust. 4 i te zmiany polegają na skreśleniu wyrazów „utworzone na podstawie, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3".

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Tu jeszcze jest taka uwaga Biura Legislacyjnego – skreślić ust. 2.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Tak. Skreślenie ust. 2.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Czyli w ust. 1 skreślić wyrazy, skreślić pkt 3 i skreślić ust. 2.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dobrze.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Jednocześnie, panie przewodniczący, proponujemy, aby projekt uzupełnić o nowy artykuł w związku z tym, że konstrukcja przyjęta w projektowanej ustawie zakłada czasowe utrzymanie niektórych przepisów ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w mocy, to aby uniknąć pewnej takiej fikcji nie należy uchylać całej ustawy z wyjątkiem niektórych przepisów, tylko należy uchylić te przepisy, które mają być uchylone wraz z wejściem w życie nowej ustawy i niejako w drugim kroku uchylić całą ustawę czy resztę tej ustawy, która pozostała. Na tę propozycję składają się te zmiany, o których mówiłem, dotyczące art. 6 i 13 oraz uzupełnienie projektu o nowy artykuł, na roboczo może być oznaczony jako po art. 5, numerację sobie ujednolicimy, który zakładałby następującą treść „w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym uchyla się rozdziały 1 i 2 w dziale 1 oraz działy 2 i 3". Tak jak zaznaczyłem na wstępie, zmiany mają charakter legislacyjny, one merytorycznie nie zmieniają – przyjmują inną technikę uregulowania przepisów.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Te wszystkie, o których teraz pan mecenas powiedział, są legislacyjne i państwo możecie ich dokonać, tak?

Legislator Przemysław Sadłoń:
W związku z tym, że jest to istotna ingerencja w treść projektu, proponujemy, aby to formalnie zostało zgłoszone jako poprawka, natomiast taka poprawka, której istotą nie jest zmiana meritum, a jednak względy prawno-legislacyjne.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dobrze. Czy mógłbym tylko prosić o przesłanie tej drugiej poprawki, o której pan mecenas mówił?

Legislator Przemysław Sadłoń:
Ona jest na tym pierwotnym zestawieniu, to jest dodać art. 5a w brzmieniu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Jest, widzę.

Legislator Przemysław Sadłoń:
One są w innej kolejności, natomiast pierwsza wynika niejako z drugiej, dlatego tak je przedstawiłem.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dobrze. Wnioskodawca?

Poseł Mirosław Adam Orliński (PSL-TD):

Dobrze, przejmujemy.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

To bardzo prosiłbym o dokonanie formalności. Dziękuję bardzo. Czy strona rządowa jakieś uwagi do tych poprawek? Nie widzę. Ktoś z pań i panów posłów? Nie widzę. Przechodzimy zatem do głosowania. Można łącznie te dwie poprawki? Biuro Legislacyjne?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak, nawet w tym przypadku byłoby wskazane.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze, to głosujemy obie poprawki, o których mówiło teraz Biuro Legislacyjne i które zostały przejęte przez wnioskodawcę. Kto z pań i panów posłów jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 15 posłów. Jednomyślność – 15 za. Dziękuję bardzo. Art. 6 zakończyliśmy.

Przechodzimy do art. 7. Jakieś uwagi? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne. Proszę uprzejmie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Jeżeli chodzi o art. 7 projektu, to jest przepis niezwykle istotny, gdy idzie o tę ustawę i w naszej ocenie te przepisy – a są to przepisy, które określają zasady i tryb ustalania nieważnych orzeczeń trybunału – przepisy te budzą wątpliwości w świetle, po pierwsze, art. 190 ust. 1 konstytucji, to jest przepisu, który wyraża zasadę ostateczności orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego. Po drugie, w zakresie zasady niezależności władzy sądowniczej od innych władz, w tym przypadku władzy ustawodawczej i zasady trójpodziału i równoważenia się władz, to jest odpowiednio art. 173 i art. 10 ust. 1 konstytucji. To jest uwaga generalna, która dotyczy art. 7.

W odniesieniu do art. 7, to już może zgłoszę od razu, mamy legislacyjną korektę dotyczącą ust. 1. Proponujemy, zarówno w tym przepisie, jak i w pozostałych przepisach projektowanej ustawy usunąć zastrzeżenia, tak aby konsekwentnie jednolicie nie zastrzegać do przepisów w obrębie tej samej ustawy. W przypadku art. 7 chodzi o skreślenie wyrazów „z zastrzeżeniem ust. 4 w ust. 1". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Jabłoński.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Bardzo dziękuję. Ten przepis tak naprawdę jest kluczowym elementem tego, co koalicja rządowa w tej sprawie robi, tego pakietu dwóch ustaw. Tutaj cieszę się, że Biuro Legislacyjne miało odwagę przedstawić zasadnicze zastrzeżenia, które zostały wskazane już w opiniach nie polityków, tylko opiniach bardzo istotnych organów państwa, na czele z Rzecznikiem Praw Obywatelskich. Przywołam kluczowe fragmenty tych opinii, bo one powinny wybrzmieć publicznie na posiedzeniu Komisji.

Rzecznik Praw Obywatelskich: „Proponowane rozwiązania budzą wątpliwości konstytucyjne, zastrzeżenia natury legislacyjnej, a także doprowadzą do powstania niebezpiecznych precedensów, które mogą w przyszłości być instrumentalnie wykorzystywane przez parlamenty kolejnych kadencji. Ponadto wejście w życie ustawy w opiniowanym kształcie doprowadziłoby – uwaga – do pogorszenia sytuacji prawnej wielu obywateli, wobec których Trybunał Konstytucyjny wydał wyroki korzystne z punktu widzenia ich wolności i praw". Helsińska Fundacja Praw Człowieka również wskazuje na wątpliwości natury konstytucyjnej, wskazując właśnie na naruszenie art. 191 ust. 1 i ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd Najwyższy również wskazuje, że ten przepis art. 7 ingeruje bezpośrednio w materię uregulowaną na poziomie konstytucyjnym, zatem jest z konstytucją sprzeczny. Krajowa Rada Sądownictwa – bardzo podobnie.

Ale jest oczywiście na stronach Sejmu jedna opinia, która mówi, że to jest wspaniały, świetny przepis, on jest podpisany przez panią Dorotę Gardias, przewodniczącą Forum Związków Zawodowych, w przeszłości kandydatkę parlamentarną, jeśli dobrze pamiętam kilkukrotnie startowała z list Lewicy. Szanuję panią Dorotę Gardias

za jej działalność społeczną, ale wydaje mi się, że w kwestiach zgodności ustaw z konstytucją warto zwrócić uwagę na to, co mówi Rzecznik Praw Obywatelskich, Sąd Najwyższy, Krajowa Rada Sądownictwa, a także Helsińska Fundacja Praw Człowieka, choć nie jestem fanem pełnej działalności tej organizacji w każdym zakresie. W tym przypadku wiem, że państwo powinniście to brać pod uwagę. Sytuacja, w której ustawą zwykłą chcecie państwo unieważnić orzeczenia mające moc powszechnie obowiązującą, orzeczenia ostateczne Trybunału Konstytucyjnego, jest precedensem, który rzeczywiście może doprowadzić do chaosu prawnego w Polsce na skalę dotąd absolutnie niespotykaną.

Apeluję do autorów tej ustawy, żebyście po prostu ten przepis skreślili. Nie będę składał poprawki i naprawiał za was tego niekonstytucyjnego bubla prawnego. Apeluję po prostu do waszego rozsądku, żebyście się z tego wycofali.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Proszę o zabranie głosu panią poseł Kot.

Poseł Aleksandra Kot (KO):

Chciałabym zaproponować poprawkę bardziej o charakterze legislacyjnym, czyli żeby zamienić słowo „powołana” na „wybrana”, bo Sejm wybiera sędziów i chciałabym też dodać fragment po słowach „z naruszeniem”, dodać jeszcze „z naruszeniem art. 194 ust. 1 konstytucji”, ale jeśli dobrze zrozumiałam, to taka poprawka jest już proponowana przez Biuro Legislacyjne, więc tylko zamienić z „powołana” na „wybrana”.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Biuro Legislacyjne chciałoby zabrać w tym zakresie głos? Dziękuję. Pan poseł Szczucki.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Dziękuję. Pan przewodniczący czyni postępy.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jak nie będziecie państwo zmieniali miejsca do końca dzisiejszego dnia, będę precyzyjny.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, tutaj chciałbym poprzeć głos pana posła Pawła Jabłońskiego. Art. 7 jest dotknięty głęboką wadą niezgodności z konstytucją, władza ustawodawcza postanawia rozstrzygać, kto jest sędzią, kto nie jest sędzią, uchyla wyroki, wyroki Trybunału Konstytucyjnego, z których znakomita większość, choć nie wszystkie, bo od pewnego czasu z niewiadomych powodów pozaprawnych prezes Rady Ministrów i Rządowe Centrum Legislacji nie publikują wyroków Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw, ale ich znakomita większość została ogłoszona w Dzienniku Ustaw i one uznawane są przez ustawę za nieważne. Chociaż Konstytucja Rzeczypospolitej inaczej niż Konstytucja Polski Ludowej nie przewiduje takiej możliwości, daje Sejmowi prawa do rozstrzygania o tym, że wyrok przestaje być wyrokiem. Co więcej, jest to taki swoisty wyjątek, że oczywiście te orzeczenia są nieważne, ale w niektórych przypadkach jednak w jakimś zakresie utrzymywane są w mocy, wtedy, kiedy orzeczenia sądowe i ostateczne decyzje administracyjne były wydane na podstawie stanu prawnego ukształtowanego wyrokiem. To jest jedna uwaga.

Druga, to jest pytanie do wnioskodawców czy mają świadomość wszystkich konsekwencji prawnych, które wiążą się z rozstrzygnięciem, z uznaniem pewnych orzeczeń za nieważne. Być może także obowiązków odszkodowawczych Skarbu Państwa wobec osób, które będą z tego tytułu jakieś roszczenia formułowały, które nie miały wydanego orzeczenia sądowego, ostatecznej decyzji administracyjnej, ale na przykład jak stan prawny tak regulował ich działanie z punktu widzenia po ukształtowaniu przez orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z ich punktu widzenia w sposób niekorzystny i teraz po tej zmianie, albo na odwrót, po tej zmianie będą kierowały jakieś roszczenia. Pytanie – czy to zostało w jakikolwiek sposób przemyślane?

Właśnie teraz kolejne pytanie do wnioskodawców, czy mają świadomość, że ustawodawca za kilka lat, kiedykolwiek, być może kolejnych sędziów będzie uznawał za nie-sędziów, bo tak sobie stwierdzi w przepisie. Czy jesteście państwo świadomi tego, że właśnie taką możliwość otwieracie i kolejne orzeczenia uznawał za niebyłe,

mimo że konstytucja na to nie pozwala, ale skoro tworzy się taki precedens to, dlaczego by nie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze się zgłasza? Pan poseł Smoliński był wcześniej, więc pan poseł Smoliński, potem pan poseł Jaskulski i pan poseł.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Tak. Dziękuję bardzo. Oczywiście popieram stanowisko moich poprzedników i nawiązując do ich stwierdzeń mogę stwierdzić, chyba jestem tu posłem z najdłuższym stażem, raczej państwo mają krótki staż parlamentarny, że chyba nie zdajecie sobie sprawy jakie konsekwencje to będzie miało dla kolejnych nie tylko kadencji Sejmu, bo niewątpliwie otwieracie przysłowiową puszkę Pandory, jeżeli chodzi o takie jawne łamanie konstytucji, bo co do ostatecznych orzeczeń trybunału to nie ma wątpliwości. Konstytucja tutaj stanowi w sposób jednoznaczny, a wy chcecie to ustawą zmienić, ale także pokazujecie następnym kadencjom Sejmu jak można w sposób taki naprawdę bezczelny i arogancki dokonywać zmian w najważniejszych organach konstytucyjnych Rzeczypospolitej Polskiej. To niewątpliwie nie pozostanie bez skutku.

Oprócz tych rzeczy, o których tutaj pan poseł Szczucki mówił, że przecież to są nie tylko wydane orzeczenia sądowe czy administracyjne postanowienia, ale także są stany prawne, które zostały ukształtowane i jeszcze nie znalazły odzwierciedlenia w orzeczeniach, a teraz jak te orzeczenia uznamy za nieważne, to nagle się okaże, że może bardzo dużo spraw w sądach być na nowo i będą one wykorzystywane. Tak jak teraz działania wokół Krajowej Rady Sądownictwa już powodują, że często na niekorzyść obywatela zmieniane są orzeczenia sądowe albo też unieważniane sprawy ze względu na to, że brał tak zwany neo-sędzia. Teraz w prokuraturze jest to samo, już prokuratorzy powołani przez neo-prokuratora Korneluka bezprawnie już mają problemy w niektórych sądach, a wy to pogłębiacie jeszcze bardziej. Naprawdę prośba, myślę, że raczej rzucanie grochem o ścianę, ale to musi wybrzmieć w sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, gdzie ewidentnie naruszamy te prawa, nie ma tu żadnej sprawiedliwości, to potem myślę, że też wybrzmi na sali sądowej, Polacy muszą o tym wiedzieć, że państwo naprawdę dopuszczacie się rażącego łamania prawa.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Jaskulski.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Wysoka Komisjo, panie przewodniczący, ciężko nie odnieść się do tych ostatnich słów mojego przedmówcy. Ostateczne faktycznie są orzeczenia, a nie decyzje polityczne ubrane w szaty wyroków z udziałem przebierańców, a nie sędziów. Ta głęboka wada prawna – z tym się myślę zgadzamy – powstała właśnie przez państwa decyzje, przez decyzje o niepowołaniu prawidłowo wybranych sędziów, o powołaniu sędziów dublerów i ten zapis – art. 7 jest próbą przecięcia tego węzła gordyjskiego, który dzisiaj niewątpliwie powstał, bo to też już wielokrotnie padało, że mamy de facto Trybunał Konstytucyjny w postaci gmachu, a nie do końca mamy prawidłowo obsadzony zgodnie z konstytucją i uznawany przez także instytucje międzynarodowe organy. Przypomnę wyroki ETPC, wyroki TSUE, stanowiska Komisji Weneckiej. Dzisiejsza dyskusja myślę, że ma czysto akademicki wymiar. Nie przekonamy państwa do tych racji, bo państwo rujnowali ten wymiar sprawiedliwości przez ostatnie lata w wielu obszarach, a jednym z tych takich najbardziej jaskrawych wymiarów jest to, co się działo w Trybunale Konstytucyjnym. Wyroki, które były wydawane, które zamiast stać na straży konstytucji, prawo de facto zmieniały. Tu przypominam wyrok, który został wydany na ewidentne zlecenie polityczne, który odbierał prawa kobietom i który spowodował myślę, że początek upadku państwa rządów.

Kontrowersje budzą też kwestie polityków, którzy bezpośrednio z ław poselskich przenieśli się do Trybunału Konstytucyjnego i po prostu przebrali się za sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Ta kwestia też w tych dwóch projektach ustaw jest regulowana

i te przepisy, całe, razem, te dwie ustawy, które są przygotowane, naprawiają wymiar sprawiedliwości po 8 latach waszych rządów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Panie pośle, sekundka, nie udzieliłem głosu i prosiłbym bardzo, żebyśmy mówili wtedy, kiedy udzielam głosu i do mikrofonu, bo tak, to się nie nagra. Dziękuję serdecznie. Bardzo proszę, pani poseł Piekarska.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, postanowiłam zabrać głos po tym, co powiedział kolega Smoliński, bo mnie się wydaje, panie pośle, że mam trochę dłuższy staż od pana i powiem tak, że pamiętam takie czasy w latach dziewięćdziesiątych, kiedy tworzony był ten demokratyczny wymiar sprawiedliwości i powiem panu, że nikomu wtedy, naprawdę nikomu ani z opozycji, ani z koalicji rządzącej nie przyszłoby do głowy doprowadzić do takiego bubla prawnego i takiej sytuacji do jakiej doprowadziliście, że tak naprawdę nikt już nie mógł być niczego pewny. A tak przy okazji, zobaczcie państwo, jak odwraca się sytuacja – chcieliście uzależnić i związać sądownictwo z władzą, a dzisiaj sami w tym niezawisłym, niezależnym sądownictwie niektórzy z was upatrują dużej szansy dla siebie, a nuż ten niezawisły sędzia wypatrzy jakiś okoliczności łagodzące. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Z uwagą przysłuchuję się wypowiedziom posłów Prawa i Sprawiedliwości. Panowie tak mówicie, że tutaj nie da się was przekonać. Was nie trzeba wcale przekonywać, bo dobrze wiecie kto i kiedy zrobił bałagan, ale do tego przecież się nie przyznacie. Mamy tego świadomość. Cieszy mnie to, że dzisiaj panowie widzicie jakie są skutki tego, że kiedyś nie przestrzegało się obowiązującej konstytucji i jaki bałagan można było zrobić.

Zgodnie z art. 194 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Trybunał Konstytucyjny składa się z 15 sędziów wybieranych indywidualnie przez Sejm na 9 lat spośród osób wyróżniających się wiedzą prawniczą. W październiku 2015 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wybrał prawidłowo 3 sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Większość sejmowa w 2015 r., to jest Prawo i Sprawiedliwość i wówczas Solidarna Polska, nie uszanowały tego faktu i wybrały tak zwanych sędziów dublerów, co spowodowało właśnie bałagan w Trybunale Konstytucyjnym i konsekwencje, które mamy do dzisiaj.

Panowie wiedzą doskonale o tym, że jeżeli w składzie sądu orzekającego zasiada osoba nieuprawniona, to z mocy prawa takie orzeczenie jest nieważne. Skutkiem, który będzie w przyszłości, będzie stwierdzenie jego nieważności. To jest jedynie ten skutek zawarty w art. 7. W tych składach orzekających, gdzie brała udział osoba nieuprawniona, następuje skutek nieważności. Ale to nie jest nasza wina, obecnych posłów obecnej kadencji, a jest to skutek działań posłów kadencji z 2015 i 2016 r.

Drugą kwestią oczywiście jeszcze jest kwestia czy trybunałem kieruje osoba, która jest prezesem trybunału. Dlatego, że ten sam art. 194 ust. 2 konstytucji mówi, że prezydent Rzeczypospolitej powołuje na prezesa Trybunału Konstytucyjnego sędziego przedstawionego przez zgromadzenie ogólne sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Mimo że wprost skierowałem zapytanie dla pani sędzi Przyłębskiej o udostępnienie kopii uchwały zgromadzenia ogólnego w sprawie przedstawienia jej osoby jako kandydata zgromadzenia ogólnego na prezesa Trybunału Konstytucyjnego, do chwili obecnej kopii takiej uchwały nie otrzymałem. Ciekaw jestem czy którykolwiek z panów posłów widział taką uchwałę zgromadzenia ogólnego Trybunału Konstytucyjnego w sprawie przedstawienia sędzi Przyłębskiej jako kandydata na prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Tak więc to może być też podstawą do stwierdzenia wady przy wyznaczaniu składów orzekających, a tym samym całej procedury dotychczasowej w Trybunale Konstytucyjnym.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan… Dobrze, to po minucie jeszcze. Bardzo proszę, pan poseł Jabłoński był wcześniej.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

Ale ja jeszcze nie zabierałem głosu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Ale pan poseł Jabłoński był wcześniej.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, przedstawiciele większości rządowej, jestem zdumiony tym, że w żaden sposób nie odnosicie do tych ultrakrytycznych opinii, nie opozycji, bo rozumiem, że politycznie możemy się spierać. Ale ja wam zacytowałem fragmenty opinii prawnych Rzecznika Praw Obywatelskich, Sądu Najwyższego, Krajowej Rady Sądownictwa, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, które wskazują wprost na niekonstytucyjność. Nie ma większego zarzutu wobec ustawy niż niekonstytucyjność, właśnie tego przepisu, panie pośle. Wolicie mówić o dublerach, o przebierańcach. Swoją drogą, panie pośle Jaskulski, ciekawy jestem, skoro pan mówi, że są jacyś dublerzy czy pan jest w stanie tak bez sprawdzania wymienić tych rzekomo legalnych sędziów, niech pan teraz nie „googla", tylko z głowy. Powie pan, kto jest tym legalnym sędzią trybunału? Nie powie pan, bo nie ma żadnych dublerów. Są sędziowie trybunału wybrani i powołani przez prezydenta Dudę.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Powinni się jeszcze wyróżniać wiedzą prawniczą.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Wie pan co, wasi kandydaci się tak wyróżniają wiedzą prawniczą, że właśnie zostało ujawnione, że…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Prosiłbym bardzo o zmierzanie do końca.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

…wiceminister sprawiedliwości ingerował w śledztwo i sam zamawiał opinie prawne. Tak się wyróżniacie wiedzą prawniczą.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Łamiecie prawo każdego dnia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Odnieście się do uwag Rzecznika Praw Obywatelskich.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Pan poseł Bogucki.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Pomylił pan salę gmachu uniwersyteckiego. To nie jest czas na przepytywanie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, nie udzieliłem panu głosu. Pan poseł Bogucki.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

…tak samo widzę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, też nie udzieliłem panu głosu, proszę nie przeszkadzać koledze, kolega Bogucki będzie teraz miał…

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, nie trzeba być wybitnym prawnikiem, żeby przeczytać art. 190 konstytucji i te opinie, o których była mowa, czy to Sądu Najwyższego, czy Helsińskiej Fundacji, czy Rzecznika Praw Obywatelskich, czy Krajowej Rady Sądownictwa, żeby stwierdzić, że to, co państwo próbujecie przeforsować w tej ustawie czy w tych ustawach dotyczących Trybunału Konstytucyjnego jest rażąco sprzeczne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Gorzej, państwo o tym doskonale wiecie, tylko wasze polityczne zacietrzewienie nie pozwala wam się przyznać i nie chcecie patrzeć na te opinie. Jeżeli była mowa tutaj o tym, że mamy do czynienia z dyskusją akademicką, to chyba jest to jakieś totalne niezrozumienie tego, czym się tutaj dzisiaj zajmujemy. Dzisiaj dotykamy fundamentów ustrojowych Rzeczypospolitej. Fundamentów ustrojowych. Dotykamy rzeczy absolutnie praktycznej, to znaczy stabilności orzecznictwa i pewności wyroków, co przesądza w art. 190 ustrojodawca, mówiąc, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego są ostateczne.

Co do tych sformułowań, które wiele razy się przewinęły dzisiaj i wcześniej o sędziach dublerach, neo-sędziach, szanowni państwo, żeby być sędzią Trybunału Konstytucyjnego trzeba spełnić 3 podstawowe wymagania, spełniać warunki formalne określone w ustawie, która do tej chwili obowiązuje i wszyscy sędziowie te warunki formalne spełniają – być wybranym przez Sejm Rzeczypospolitej i wszyscy sędziowie ten warunek spełniają i być zaprzysiężonym, złożyć ślubowanie przed prezydentem Rzeczypospolitej.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

O tym konstytucja nie mówi.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, proszę nie przeszkadzać.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

I wszyscy sędziowie takie ślubowanie złożyli. Koniec.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

W związku z tym jakiekolwiek podważanie działań Trybunału Konstytucyjnego jest absolutnie bezprawne i godzi w ustrój Rzeczypospolitej. Ostatnie zdanie, panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

Nie róbcie państwo tego, dlatego że nie można ustawą zwykłą zmieniać konstytucji, a naród w demokratycznym głosowaniu nie dał państwu większości konstytucyjnej do tego, żeby zmieniać ustawę zasadniczą. Tyle.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Jeszcze jest pan poseł Szczucki, pan poseł Zimoch i zamykamy dyskusję w tym punkcie.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Ad vocem, bo wymieniono moje nazwisko.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle.

Głos z sali:

I to wielokrotnie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze, ale minutkę.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Króciutko.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze? To pan poseł Szczucki, pan poseł Zimoch i pan poseł, i kończymy dyskusję w tym punkcie. Pamiętam, panie sędzio, stronę społeczną też pamiętam, rząd też pamiętam.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Szanowni państwo, bałagan to powstał przez ustawę, którą uchwaliliście, przynajmniej niektórzy z państwa w 2015 r., którą zresztą współtworzył skład czy przynajmniej niektórzy sędziowie z ówczesnego składu Trybunału Konstytucyjnego, a później panicznie próbowali bronić tych rozwiązań w rozstrzygnięciach, które były bardzo wątpliwe. Trybunał Konstytucyjny nie miał prawa do kontrolowania uchwał Sejmu o wyborze sędziów. Sejm słusznie i zgodnie z prawem uznał, że tamte uchwały nie miały mocy prawnej i na wolne stanowiska wybrał osoby, które po złożeniu ślubowania stały się sędziami Trybunału Konstytucyjnego. To po pierwsze i ich status nie budzi żadnych wątpliwości.

Po drugie, nawiązując do tego, o czym mówił pan poseł Jaskulski, nie ma takiej instytucji jak uznanie międzynarodowe Trybunału Konstytucyjnego. Owszem, uznanie państwa może istnieć i państwowości, to prawo międzynarodowe zna taką konstrukcję, ale uznanie Trybunału Konstytucyjnego – nie. Swoją drogą postulaty Komisji Weneckiej dosyć wybiórczo stosujecie, bo wtedy, kiedy są dla was wygodne, to jak najbardziej, a wtedy, kiedy komisja postuluje, żeby wszyscy sędziowie mieli bierne prawo wyborcze do Krajowej Rady Sądownictwa, to już przechodzicie do porządku dziennego nad tymi postulatami.

Po trzecie, panie pośle, kulą w płot, jeżeli chodzi o orzeczenie dotyczące prawa do życia, bo już wiele lat wcześniej różni eksperci, sam przeprowadziłem opublikowany wywiad z Andrzejem Zollem, można go „wygooglać", zachęcam, który na lata przed przejęciem przez nas władzy mówił o tym, że aborcja z przyczyn eugenicznych jest po prostu niezgodna z art. 38 konstytucji i art. 30, czyli z prawem do ochrony życia i godnością człowieka. Jeżeli to się środowiskom różnym nie podoba, to trzeba zebrać większość do zmiany konstytucji. To konstytucję można zmienić, a nie mieć pretensje do Trybunału Konstytucyjnego, że ją stosuje.

Zachęcam też do poczytania wyroku K 26/96 zdaje się z 28 maja 1997 r., bardzo dobry wyrok Trybunału Konstytucyjnego, jeszcze pojęciem dublera się wtedy nie posługiwano, więc myślę, że nie będzie pan miał co do tego orzeczenia wątpliwości.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Poseł Krzysztof Szczucki (PiS):

Też właśnie w tym kierunku prowadzi swój wywód Trybunał Konstytucyjny.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Pan poseł Zimoch.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję. Krótko, obłuda i hipokryzja. Kiedy słyszę głosy posłów, to zadaję pytanie, panie pośle Jabłoński, pana nie było w Sejmie, ale czy pan brał pod uwagę krytyczne opinie, bo dzisiaj pan o nich mówi, w których przestrzegano przed dewastacją Trybunału Konstytucyjnego i Krajowej Rady Sądownictwa? Gdzie pan wtedy był? Gdzie pan był wtedy jako prawnik? Gdzie pan był wtedy, panie pośle Smoliński? Gdzie pan te opinie przedstawiał? To ja panu przypomnę, jeszcze w poprzedniej kadencji jak przyjmowaliśmy niektóre ustawy, kiedy Biuro Legislacyjne zwracało uwagę na niekonstytucyjność przepisów, to pan i pana koledzy mówili „a co mi tam Biuro Legislacyjne będzie takie uwagi zwracało". Jesteście hipokrytami.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Nic takiego nie miało miejsca, panie pośle. Dewastujecie teraz.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Tego przepisu trzeba bronić, bo inaczej nie wyjdzie się z trudnej sytuacji związanej z Trybunałem Konstytucyjnym. Ja panu nie przeszkadzałem. Panie przewodniczący, proszę posła przywrócić do porządku.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo proszę nie przeszkadzać panu posłowi Zimochowi.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

W jaki inny sposób chcemy przywrócić autorytet Trybunału Konstytucyjnego, autorytet zniszczony przez was, bo wtedy za nic mieliście opinie, wtedy zanim mieliście konstytucję, a dzisiaj przywołujecie właśnie konstytucję, o której zapomnieliście kilka lat temu?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Pan poseł Smoliński, ale bardzo bym prosił minutkę.

Poseł Kazimierz Smoliński (PiS):

Dobrze. Kompletnie nie zostałem zrozumiany. Przecież to wyście… Pamiętam, tu akurat poseł Katarzynie nie śmiałem wypominać długości kadencji, bo rzeczywiście dłużej, natomiast jestem jedynym, który w 2015 r. był i pamiętam jak też wybieraliście dublerów na zapas, sędziów trybunału i oni nie mogli objąć tych funkcji, prezydent nie przyjął od nich ślubowania, wobec tego nie stali się sędziami Trybunału Konstytucyjnego. Mówicie, że ma być ładnie, Polska uśmiechnięta, w tej chwili Biuro Legislacyjne mówi, że jest zagrożenie niekonstytucyjności, organy międzynarodowe, ale także krajowe mówią, że chcecie łamać prawo i mówicie, że ma być lepiej, a robicie jeszcze gorzej, więc nie idźcie tą drogą.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Proszę o zabranie głosu… Strona rządowa jakieś uwagi?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Nie, co do art. 7 – nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Do art. 7 nie ma żadnych uwag. Pan sędzia… Panie pośle, prosiłem, że jak chcecie… Czy ograniczam głos? Zawsze wam daję. Bardzo prosiłbym.

Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego MS Michał Hara:

Chodzi o ust. 1 czy cały art. 7?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Cały art. 7. Dziękuję bardzo. Pan sędzia Zdun.

Wiceprzewodniczący KRS Stanisław Zdun:

Bardzo dziękuję. Już wiele zostało powiedziane, zostało przywołanych i złożonych szereg opinii w tym postępowaniu legislacyjnym. Nawet Biuro Legislacyjne wskazało na wątpliwości co do konstytucyjności tego unormowania, więc pozwolę sobie uzupełnić te wypowiedzi o krótki rys historyczny. Trybunał Konstytucyjny jest instytucją starszą niż obecnie Rzeczpospolita w obecnym ustroju. Jego początki datują się na koniec lat osiemdziesiątych, jeszcze w poprzednim ustroju. Nawet wtedy orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mogły być odrzucane przez Sejm, ale kwalifikowaną większością głosów. Później, idąc w kierunku większej pewności prawa, wzmacniania władzy sądowniczej, zrezygnowano z tego rozwiązania i wprowadzono obecnie obowiązujące unormowanie, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego są ostateczne. Pomysł, żeby za pomocą rozwiązań ustawowych, ustawy zwykłej, która jest głosowana zwykłą większością głosów, doprowadzać do unieważnienia szeregu orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego stanowi nie tylko regres, w porównaniu nawet do rozwiązań ustrojowych obowiązujących w minionym ustroju, ale w zasadzie powiem wprost – podważa w ogóle sens istnienia Trybunału Konstytucyjnego, skoro…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo proszę kończyć, panie sędzio.

Wiceprzewodniczący KRS Stanisław Zdun:

Już, jeszcze jedno zdanie. Skoro ustawa, która jest przegłosowana zwykłą większością głosów, będzie mogła doprowadzić do unieważnienia szeregu orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, to naprawdę sens ustrojowy takiej instytucji jest powiem wprost – żaden. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo się cieszę, że wreszcie KRS wypowiada się na temat praworządności, której myślę, że i w KRS-ie bardzo brakuje.

Bardzo proszę, na koniec…

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Przede wszystkim brakuje na tej Komisji.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo proszę stronę społeczną o zabranie stanowiska w tym zakresie.

Wiceprzewodniczący KRS Stanisław Zdun:

Panie przewodniczący, mógłby pan uściślić, bo takie ogólnikowe zarzuty?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jest ich tak wiele, panie sędzio, że musielibyśmy ze 3 dni tu siedzieć i rozmawiać na ten temat.

Bardzo proszę stronę społeczną o zabranie stanowiska w tym zakresie. Dziękuję.

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Szanowni państwo, bardzo dziękuję za możliwość odniesienia się do art. 7. Dla strony społecznej zachowanie przepisu art. 7 ustawy w obecnym brzmieniu ma kluczowe znaczenie. To jest przepis, który w naszej ocenie pozwala w sposób zgodny z konstytucją przywrócić stan praworządności i zgodności z konstytucją rozstrzygnięć trybunalskich.

Chciałbym zwrócić uwagę na pewne kwestie zasadnicze, bowiem oczywistą rzeczą jest, że art. 190 ust. 1 konstytucji mówi o tym, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego są ostateczne i ustawodawca nie może w te orzeczenia ingerować. W tym zakresie pełna zgoda. Natomiast pytanie sprowadza się do tego, czy w przypadku rozstrzygnięć trybunału wydanych z udziałem osób nieuprawnionych do orzekania mamy do czynienia z orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego w rozumieniu art. 190 ust. 1. W naszej ocenie – nie. W naszej ocenie te rozstrzygnięcia nie są objęte w ogóle ochroną konstytucyjną. Należałoby się zgodzić z posłami opozycji, gdyby ten przepis dotyczył rozstrzygnięć wydanych przez sędziów prawidłowo wybranych, ale tak nie jest.

Jest jeszcze jeden aspekt, który do tej pory nie został poruszony. Mianowicie nie poruszamy się w tym obszarze w kategoriach pewnego domniemania politycznego. To jest bardzo precyzyjnie określony stan prawny, a stan prawny jest taki, że zarówno Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu K 34/15 i K 35/15, jak i następnie Europejski Trybunał Praw Człowieka w orzeczeniu Xero Flor i M.L. przeciwko Polsce stwierdziły, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego zostały wydane w składzie nieprawidłowym, że w składzie Trybunału Konstytucyjnego zasiadały osoby nieuprawnione do orzekania.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo prosiłbym też o zmierzanie ku końcowi. Dziękujemy bardzo.

Członek ZEP Fundacji im. Stefana Batorego Tomasz Zalasiński:

Dobrze. Ostatnie dwa zdania. Ustawa o Trybunale Konstytucyjnym odsyła do k.p.c., do Kodeksu postępowania cywilnego. Kodeks postępowania cywilnego mówi wprost, że orzeczenia wydane w nieprawidłowym składzie są nieważne, że postępowanie, w którym brała udział osoba nieuprawniona do orzekania, jest nieważne. Jedynym sposobem stwierdzenia tego faktu jest ingerencja ustawodawcy. Ustawodawca ma obowiązek wykonania wyroków Trybunału Konstytucyjnego i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Ten przepis służy wykonaniu tych wyroków. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):
Jedno zdanie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Panie pośle, już skończyliśmy dyskusję w tym zakresie i nie ma już dyskusji. Powiedziałem, że kończymy dyskusję. Kończymy dyskusję w tym punkcie. Czy są jakieś poprawki do…

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):
Panie przewodniczący, zostałem też przywołany tutaj w trakcie tej dyskusji i chciałbym się odnieść do tego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Wystarczy, panie pośle.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):
Rozumiem, że się spieszycie do domku jak najbardziej, ale rozmawiamy o sprawach ustrojowych.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Nie. Panie pośle, tak patrząc na liczbę posłów z Prawa i Sprawiedliwości i na liczbę posłów obecnej koalicji rządzącej, proszę się zastanowić, kto poszedł do domu i na obiadek, a kto tutaj solidnie pracuje.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):
Jestem tu po to, żeby pracować.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś poprawki do art. 7?

Poseł Patryk Jaskulski (KO):
Poseł Gosek skłamał w swoim usprawiedliwieniu, bo nie ma wcale biegunki, tylko pisze, że wykonuje mandat poselski.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):
Błagam.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dobrze. Czy są jakieś poprawki? Nie ma.

Przechodzimy zatem do art. 8. Czy są jakieś uwagi do art. 8. Biuro Legislacyjne? Nie widzę. Pan poseł do art. 8, panie pośle, tak?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):
Do art. 8, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Proszę uprzejmie.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):
Art. 8 ma podobny niekonstytucyjny charakter. Natomiast muszę zwrócić uwagę na przekłamania, które tu miały miejsce, zwłaszcza w ostatniej części tej dyskusji ze strony przedstawiciela tak zwanej strony społecznej, a tak naprawdę organizacji, która tutaj działa de facto jako organizacja lobbingowa. Otóż nie było tak, wbrew temu, co mówi pan przedstawiający się jako ekspert prawny, że w wyrokach trybunału które pan przywołał, stwierdzono, że jacyś sędziowie byli nieprawidłowo wybrani albo że stwierdzono, że zasiadały osoby nieuprawnione. Kłamał pan.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):
Dziękuję bardzo, panie pośle. To nie jest uwaga do art. 8. Bardzo prosiłbym o nieużywanie takich mocnych słów „kłamał”.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

Dlaczego?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, zaproponowałbym dokładną lekturę wszystkich orzeczeń, ale z uzasadnieniem, a nie tylko początkowej fazy, może znalazłby pan wreszcie tam to, czego pan się nie mógł doszukać. Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś uwagi do art. 8? Dziękuję.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, teraz ja mówię. Prosiłem pana, żeby pan zajął stanowisko do art. 8, a zaczął pan się odnosić do wypowiedzi pana przedstawiciela części społecznej, który mówił na temat art. 7. Dziękuję bardzo.

Czy strona rządowa do art. 8? Legislacja? Nie. Dziękuję.

Przechodzimy dalej. Nie chciałbym wprowadzić art. 155 i wyłączać państwa. Dziękuję bardzo. Przechodzimy do art. 9. Czy są jakieś uwagi do art. 9, oprócz tej legislacyjnej poprawki?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Nie ma najmniejszego sensu…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Legislator podtrzymuje poprawkę legislacyjną?

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Dobrze, lećmy dalej.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Miało miejsce kłamstwo. Tak, może mi pan wyłączyć mikrofon…

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Niech pan oświadczenie poselskie może wygłosi, a teraz…

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

A wie pani co…

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Przepraszam, panie pośle, płacą nam za to, żeby uchwalać ustawy, na tym…

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Pani przewodnicząca, przerwano mi w trakcie dyskusji…

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Ale pan już…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Przepraszam bardzo, nikomu nie udzieliłem głosu. Pytam Biuro Legislacyjne, jeśli pan pozwala, zagłusza pan i nawet Biuro Legislacyjne nie może spokojnie pracować. Dziękuję, panie pośle. Czy mogę zapytać Biuro Legislacyjne odnośnie… Tutaj jest poprawka legislacyjna, o której pani legislator wspominała, ale przy art. 7, czy ona jest także do art. 9?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Dalszy udział w pracach tej Komisji nie pozwala…

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Na obiadek…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Na merytorykę pozwala, nie na politykę.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Chciałem sprostować kłamstwo, które wygłosił lobbysta…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. W art. 9? Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Jeżeli chodzi o art. 9, to tak jak wcześniej wspomniałem, mamy propozycję, aby wykreślić zastrzeżenia zarówno w ust. 1, jak i 2. W ust. 1, natomiast jeżeli chodzi o ust. 2 to tu proponujemy wyraz „niniejszej", bo to by oznaczało, że chodzi o ustawę – Przepisy wprowadzające, zastąpić wyrazem „tej", to z kolei będzie oznaczało, że chodzi o ustawę, o której mowa w art. 1.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Ale to jako legislacyjne poprawki w ramach pełnomocnictw?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Art. 10, jakieś uwagi? Nie widzę.

Art. 11, jakieś uwagi? Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

W odniesieniu do tego przepisu także mamy zastrzeżenia o charakterze prawnym, to znaczy ten przepis budzi wątpliwości w zakresie w jakim odnosi się do sytuacji, w której mamy do czynienia z właściwym obsadzeniem stanowiska prezesa i wiceprezesa trybunału. Krótko mówiąc, przepis zakłada ingerencję w trwającą w dniu wejścia w życie tej ustawy kadencję prezesa trybunału i wiceprezesa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy strona rządowa jakieś uwagi?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie widzę. Panowie posłowie? Nie widzę. Pan sędzia, bardzo krótko proszę.

Wiceprzewodniczący KRS Stanisław Zdun:

Krótko – zgadzam się z uwagami Biura Legislacyjnego. Tak już na marginesie, panie przewodniczący, prosiłbym, żeby bez takich osobistych wycieczek w kierunku Krajowej Rady Sądownictwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie sędzio. Ktoś z pań i panów posłów? Wnioskodawca jakieś uwagi? Nie widzę. Dziękuję.

Przechodzimy do art. 12. Jakieś uwagi? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak, w odniesieniu do tego przepisu też chcemy zgłosić pewne zastrzeżenia. To jest przepis, który pozwala na przejście w stan spoczynku w wyniku zrzeczenia się mandatu i to jest regulacja szczególna i taka powiedziałbym, która jest pewną nowością normatywną i w tym zakresie właśnie to rozwiązanie budzi wątpliwości w takim zakresie, w jakim różnicuje przesłanki możliwości przejścia w stan spoczynku, bo na podstawie tego przepisu zrzeczenie się funkcji sędziego będzie oznaczało przejście w stan spoczynku. W normalnych takich ogólnych warunkach zrzeczenie się stanowiska sędziego nie wiąże się z przejściem tego sędziego w stan spoczynku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Tu widzę także legislacyjną poprawkę jak wyżej, tak samo ją traktować, tak?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak, ta sugestia ma charakter redakcyjny, tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Tutaj widzę jeszcze również w art. 12 ust. 2 nowe brzmienie. Czy traktować jako legislacyjną, bo tutaj nowe brzmienie całe?

Legislator Przemysław Sadłoń:

W ust. 2?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

W ust. 2 art. 12.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak. Natomiast w naszej ocenie ta propozycja ma charakter redakcyjny, ona nie wprowadza nowości merytorycznych.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Art. 13, jakieś uwagi? Nie widzę.

Art. 14. Pani poseł przewodnicząca, bardzo proszę.

Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):

Tak. Ten artykuł w zamyśle projektodawców ma na celu możliwość uznaniowego zwalniania z pracy pracowników Trybunału Konstytucyjnego i Biura Służby Prawnej trybunału i takie stosowanie można powiedzieć odpowiedzialności zbiorowej. Wydaje się, że też zgodnie z techniką poprawnej legislacji, przepisy dotyczące praw pracowniczych powinny być w Kodeksie pracy. Nie widzimy potrzeby jakichś przepisów specjalnych, które zresztą ograniczają tutaj prawa pracownicze konkretnych pracowników, czyli tak jak już mówiłam, pracowników kancelarii trybunału, Biura Służby Prawnej, do ustawy o samym Trybunale Konstytucyjnym. Wszelkie kwestie dotyczące stosunku pracy powinny wynikać z Kodeksu pracy i ewentualne zmiany powinny być wprowadzone tam. Nie powinno być naszym zdaniem przepisów, które właśnie pozwalają na uznaniowe rozwiązywanie tego stosunku pracy. Dlatego składamy poprawkę do tego druku o brzmieniu: „skreśla się art. 14 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy o Trybunale Konstytucyjnym". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy Biuro Legislacyjne?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Do samej poprawki – nie. Mamy zastrzeżenia do art. 14. W naszej ocenie ten przepis budzi wątpliwości w zakresie, w jakim ingeruje w stosunki pracy przy braku jakichkolwiek obiektywnych kryteriów, to znaczy w praktyce to czy pracownik będzie mógł dalej być zatrudniony, czy nie, o tym będzie decydowało tylko i wyłącznie to czy otrzyma nowe warunki pracy i płacy. Natomiast w ustawie brak jest obiektywnych przesłanek, które przesądzałyby o tym czy pracownik pozostaje na stanowisku, czy nie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Prosiłbym jeszcze wnioskodawcę o zajęcie stanowiska.

Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):

Oczywiście podzielam uwagi.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Ale nie, wnioskodawcę, przepraszam bardzo, pani poseł, wnioskodawcę co do tej poprawki.

Poseł Mirosław Adam Orliński (PSL-TD):

Nie podzielamy tych uwag.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Strona rządowa, jakieś uwagi? Bez uwag. Dziękuję bardzo. Czy mogę prosić o poprawkę? Dobrze. Przystępujemy w takim razie do głosowania nad poprawką w druku 254 dotyczący projektu ustawy – Przepisy wprowadzające, przez skreślenie art. 14. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzy-

mał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 18 posłów. Za – 16, przeciw – 10, 2 osoby się wstrzymały. Stwierdzam, że poprawka…

Głos z sali:

16…

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

18 głosowało. 6 – za, przeciw – 10, 2 się wstrzymało. Dziękuję bardzo. Może się przejęzyczyłem.

Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):

Zgłaszam jako wniosek mniejszości.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jako wniosek mniejszości, dobrze. Dziękuję. Biuro Legislacyjne co do art. 14 wskazało, żeby wyrazy „biuro trybunału" zastąpić wyrazami „kancelaria trybunału i Biuro Służby Prawnej trybunału". To jako legislacyjna?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Wydaje nam się, że tak.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jasne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tu omyłkowo wskazano na biuro trybunału. Patrząc na te przepisy w naszej ocenie pkt 1 powinien się odnosić do likwidacji kancelarii trybunału i Biura Służby Prawnej trybunału, tak jak zresztą ust. 2 w pkt 1.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jakieś uwagi do tego? Nie widzę. Dziękuję.

Przechodzimy w takim razie do art. 15. Jakieś uwagi? Nie widzę. Dziękuję bardzo.

Art. 16, jakieś uwagi? Biuro Legislacyjne, proszę uprzejmie.

Legislator Karina Parśniak:

Jeżeli chodzi o art. 15, to chcielibyśmy zwrócić uwagę, że w projekcie – Przepisy wprowadzające nie zostały uregulowane wszystkie sytuacje dotyczące przepisów przejściowych i dostosowujących. Chcielibyśmy zwrócić uwagę, że w szczególności nie ma tutaj przepisów dostosowujących, odnoszących się przykładowo do uchwalenia pierwszego projektu dochodów i wydatków trybunału, nie mamy przepisu dostosowującego w zakresie przedstawienia pierwszej informacji, o której mowa w art. 4 ust. 1, to jest ta informacja o problemach wynikających z orzecznictwa trybunału. Nie wiemy też za jaki okres taka informacja byłaby przedstawiona w sytuacji na przykład, kiedy projektowana ustawa weszłaby w życie w połowie roku kalendarzowego. Nie mamy również przepisów dotyczących na przykład zwołania pierwszego publicznego posiedzenia zgromadzenia ogólnego, o którym mowa w art. 10 ust. 1.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Jest też poprawka legislacyjna. Mam ją rozumieć, że w art. 16 wyrazy „art. 2 wchodzi" zastępuje się wyrazami „art. 2, art. 5 oraz 6 pkt 2, które wchodzą", tak?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Tak, to ma związek z wcześniej przyjętymi poprawkami dotyczącymi art. 6. Natomiast, jeżeli jestem przy głosie, czy jeszcze mógłbym jedną kwestię poruszyć?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę uprzejmie, tak, tak.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dotyczącą art. 15?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jasne, proszę uprzejmie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Art. 15 to jest przepis, który wskazuje, że zgromadzenie ogólne uchwali nowy regulamin i uchwali nowy statut kancelarii trybunału i to ma nastąpić do dnia następującego po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. O ile ta konstrukcja jest zrozumiała w przypadku statutu kancelarii trybunału, bo przez ten czas w likwidacji będą obecne jednostki i ta nowa kancelaria trybunału dopiero zafunkcjonuje po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o tyle w odniesieniu do regulaminu trybunału jest to zabieg niezrozumiały. To znaczy ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia i to jest właściwy moment, w którym regulamin powinien być uchwalony, bo w związku z tym, że ustawa o trybunale zakłada jednak istotne różnice w porównaniu z obecnym stanem prawnym tego regulaminu, który obecnie funkcjonuje, wydaje się, że nie sposób będzie, mówiąc kolokwialnie, pogodzić z nowym stanem prawnym przyjętym w nowej ustawie o Trybunale Konstytucyjnym. Nie mamy propozycji w tym zakresie żadnej. Ewentualnie możemy zadeklarować, że przeanalizujemy jeszcze tę kwestię i jeżeli uda nam się coś wypracować – chociaż zaznaczam, że jest to kwestia raczej o charakterze merytorycznym – to wówczas będziemy to sygnalizować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z pań i panów posłów odnośnie do art. 15, 16, już razem tych uwag? Wnioskodawca? Nie ma. Strona rządowa?

Podsekretarz stanu w MS Dariusz Mazur:

Nie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie ma. To dziękuję bardzo.

Przeprocedowaliśmy całą ustawę i w tym momencie przechodzimy do głosowania nad całością projektu ustawy z druku nr 254. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy z druku nr 254 wraz z przyjętymi poprawkami? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 20 posłów. Za – 15, przeciw – 5. Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję pana posła Dominika Jaśkowca. Panie pośle, czy wyraża pan zgodę?

Poseł Dominik Jaśkowiec (KO):

Tak, wyrażam.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy są jakieś inne kandydatury? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, że Komisja wybrała pana posła Dominika Jaśkowca na sprawozdawcę.

Co prawda wyczerpaliśmy na tym porządek obrad, proszę się nie obawiać, nie będzie kolejnego punktu obrad, ale chciałbym tylko przekazać informację, że do Komisji sprawiedliwości wpłynęły informacje dotyczące wniosku, który już był procedowany, dotyczący Komisji i wniosku przewodniczącej Komisji pani Bućko. Część jawna wisi na stronach sejmowych, więc wszyscy posłowie mogą się zapoznawać z treścią tego wniosku i załączonymi dokumentami. Natomiast część, która jest zastrzeżona jako „poufne” znajduje się w sekretariacie naszej Komisji i posłowie będą mogli się zapoznawać z tym od jutra. Tylko taka uwaga, jeżeli państwo chcielibyście się zapoznawać, to bardzo proszę, żebyście to państwo robili kontaktując się najpierw telefonicznie, żeby się umówić na godzinę, bo zważywszy na klauzulę tylko jedna osoba będzie mogła być w trakcie zapoznawania się. Tak, słucham, panie pośle?

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Czy może pan orientacyjnie powiedzieć, panie przewodniczący, jak duży jest rozmiar tych dokumentów? Ile ich jest? Wcześniej to było króciutkie i to był w zasadzie sam pusty wniosek.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie, to jest, już tłumaczę, to są dwa uzasadnienia, uzasadnienia mają bodajże jedno – 4 strony, drugie chyba 6 stron, jak dobrze pamiętam. Załączniki…

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

To jest coś więcej niż to co było wcześniej?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jest usystematyzowane, są usystematyzowane dowody, są dowody, które zostały po części zanonimizowane, jeśli chodzi o osoby. Jest wyselekcjonowany materiał zgodnie z wnioskiem poprzedniej pani przewodniczącej.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Wyselekcjonowany materiał? Dlaczego niepełny materiał?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Wyselekcjonowany, który jest właściwy do tego wniosku, uporządkowane to, co może być w tym zakresie, chciałem powiedzieć – uporządkowane.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Sprawdzimy, ale powinien być pełny materiał.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pełny materiał, ale… Przepraszam, złe słowo, usystematyzowane – brzmi lepiej i serdecznie zapraszam, można się zapoznać z treścią tych wniosków. Dziękuję bardzo.

Na tym zamykam…

Jeszcze informuję, że w przypadku zgłoszenia wniosku lub poprawek w drugim czytaniu posiedzenie Komisji… Jeszcze nie mamy terminu. Dobrze. Natomiast Komisja dotycząca pani Bućko i tej Komisji będzie prawdopodobnie w czwartek i tutaj jeszcze godzinę ustalamy, bo musi być kancelaria tajna.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Ale jawna czy niejawna?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Część będzie jawna i część będzie niejawna. W ten czwartek. Dziękuję bardzo.